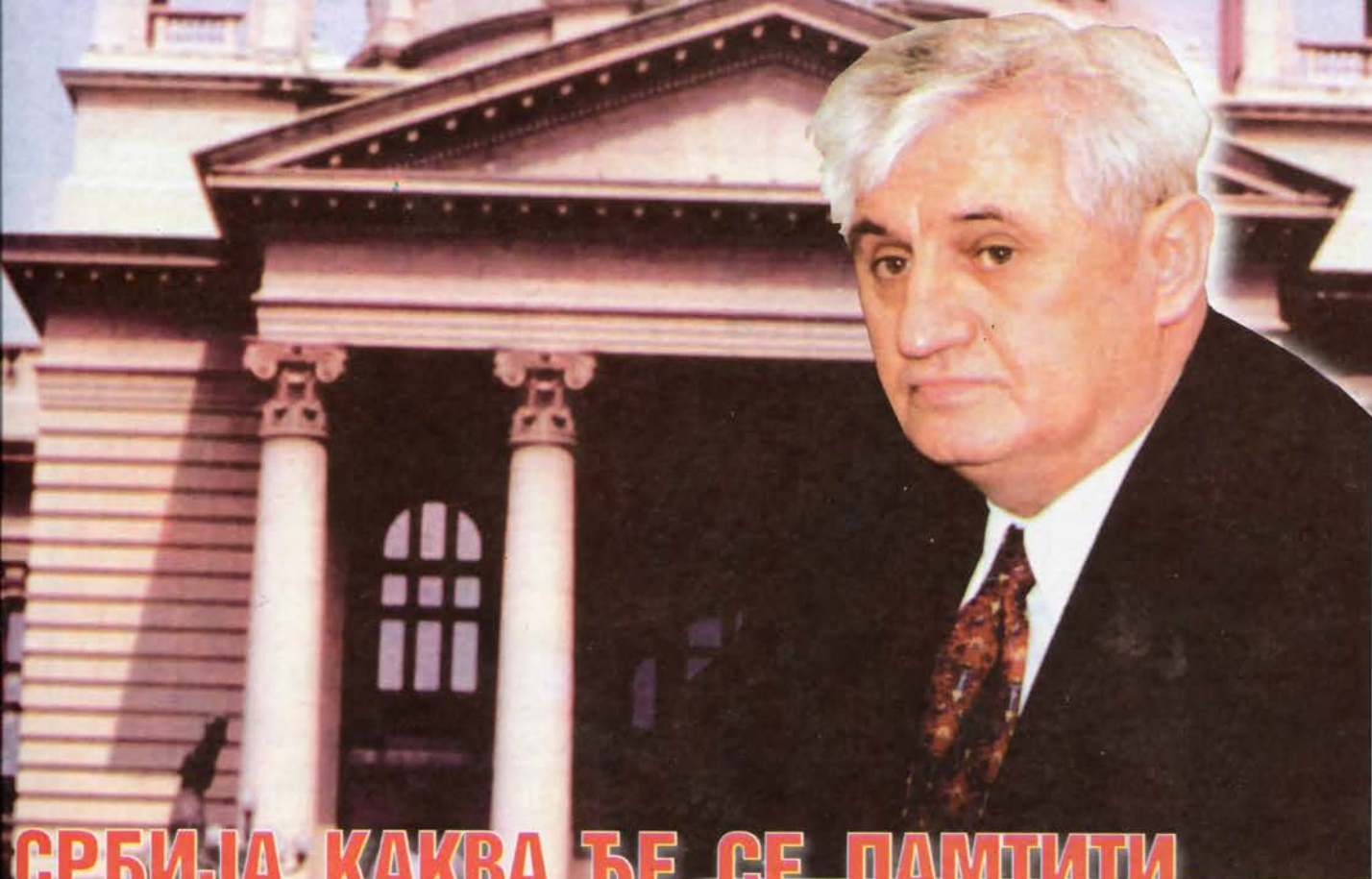

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, МАЈ 2002. ГОДИНЕ
ГОДИНА XIII, БРОЈ 1691

СРБИЈА КАКВА ЋЕ СЕ ПАМТИТИ
КРВАВИ ТРАГ ДОС-а

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач

Проф. др Војислав Шешелъ
Главни и одговорни уредник
Синиша Аксентијевић

Заменик главног
и одговорног уредника
Марина Рагуш

Помоћници главног
и одговорног уредника
Елена Божић-Талијан,
Огњен Михајловић

Издање припремила
Марина Рагуш

Техничко уређење,
компјутерски прелом
Северин Поповић

Унос текста
Весна Марић

Лектор
Весна Арсић

Секретар редакције
Злата Радовановић

Председник Издавачког савета
Др Ђорђе Николић

Заменик председника
Издавачког савета

Др Бранко Надовеза

Издавачки савет:

Проф. др Војислав Шешелъ,
Томислав Николић,

проф. др Никола Поплашен,
Маја Гојковић,

мр Небојша Величковић,
Александар Вучић,

Драган Тодоровић,

Мирко Благојевић, Ратко Гонди,
Момир Војводић,

Стево Драгишић,

Драгољуб Стаменковић,
Гордана Поп-Лазић,
др Бранислав Блажић

Штампа:

„Етикета”, 20. октобра 2,
11307 Болеч, 011/806-30-28

За штампарiju:

Мирослав Драмљић

Редакција прима пошту на адресу:
„Велика Србија”, Трг победе 3,
11080 Земун;

Рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија” уписане су
у Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације
под бројем 1104. од 5. јуна 1991. године.

„РОДОЉУБИ ЋЕ ЗНАТИ КАКО ДА МЕ ОСВЕТЕ!”

Ово се, између осталог, налази у „последњој вољи” Влајка Стојиљковића (бившег српског министра полиције) који је по усвајању срамног Закона о сарадњи са Хагом себи одузео живот испред Савезне општине. Тако је пала прва жртва „досократије”.

Закон је дуго био „камен о врату” легалистима и реформистима због своје непопуларне садржине. Односно, због тога што је требало озакопити испоруку српских патриота Трибуналу у Хагу. Његовим усвајањем држава је пресудила себи, док је историја пресудила не само досманлијској власти, већ и целој нацији због „скретања погледа у страну”.

Одузимање сопственог живота због резигнираности у народ и државу је свакако чин који ће појачати тамну боју на иначе срамном поглављу српске историје. Како се којим случајем догађаји не би препустили заборава или „слободном судијском уверењу” ми, као хроничари „ло злу познатог” времена, бележимо догађаје који свакодневно (хтели ми или не, да признамо) мењају све нас!

Пред вама су шездесет три стране вредне историјске грађе о периоду неоколонијалне окупације глобалиста; колаборационистичке досманлијске управе – о периоду када је „дивилзовани и демократски Стари континент” у име Америке пресудио једином непослушном европском народу у југоисточном делу Европе.

Па, нека се зна у свим временима ко је како мислио, ко је како говорио и ко је како радио „у име народа и у циљу очувања државних и националних интереса”. Да нам деца знају ко им је и у чије име завештао будућност која ће их сачекати. Уосталом, чини се да ће нас такве какви смо сада памтити у свим временима – због тога смо одлучили да све бележимо, а време, ионако, једино има мандат да суди.

Како ће коме судити можемо само да претпоставимо... Међутим, већ се сада види ко какву историјску улогу игра. Уосталом, човек који је својевремено као српски шеф полиције прогањао српске радикале, управо је баш њима у руке предао своју последњу вољу у која би се свела на – „Родољуби ће знати како да ме освете!”

Редакција

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цене огласа за издање у 100.000 примерака: последња колорна страна корица 100.000 динара; унутрашња колорна страна корица 80.000 динара; унутрашња новинска страна 60.000 динара; 1/2 унутрашње новинске стране 30.000 динара; 1/4 унутрашње новинске стране 15.000 динара; плус порез на промет.

СРБЕ НЕМА КО ДА ОДБРАНИ

Први дан расправе у Већу грађана Савезне скупштине о Закону о сарадњи са Хашким трибуналом потврдио је став Српске радикалне странке да је Хаг жирант досманлијског трајања

Председник др Драгољуб Мићуновић: Поштовани савезни посланици, прелазимо на 24. тачку дневног реда:

Предлог закона о сарадњи Савезне Републике Југославије са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1991. године.

Достављени су вам: Предлог закона, амандман савезног посланика Зорана Шамија и извештаји Одбора за правосудје и савезну управу и Законодавно-правне комисије.

Отварам претрес у начелу.

Реч има посланик Илкић.

Љубомир Илкић: Даме и господо, говорићу у име Посланичке групе Социјалистичке партије Србије.

Молим председника Већа да ми обрачуна 15 минута.

Даме и господо, пред нама се налази један незаконит и неуставан Предлог закона.

Чланом 9 Устава Савезне Републике Југославије прописано је да је Савезна Република Југославија заснована на владавини права и да закони морају бити сагласни са Уставом, а да су извршна и судска власт везане законом, док су слобода и права човека и грађанина ограничене једнаким слободама и правима других и само у случајевима када је Уставом утврђено.

Чланом 115 Устава Савезне Републике Југославије предвиђено је да уставни република чланица, савезни закони, закони република чланица и сви други прописи и општи акти морају бити сагласни са Уставом Савезне Републике Југославије, као и да прописи и други општи акти савезних органа морају бити сагласни са савезним законом.

У члану 16 Устава Савезне Републике Југославије прописано је да су међународни уговори, који су потврђени и објављени у складу са Уставом, и опште прихваћена правила међународног права, саставни део унутрашњег правног поретка, а да Савезна Република Југославија, у доброј мери, испуњава обавезе из међународних уговора у којима је она страна уговорница.

У члану 17 став 3 Устава Савезне Републике Југославије пописано је да југословенски држављанин не може бити лиштен држављанства, протеран из земље, нити изручен другој држави.

Правилно протумачени, савезни и републички уставни закони екстрадицију држављана Савезне Републике Југославије, односно Републике Србије било коме.

Оно није мој лични став. Ово није само став Посланичке групе. Ово је став Савезног уставног суда потврђен у две одлуке које се тичу овог питања. Обе су на становишту да из-

ручење југословенских држављана било коме, било ком суду, је противуставно и противзаконито. Једна одлука односи се на Уредбу коју је донела Савезна влада поводом тзв. Грубачевог Предлога закона.

Подсећам вас, разлика између Предлога закона и Уредбе је само у називу. Текст је потпуно исти. Образложење Савезног уставног суда треба да обавезује све органе, па и нас – Савезну скупштину. Пре неког времена, Савезни уставни суд прогласио је неуставном и Одлуку Републичке владе којом је изручен Хашком трибуналу бивши председник Савезне Републике Југославије и Републике Србије Слободан Милошевић.

Савезна влада сада поново иде са законом који садржи одредбе о изручењу, са законом који је ограничавајући у много чему. Интересантно је да овом приликом Савезна влада и владајућа коалиција одступа и од онога што су опште прихваћена правила Парламентарне скупштине Савета Европе. У недавној Резолуцији поводом тероризма, ратних злочина, злочина геноцида, Савет Европе свим својим чланицама и будућим чланицама, које треба да прилагоде своје законодавство његовим стандардима, каже: „У свим овим случајевима важи принцип аут дедере аут јудикаре – или изручи или суди.“

Интересантно је да се Савезна влада потпуно оглушила о Одлуку Уставног суда и иде неким својим путем, правдајући то политичким разлозима и санкцијама које нигде не стоје, као да се и даље владајућа коалиција клања духу Мадлен Олбрајт, који очито више не живи нигде по парламентима било које озбиљне земље која води једну озбиљну политику.

Питам вас – па ко ће сарађивати са земљом која не поштује, пре свега, свој Устав? Како може та земља бити фактор стабилности на Балкану? Како може гарантовати слободу било коме? Како може гарантовати заштиту било коме?

Статут Хашког трибунала није општеприхваћено међународно правило. Статут Хашког трибунала није попут Статута Међународног суда правде, саставни део Повеље Уједињених нација – да прихватање Повеље не значи ипсо факто и прихватање Статута Хашког трибунала.

У том смислу, релевантан услов за пријем у чланство Уједињених нација утврђен је чланом 4 Повеље који пријем везује за обавезе садржане у Повељи. Али Повеља у свом члану 27 каже да ништа што противречи унутрашњим актима државе не мора да се примењује. Тај случај имате и код већине међународних уговора, где страна уговорница може одустати од примене чланова који нису у складу са њеним националним законодавством.

Осим тога, врло је јасно да Савезна влада нема одговор на питање – у чему смо ми то страна уговорница код Стату-та Међународног трибунала? Ко га је ратификовао? И да ли је у осталим земљама света он такође доживео своју верификацију?

Организација Уједињених нација броји тренутно 190 чланова. Од тога свега 23 земље су донеле Закон о сарадњи са Хашким трибуналом. Од 23 земље само три земље имају одредбе које подразумевају изручење. Све остале земље дају примат свом домаћем законодавству. У свим парламенти-ма се о томе водила расправа, али су сви штитили свој домаћи правни поредак. Само је Југославија у том погледу изузетак.

Што се тиче суседства, Хрватска је донела Уставни закон. Мислим да нам је одржала лекцију из националне хомогенизације и националне солидарности. Уставни закон садржи одредбе о изручењу, али у Хрватској нико од домаћих држављана није изручен по том закону. Поступци се воде у Хрватској по домаћем праву, пред домаћим судовима.

Да ли је могуће да се код нас, нажалост, Хаг из уско политичких и уско економских интереса ставља изнад интереса комплетног народа и државе!

Па, зар ви, драге колеге, заиста мислите да је пресуда за геноцид – пресуда која се везује за појединца, за индивидуу? Само је једна пресуда битна у Хагу – пресуда са великим Г – геноцид. За геноцид одговара државна, друштвена структура и народ који је ту структуру подржао. То значи да се, евентуално, испоруком наших држављана Хашком трибуналу и њиховом осудом тамо српска голгота не завршава. Она тек почиње, јер се онда улази у нешто што се зове денацификација – кривица целог једног народа и једне државе. А подсећам вас да код Међународног суда правде постоје тужбе Хрватске и Босне за ратну штету.

Босна је свој захтев дефинисала. Ради се о преко 20 милијарди долара. Хрватска ће тек дефинисати. Вероватно чека исход свих ових дешавања.

Према томе, Хаг је један правни вампир, који је жив онолико колико му нових тела дајете, колико нових изручења има. А, са друге стране, ми не видимо или нећемо да видимо да се ситуација у свету мења – актуелна је борба против тероризма; Хашки трибунал више никога не интересује; од 265 милиона долара, колико је требало да му изађе овогодишњи буџет, неће добити ни 100-105 милиона. Шта то казује? Желимо да ту трагедију продужимо у недоглед?

Наравно, ја не желим да се ствар заврши на критици и верујем да је могуће из тешке ситуације, политички тешке, наћи решење, а оно је једнообразно за све грађане ове земље, а то је поступак пред домаћим судовима на захтев оптужби Хашког трибунала. Нико од тога не бежи.

До 2008. године, по овоме што сте ви спремили, Америка треба да исфинансира Трибунал са скоро милијарду и по долара. Ја сам сигуран да је наше правосуђе способно да суди нашим грађанима и верујем да нико, ама нико у овој земљи не би бежао од наше правде. Наша правда и наша истина нама припада. Веровао сам да нам је доста Карађорђева глава, доста глава Баје Пивљанина, да је доста једна црква Покајница и да је једно кршење Устава, за које ће сигурно, кад-тад, они који су то радили одговарати, мислим на испоруку председника Милошевића, једанпут довољно да се подвуче црта и да заиста сви политички фактори у овој земљи нађу решење које ће ову земљу гурати напред, које ће од ове земље, заиста, код свих младих људи створити жељу да у њој остану, а не да из ње побегну. Но, нажалост, чини ми се да смо близу да поновимо злочин у историји, као злочин против историје.

Сила два прста у овом парламенту може да изгласа све. Међутим, ја вам само поручујем – иду нови избори, власт ће се мењати. Мислите о томе!

(Аплауз)

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала.

За реч се јавио посланик Шешељ.

Др Војислав Шешељ: Даме и господа савезни посланици, месецима смо имали прилике да преко медија пратимо унутрашња препуцавања досовских странака хоће ли се живо српско месо испоручивати без закона или по закону. И једни и други, и они који су се залагали да се усваја закон, и они који су хтели да то раде мимо закона, кршили су Устав, свесно. Кршили су елементарне правне и моралне принципе.

Они који су испоручили Слободана Милошевића, Миломира Стакића и браћу Бановић, сигурно ће једног дана кривично одговарати, јер су учинили кривично дело.

Они који сада буду испоручивали, по одредбама овог нашег закона, такође ће једног дана одговарати за кривична дела.

Нико у овој земљи неће моћи да каже да није знао да је овај закон противустанован: судије, полицајци, евентуално војници, министри, било ко. Сви ви знате да ово не може да се подведе под одредбе Устава Савезне Републике Југославије, и сви који сте спремни за ово да гласате свесни сте да својим гласањем кршите Устав. И око тога не вреди више, једноставно, полемисати. Ту су ствари кристално јасне за свакога ко мисли својом главом, а поготово за оне који имају елементарно правничко образовање.

Шта представља овај закон? Овај закон представља отворено кршење Устава и неспретан покушај прања нечисте савести. Прошле године сте обарали Владу зато што је противустановно испоручен Слободан Милошевић, а сад радите исто оно због чега сте обарали Владу. Нема Жижића – има Пешића. Ништа се друго није променило.

Акт усвајања овога закона и поступања по њему исти је као акт отмице Слободана Милошевића, Миломира Стакића, браће Бановић итд. Никакве разлике нема.

Наш Устав каже да се наши држављани не могу испоручити, и то каже Устав сваке цивилизоване земље. Да ли Устав каже „страној држави“ или иностранству, или било чему другом, уопште није важно. Све ван наше државе је страна држава, или групација страних држава, које се у правној теорији називају „међународним организацијама“. Међународне организације су искључиво организације држава. Црвени крст није међународна организација, по правној теорији или Коминтерна итд. То су међународна удружења и то нема везе са међународним организацијама.

Шта представља овај закон? Овај закон представља отворено кршење Устава и неспретан покушај прања нечисте савести. Прошле године сте обарали Владу зато што је противустановно испоручен Слободан Милошевић, а сад радите исто оно због чега сте обарали Владу. Нема Жижића – има Пешића. Ништа се друго није променило.

Међународне организације су искључиво организације држава. Уједињене нације, као организација држава, према нашој земљи наступају као страна држава. И да није тако, да постоји светска влада, светски парламент, да постоји универзална држава, Савет безбедности Уједињених нација не би могао да формира судове, јер Савет безбедности, без обзира што нема ни утемељење ни у позитивним актима Уједињених нација, је извршни орган. Он није парламент Уједињених нација. Парламент је Генерална скупштина. Савет безбедности је као код нас Влада, савезна или републичка. Влада не може да формира суд, осим суда за прекршаје. Ви знате да суд за прекршаје није суд у правом смислу речи. То је орган државне управе који води прекршајни поступак, и веома је ограничен у погледу могућности кажњавања, веома, веома ограничен.

А, овде се формира Међународни трибунал, који може најтеже казне да изрекне, укључујући и доживотну робију. У цивилизованом свету строжих казни нема. Цивилизовани свет је укинуо смртну казну.

То је што се тиче могућности оснивања тог трибунала. Он је нелегално основан и он је криминални производ.

Друго, све да је и могуће да постоје одговарајућа акта Уједињених нација о успостављању међународних трибунала, њих би могла успостављати само Генерална скупштина и не би смели ад хок да се односе на један народ, једну државу или групу држава, него на све државе света. То сте ви знали. Нема потребе да вам се то посебно објашњава.

Људи који су писали овај акт показују да су незналице, ако су у питању правници. Они овде мешају надлежности извршне власти и судске власти. Судску власт везују као прирепак извршне власти. Извршна власт доноси одлуку о испоруци, а онда се поставља питање што се то уопште спроводи кроз судове, јер судови не одлучују о кривици. Овде је тачно речено шта је посао суда – да утврди да ли постоје претпоставке за предају, да утврди идентитет лица, да је за тим лицем издата потврђена оптужница од Међународног трибунала, да се ради о кривичном делу кажњивом и по домаћем закону и да се ради о кривичном делу које Трибунал сам себи приписује као сопствену надлежност.

Шта је овде улога судског органа власти, по природи ствари? Шта овде треба да ради суд? Да ли се суд у нашем правном систему, или у било ком другом правном систему, бави утврђивањем идентитета људи? То судови не раде. Ви сте судове свели на помоћно средство извршне власти у лову на Србе, и ништа више. Тиме сте показали да нама правосудни систем не треба.

Овде уопште није предвиђена могућност да се одбије испорука одређеног лица, јер и виша судска инстанца у жалбеном поступку, који је веома кратак, а ми се сећамо тих кратких поступака из времена забране књига, у комунистичкој Југославији тако кратак поступак је био само за забрану књига – књига се забрањује и одмах плени, у року од три дана је прво суђење, у року од три дана је подношење жалбе, у року од три дана одлучује Врховни суд. Свеукупно, то је десет дана. Комунистички режим, тоталитарни, усуђивао се само за забрану књига. Ваљда је, ипак, лакше спаљивати књиге него људе, иако се ја више грозим када се спаљују књиге него људи, јер књига никада, каква год да је, не може да заслужи спаљивање, а понеки људи то могу да заслуже, поготово овакви какви су ово писали и онакви какви су спремни да за ово гласају.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас!

Др Војислав Шешељ: То само фигуративно, господине Мићуновићу, ви знате да ја вас никада не бих спаљивао, ни постхумно.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Верујем, али молим вас.

Др Војислав Шешељ: Сигурно је то тако.

То је суштина.

Шта значи тај тако кратак рок? Жури се некоме?!

Слушали смо у јавности образложење, из уста већег броја политичара власти, свих партија које представљају коалицију већину на савезном нивоу. Сви су они рекли: „Мора се!“ Не мора се. Све док имате могућности да извршите самоубиство, ништа не морате. Боље је извршити самоубиство него обрукати част и образ.

Овде вама и није толика опасност да морате да извршите самоубиство – довољна је оставка и решили сте се брига. Онај ко има у себи довољно чисти поднеће одмах оставку и у овоме неће учествовати. Онај ко нема, он ће у овоме учествовати, али ће једног дана сигурно одговорати. Каква год буде власт у овој земљи, када ви одете, мораће се за то одговорати. Ту не треба да имате никакве сумње.

Овде се уводи још једна страшна одредба. То је одредба члана 39 у којој се каже да ће се одредбе овог закона о уступању кривичног поступка и предаји окривљених Међународном кривичном трибуналу примењивати на југословенске држављане против којих је до дана ступања закона на снагу подигнута и потврђена оптужница Међународног кривичног трибунала. То је страшно. Нема те цивилизоване државе на свету у којој се доноси закон, па у закону објављују фотографије људи на које ће се искључиво закон примењивати. Све и када бисте могли, по Уставу, да донесете овакав закон, он би могао да се примењује само на будуће случајеве а не на већ актуелне случајеве које Хашки трибунал већ годинама тражи. То не може никада.

Шта сте овим хтели? Овим сте показали највећу дозу неморалности. Чули смо образложење, поготово у црногорској штампи. Скоро све црногорске дневне новине су објавиле изјаве неких политичара из владајуће коалиције да им је стало да ниједан држављанин Црне Горе не иде у Хаг, посебно они који су учествовали у операцијама на Дубровник. Значи, Србијанци могу да се испоручују, они су већ оптужени, али не може ниједан мој рођак, комшија, племеник, братственик итд. Где је ту морал?! Где је ту принцип „ни по

Др Војислав Шешел: Срамота ће бити вечита за онога ко гласа за овај закон. Не само за њега, него за његове потомке, до једанаестог колена, како каже народно предање српског народа.

бабу – ни по стричевима”?! Ови који су до сада оптужени, ни за једног нема доказа о кривици. Можда ће се заиста појавити неки злочинац. Овде највише оптужују политичаре зато што су се супротстављали НАТО-у. Ви сте им честитали, шенили пред њима од среће како би вам упутили неку реч, благ поглед или ако бисте тражили неку привилегију. Ја нисам. Ја сам био дуже у њиховим затворима него што сам политички сарађивао. Али, овако не може да се ради. Ово је нешто недопустиво и са аспекта права и са аспекта морала.

Шта овде још значи ограничење закона на пет-шест људи или десет, или 15. Нико не помиње та друга имена. Знамо за шест или седам имена. По ком то критерију? По ком то критерију два савезна посланика могу бити испоручени, а Милан Милутиновић не може, јер је користан Ђинђићу, а заједно су оптужени?! Који је то критериј? Председник федералне јединице има исти имунитет као и посланик.

Овде директно кршите Устав у члану 38. Кажете: „Судије, тужиоци, регистратор Међународног кривичног трибунала уживају у Савезној Републици Југославији имунитет и повластице предвиђене за дипломатске представнике”. Они могу да раде све што их је воља. Они су неприкосновени. Када је реч о нашим држављанима, онда не важе, како се то овде каже, с приличном дозом цинизма, „без обзира на права и привилегије које проистичу из њихове државне, политичке, јавне или службене дужности”, када Устав каже да савезни посланик има имунитет – он према свима има имунитет. Без седнице овог већа, посланику се не може одузети имунитет. Ви овим законским пројектом мењате Устав и кажете да му имунитет не важи, када је реч о Хашком трибуналу. Како то може? Где је ту поштовање правних принципа? Где је ту морал?

Србија је ушла у Први светски рат у најнепогоднијем моменту јер није дозволила да аустроугарски истражитељи на српској територији врше истрагу поводом сарајевског атентата, иако је било много доказа да је званични Београд умешан у тај атентат, ако ништа друго, онда преко официрске конспиративне организације „Црна рука” и Драгутина Димитријевића – Аписа, иако је Апис осуђен на смрт на солунском процесу, између осталог и због учешћа у сарајевском атентату. Србија је била држава.

Србија је била озбиљна држава. Нажалост, ви сте већ показали да не сматрате нашу државу озбиљном, да је сматрате провизоријумом. Ви сте се поставили у улогу оних који проводе туђинску политику, политику непријатеља српског народа, учествујете свесно у растурању државе и учествујете свесно у прогону држављана наше земље који представљају сметњу тоталитаристима новог светског поретка, агресорима из НАТО-а, који сада проводе мере одмазде према нашој земљи, јер није била довољно покорна према западним силама.

Срамота ће бити вечита за онога ко гласа за овај закон. Не само за њега, него за његове потомке, до једанаестог колена, како каже народно предање српског народа.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Ко се даље јавља за реч?

Милош Јашњијевић: Господине председниче, господо посланици, у образложењу доношења овог закона, каже се да је циљ оснивања Хашког трибунала индивидуализација кривице за почињене ратне злочине. Сваком је било јасно,

још пре почетка суђења, да је то једна фарса и да је то једна формулација, позајмљена од злогласне Карле дел Понте и да се, уистину, не ради ни о каквој индивидуализацији кривице, а у конкретном случају, у случају бившег председника Слободана Милошевића, њу није могуће ни доказати.

Досадашњи ток суђења је показао прави смисао и показао је право лице Хашког трибунала. У њему се суди једном непослушном народу. У њему се врши освета над једним непослушним појединцем. Не само да се суди народу у целини, суди се и његовим најзначајнијим институцијама, суди се Војци Југославије, суди се његовој полицији, суди се Српској академији наука и уметности.

Заправо, суди се такозваној идеји о Великој Србији и суди се такозваном непостојећем, и за сврху суђења, измишљеном плану о такозваној сирженој земљи.

С друге стране, сасвим је јасно и доказано у расправама и изјавама које су дали, како истакнути појединци у овој земљи, највећи експертски стручњаци у домену међународног права, тако смо имали прилике да видимо и колективна мишљења преко педесетак најугледнијих стручњака из најзначајније правне школе у овој држави, да се ради о неуставном акту, што је, уосталом, потврдио и Уставни суд.

Међутим, очита је тенденција да се то занемари. Поминем ове аргументе, јер убеђење да се ради о потпуно неуставном акту, није пристрасно мишљење опозиције, оно је документовано и објављено у јавности, али се они који доносе овај закон, упорно о то оглушују.

Хаг, односно Хашки трибунал није међународна институција и не може се говорити о сарадњи са међународном институцијом у правом смислу речи. Сарадња са међународном институцијом би могла бити ако се сарађује са међународним кривичним судом, који још увек није формиран, а није формиран управо због противљења администрације Сједињених Америчких Држава, која заправо неће да допусти могућност да се суди за злочине које је она починила и које су њени протагонисти починили широм света.

Ово је једна проамеричка институција. Постоји неколико аргумената који су необориви. Први, она је америчка по формирању. Као што је својевремено председник Суда изјавила, њу је формирала мајка тог суда, Мадлен Олбрајт. Можете мислити шта ми овде, у овој земљи можемо очекивати од такве мајке и од њеног чеда, које се зове Хашки трибунал.

Он је проамеричка институција и по финансирању. Зна се колики новац улажу Сједињене Америчке Државе, одржавајући га у животу, све дотле док за њега има интереса.

Он је проамеричка институција и по саставу кадрова. У Суд су одабрани само они који су се у својим земљама истакли по својим проамеричким ставовима, а између осталог 20 адвоката Хашког трибунала су активни адвокати ФБИ.

Конечно, јер га је формирао Савет безбедности, који на то није имао право, на шта указују истакнути стручњаци, независни мислиоци широм света, а исто тако, у пракси је познато да Савет безбедности најчешће служи као експонент америчке политике и заправо да он постоји само по својој форми.

Хашки суд није правна институција, потпуно је јасно. Да он није ни међународна институција, мислим да се и то може доказати.

Али, он је политичка институција, јер Сједињене Америчке Државе, преко Хашког трибунала, суде само другима. Оне одбијају да потпишу Римску повељу и да се формира међународни кривични суд. Оне онемогућавају да се на било који начин доведу у питање злочини које су Американци правили широм света, а могли би да одговарају од Другог светског рата па све до данашњег дана за све оно што су починили у Немачкој, Јапану, Латинској Америци, Вијетнаму, Панами, Ираку, Југославији и Авганистану. Овде се ради о

једној селективној правди, о једном селективном суђењу, а као што је познато, селективна правда није правда. Ово је само амерички суд за непослушне Србе, без икакве индивидуализације.

Овај суд је, поред тога, и пропагандни и пристрасан.

Прво, пре почетка суђења Карла дел Понте је донела пресуду како Слободану Милошевићу, тако и осталој четворци оптужених.

Затим, Хашки суд се бави медијском пропагандом. У земљама са нормалним правним поретком, таква врста пропаганде, какву води овај суд, је недопустива и чак се предузима и одустајање од кривичног гоњења због такве врсте злоупотребе коју администрација Хашког суда чини у односу на оптужене.

Треће, били смо сведоци неправилних хапшења. Последњи примери показују не само да се хапсе невини, него чак и погрешни људи. У име чега? У име какве то међународне правде?

Друго, имали смо и примера да су људи убијани приликом хапшења. Вршена је егзекуција приликом хапшења, а при том, може бити да су то били невини, а може бити да су били и погрешни људи. То је тај један аспект и то је једна консеквенца сарадње са једном овако монструозном псеудо-правном творевином, као што је Хашки суд.

Затим, питање тајних оптужница је својеврсни апсурд. Има ли неко ко уме до краја да објасни њихов смисао и њихову правну основаност? Хашки суд, такође, суди како хоће, мења своја правила у току самог суђења и ради се о једној невиђеној злоупотреби, какву модерно човечанство није имало прилика да види ни у једном правном поретку.

Као што знате, они оптужују и Војску Југославије и полицију и народ у целини, а при том, за сва зверства која су Сједињене Америчке Државе начиниле у Вијетнаму, да вас подсетим, било је само једно суђење и то је за тај масакр, који се догодио у Ла Мају. Сећате се и ко је осуђен? Официр, са највећим чином, био је наредник, који је том приликом осуђен. Нису изведени ни Џонсон, ни Никсон.

Пре него што завршим, да вас подсетим само на околности.

Због киднаповања Слободана Милошевића је пала Савезна влада. Актуелни председник Савезне Републике Југославије тада је изјавио да се радило о покушају ограниченог државног удара. Тадашњи председник Савезне владе изнео је горње речи на рачун демократије, правног поретка и уопште стања у земљи. Уставни суд се о томе изјаснио.

Сада, усвајањем овог закона, покушава се, у ствари, да се легализује и озакони један сраман чин киднаповања председника Милошевића и његово одвођење у Хаг. Наравно да ми нисмо против истраживања индивидуалних злочина, којих има у сваком рату и сваком грађанском рату. Али, у овој земљи има довољно и институција и довољно кадрова и таква суђења се могу обављати у овој земљи.

Још један морални аспект је и сувише широк и постоји читава лепеза питања која би се у том контексту могла поставити. Али, у најмању руку је необично да ће у доношењу овог закона, односно у његовом изгласавању данас вероватно учествовати људи који ће допринети тој већини, а који неће учествовати у изручењу својих грађана.

Не желим да се обраћам ником појединачно, али ме интересује само да ли ће бар савезном министру правде, који је из Црне Горе, бити бар мало нелагодно када буде учествовао у хапшењу и изручавању грађана Србије, а да при том, то не ради у Црној Гори. То је један од апсурда савезне државе и савезне администрације, али то је друго питање.

Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, ово је прекорачење четири минута. Да бисмо радили како смо се договорили, ја толеришем минут или два, али немојте пре-теривати у томе.

Реч има посланик Лисов.

Милан Лисов: Уважено Председништво, даме и господа посланици, ради се о једном закону чија је садржина иста као и онога који није дошао овде, на седницу парламента, а не разликује се ни од уредби које је Уставни суд поништио. Наиме, предлагач у обраћању јавности често жели да каже да се овде не ради о испоруци страног земљи, него се ради о страним земљама. Које су то стране земље, најбоље говори ко финансира Међународни кривични трибунал. Познато је да то чини Америка и неке муслиманске земље и Џорџ Со-рош.

Предлагач се овде позива на уставни основ, међутим, стоји тај уставни основ, али само под једним условом – да није у супротности са чланом 17 став 3 Устава Савезне Републике Југославије и чланом 47 став 2 Устава Републике Србије. Познато је, када је донет Статут и када је основан Трибунал, да је, по већини стручњака, оснивање Трибунала у супротности са Повељом Уједињених нација. Тиме је Савет безбедности себе ставио у улогу законодавца, а пошто нема судске власти, он је не може ни преносити на друге органе. Тиме је Савет безбедности грубо прекршио принцип суверене једнакости држава, оснивањем судског органа за поједине земље.

Да се подсетимо, Савет безбедности је извршни орган и нема судску и законодавну власт, па може оснивати само помоћне органе. Он има само надлежности према државама, али нема према појединцима. Међутим, видимо да су овде циљ појединци.

Како је основан?

Основан је под притиском заговарача новог светског поретка и униполарног света. У својој неоколонијалистичкој политици, зарад поновног израбљивања, моћници врше поробљавање људи и народа у име слободе, одбране и демократије. Све ово говори колико овај Суд може бити независан и непристрасан.

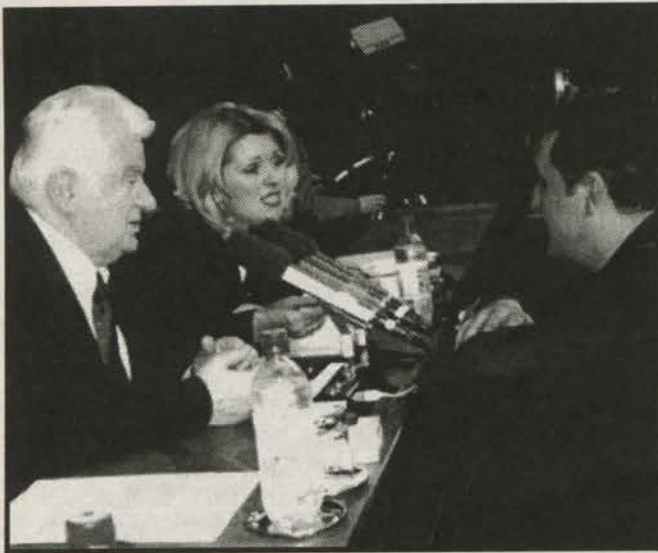
Главни заговорници оснивања Међународног кривичног трибунала и безусловне сарадње са њим одбијају да одлуке Савета безбедности претпоставе својим уставним одредбама. Ево једног примера: ми овде можемо да донесемо неуставан закон и да продајемо своје грађане, док Американци, да би дали бар некога да сведочи против господина Милошевића, њихов Конгрес о томе треба да се изјасни. Замислите тек да треба да испоруче свог држављанина, шта би све било?

Господа из ДОС-а, односно ови који су експонирани, често желе да објасне да се ради о неким наднационалним законима и судовима. Да је то тако, вероватно би Савет безбедности формирао и конституисао онај стални суд у Риму, а не би га доносили по поступку како је то урађено. Значи, и ту се види да ли то може Савет безбедности донети, или не може. Може, онако како он то доноси.

О самом раду Суда, о непринципијелности, о процедури, доказивањима, преквалификацији сведока, оптужених и тако даље, мислим да говорите такође ви из ДОС-а када сте предложили закон о сталном кривичном суду у Риму. Узмите образложење па видите шта сте написали и колико сте погрдних речи за једну тако моћну земљу изrekli. Наравно, ми се слажемо са том оценом, да је то тако, али можда вама то политички може сметати.

Шта је циљ Хашког трибунала?

За разлику од онога што пишете у Предлогу закона – индивидуализација кривичне одговорности и успостављање мира и безбедности. То је циљ, а ми сматрамо да је управо њима циљ да кроз ту индивидуализацију једнострано терете ову државу за све оно што се дешавало на овим просторима. Морам да знамо шта је циљ тог суђења. Они који нам то потурају, управо су они који су разбили ову државу, довели до крви и сукоба и осиромашили све државе које су настале

на просторима ове државе. Пошто у својим оправдањима пред грађанима и јавним мњењем је проблем задржати наше грађане, позивате се често да смо чланица Уједињених нација па да то морамо урадити. Слажем се, можда би и било простора за то, да сте прихватили континуитет оне бивше државе, а пошто нисте прихватили континуитет, ми смо нова чланица од јесени 2000. године, па за дела која су се од тада наовамо десила, примењујте, сарађујте, али и тада постоје некаква ограничења. Лепо вам пише у Закону о сталном кривичном суду када ће ступити на снагу. Значи, када га усвоји одређен број држава, односно две трећине држава, али има још један услов у члану 88, где се каже да се национално законодавство, значи, највиши акт, Устав, мора усагласити са тим законом. Према томе, и то је још један аргумент да опет радимо како не треба.

Наш Устав не омогућује било какву поделу функција између савезне државе и републике чланице, и друго, Уставом је међународна сарадња у надлежности савезне државе.

У објашњењима се често помиње Дејтон, да је председник потписао да ће сарађивати. Ако желимо злонамерно то да тумачимо, како то пласирамо јавности, зашто то не тумачити на други начин – рекли смо да ћемо сарађивати. На овим просторима има држављана Србије и Југославије, који су учествовали у тим сукобима, њима ћемо судити у складу са националним законодавством. Ако се ради о држављанима из бивших република, а нађу се на овом простору, њих ћемо изручити њиховим државама, па нека они са њима виде шта ће, а не онако како коме одговара.

Ја бих запитао господу из Социјалистичке народне партије, односно питао бих све – није ми јасан њихов став, размишљам, да ли им је врана мозак попила. Пошто немам времена, а прочитао бих им излагање Жижича, када је дао оставку, а људима из Демократске странке Србије бих прочитао изјаву председника Кошћунице од 28. јуна, о том немиллом догађају.

Подсетио бих само господина Батића на нешто. Када је господин Шапи овде предложио Закон о сарадњи са Хагом, изашао је за ову говорницу и рекао: "Ово може под условом да се донесе закон са уставном снагом, као што су други урадили". Не знам да ли ће овај закон бити са уставном снагом.

Ја вам не желим, млади сте довољно, ово вам понављам – доћи ће време да некоме одговарате.

Политика националног понижења

Ратко Зечевих: Даме и господо савезни посланици, давање и формално-правно зеленог светла за такозвани Хашки трибунал, што се управо чини Предлогом овог закона, озна-

чава се и на писан начин и крај српске историје, и српске културе, и српске духовности и, коначно, слободе.

Добро је негде уочено, актуелне власти и у Србији, и у Црној Гори, а ево данас и на савезном нивоу, стварају навику, створиле су навику, установиле обичај да ће бити добро продати и Србију, да ће бити добро продати и Црну Гору. Зло давно већ није на видику, оно је овде, на нашем тлу, домаће, хашко зло и свако, и појединац, и група су дужни да му се конкретним чином супротставе.

Ако ове наше дискусије, у којима данас нападамо овај закон, нису довољно могућ прилог тој политичкој и свакој другој будућој борби, сигуран сам да данас подвлачимо у овом парламенту јасну границу између нас, представника Социјалистичке партије Србије, представника опозиционих странака овде у парламенту и оних из скупштинске већине, који нису на нивоу историје свога народа. Ваљда је нама свима, и у овој земљи, и у свету јасно следеће: Одлука Зорана Ђинђића и његових министара у Републичкој и Савезној влади, да се некадашњи председник Социјалистичке партије Србије, Слободан Милошевић, испоручи такозваном Хашком трибуналу, нелегалној институцији, која је све пре него суд правде, и разбојничко извршење те одлуке је по садржају велеиздаја народа, велеиздаја држава и више од тога, а по форми је сва та работа противустварна и противзаконита.

Никад у својој историји српски народ није био толико понижен и осрамоћен од стране својих властодржаца, као на дан 28. јуна 2001. године, на Видовдан. Али, политици издаје и политици продаје, срамоћења и националног понижења нема краја.

Ево нас пред једним предлогом од стране актуелне власти, названом Законом о сарадњи Савезне Републике Југославије са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права, почињена на територији бивше Југославије од 1991. године. Иста она група за вршење антиуставних и завереничких радњи, која је прошле године вршила изручења Хашком трибуналу лица која је затражио Хашки трибунал, а мимо Устава и закона Савезне Републике Југославије и Републике Србије, данас, рачунајући на подршку својих коалиционих партнера у Савезној скупштини, у Савезном парламенту, из Црне Горе – коалиционог партнера, овим законом жели да настави са изручењем људи из нашег државног и војног руководства Савезне Републике Југославије, Републике Српске и свих оних који су бранили и Социјалистичку Федеративну Републику Југославију од насилне сецесије и распарчавања, и Савезну Републику Југославију и коначно свој народ од покушаја новог геноцида на овим просторима бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

У хашки кривични поступак је, између осталог, уграђен и такозвани поступак – ловца на главе, из ранијег америчког обичајног права, конституисаног у време досељавања Европљана на такозвани Дивљи запад, где су пренели инквизицијско обичајно право.

Одредбама од члана 9, закључно са чланом 11, у глави где се говори о Предлогу закона, о овлашћењима Међународног кривичног трибунала у предузимању истражних радњи на територији Савезне Републике Југославије, практично је, уз сва понижења, уграђен поступак – ловца на главе. Уз наставак атмосфере линча, уз наставак лепшења америчких налепница: „Готов је“ и „Овери“, криминално-каубојска терминологија, која је израз духа у коме је свеједно „лов на муфлоне“ или „лов на Индијанце“, хајка на такозване хашке оптуженике може да почне.

Овим законом отпочеће и бројна суђења у земљи и то треба јавност да зна, и то масовно. Србија ће се претворити у судницу. Судиће се браниоцима земље од НАТО агресије, судиће се целом српском народу. Ово је окупациони закон,

као што је окупациони закон и Закон о амнестији шиптарских терориста и злочинаца.

(Председник Већа посланика упозорава звоном на време)

Дозволите ми, још само неколико реченица и завршавам!

Ко доноси окупациони закон и окупационе законе? Окупатор заједно са успостављеном марионетском влашћу. Она је једино ту да га изгласа и да га спроведе.

Предлагач овог закона каже да се закон донесе по хитном поступку и да је од изузетног значаја, да то захтевају неодољне потребе земље.

Онај ко продаје Србе за новац и за очување пуке власти, уз помоћ страних сила, тај није Србин и не води политику ни Србије, ни Црне Горе, ни Југославије.

Они који данас гласају за овај закон нису митски, већ аутентични Бранковићи.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, сваки говорник прекорачује четири минута више од датог времена. То више нећу моћи да толеришем, јер ћемо иначе остати до зоре.

За реч се јавио посланик Матић.

Горан Матић: Југословенска левица неће подржати Закон о сарадњи са Хашким трибуналом, јер у овој ситуацији, иза фасаде модерног и демократског Запада, он се у Србији и на Истоку појављује као најкласичнији Дивљи запад у коме дефилишу потернице, ловци на уцењене главе, у коме се већ две или три године извршавају различите отмице и прогањање људи у југословенском друштву.

Ова држава се није потрудила да заштити грађане који су отети и предати Хашком трибуналу, без обзира да ли се радило о отмици у којој је учествовала Републичка влада или у претходним тајним отмицама када су отети неки други грађани.

Ситуација је у потпуности јасна. Не бих улазио у аргументе о којима су други говорили.

О законитости и легалности овог трибунала потпуно је јасно да извршни орган Уједињених нација не може да оснује суд, нити је ова земља у стању или у могућности да прене-се сувереност кажњавања Уједињеним нацијама, јер та пракса не постоји нити у Повељи, нити у међународном праву. Али, за нас је много битније да расправимо о мотивима ових поступака.

Савезна Република Југославија и Балкан уопште нису од интереса за америчку економију и они ту немају никакве економске интересе да ми будемо развијени, али су од интереса за економију Европске уније и то на начин да ми будемо подручје са кога ће црпети наше сировине и ресурсе. Из ове земље треба, као заосталог подручја, да крену композиције наших материјалних ресурса и сировина ка Европи. Али, пре тих композиција потребно је да оду и композиције са људима који су се борили против такве политике да се ова земља осиромаша и да из ове земље све оно што представља основ за развој наших аутентичних националних, економских и других интереса остане овде и да грађани ове земље њима управљају.

Поред ових интереса, Хашки трибунал има један стратешки задатак, а то је да бомбардовање од стране НАТО пакта и ту злочиначку агресију дефинише на потпуно другачији начин и да суди жртвама, а злочинце амнестира и потпуно другачије дефинише овај случај.

Деценијска медијска кампања на разбијању претходне Југославије и интересној прекомпозицији Балкана препуна је манипулација о геноцидним Србима. Круну те кампање представља рад Хашког трибунала који је ангажован управо у одбрани промоције вишегодишњих политичких и медијских манипулација. Овај суд има практичан и једноставан историјски задатак. Потребно је да правним путем преведе

лажи и манипулације у истине, да осуди истину и пресудом је прогласи за лаж; да све оне чувене манипулације од Маркала, Тамнопоља, Васе Мискина и свих оних манипулација о злочиначким Србима, због којих су увећане санкције Србији и Југославији, иако се радило о делима у другој држави, преведе у једну потпуно другачију сферу на терену паралелне реалности и прогласи све ове манипулације за истину. Историја се не може уређивати судском пресудом, она ће функционисати независно од било каквих парапресуда параилегалног суда.

Занимљиво је да овај суд није уважио препоруке Амнести интернешенела, које су упућене у јулу 2000. године о ратним злочинима у току агресије на Савезну Републику Југославију. Амнести интернешенел каже – да је НАТО ратни злочинац на Косову, да је НАТО прекршио ратне злочине и тако редом. Немам времена све то да читам, то је познато јавности, али је Карла дел Понте јавно утврдила да нема основа за отварање истраге по било ком основу ове оптужбе или за друге инциденте, како она каже – повезане са НАТО бомбардовањем.

Уствари, овај суд је оживео рад једног великана новинарства, али познатог по бандитском новинарству, а то је Џозеф Пулицер. О њему је најбоље писао Марк Твен у делу новинарства у Тенесију; то је новинарство препуно измишљотина и сензационализма. Управо на основу таквог новинарства Србија је у свету престављена на такав начин, на основу Гатмана, Ратердера и сличних. Али, круну рада овог трибунала преставља оптужница са редних бројем 23 – за босанског Србина Грубана Малића. Касније је испиа велики скандал, па је оптужница од 147 страна у 1997. години напрасно повучена. Утврдило се да се ради о литералном лику Миодрага Булатовића из књиге „Херој на магарцу“. Какав је то суд који ће судити литерарним ликовима из српске литературе? Да видим да ли ће смети да се појави оптужница за Тараса Буљбу или Раскољникова? Очигледно да за њих неће бити довољно тужбе.

(Председник Већа посланика упозорава звоном на време)

И на крају, пошто видим да је време истекло, бар за сада, ова расправа коју данас имамо помоћи ће нам веома много да неке од илузија које су присутне међу грађанима буду распршене као мехур од сапунице, да оде илузија о великом патриоти и принципијелном легалисти који нема исте ставове као они који би да продају Србе.

Мислим да је у овом случају председник Савезне Републике Југославије у потпуности на становишту извршне власти, да грађанима то треба да буде јасно и да та прича о принципијелном легалисти, патриоти и овим...

(Председник Већа посланика упозорава звоном на време)

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, не бих желео да искључујем микрофоне. Свако говори дупло више од предвиђеног времена.

За реч се јавио посланик Пирић.

Веско Пирић: Поштовано председништво, поштовани савезни посланици, поводом Предлога закона о сарадњи са Хашким трибуналом желим да кажем следеће:

Прво, Предлог закона је противустанован. У Уставу Савезне Републике Југославије и у Уставу Србије стоје децидна одређења која не дозвољавају изручења, односно екстрадицију наших грађана страним државама, односно међународним организацијама или институцијама које они конституишу.

Сходно томе, недавно је и Савезни уставни суд као противустановну оценио прошлогодишњу Уредбу о сарадњи са Међународним кривичним трибуналом. Стога је несхватљиво да се, упркос свему томе, ипак предлаже закон који није заснован на Уставу, али је схватљива политичка во-

ља коалиционих партнера ДОС-а да гласају за овакав предлог закона. Дакле, више је него очигледно да господа из ДОС-а, уместо функције правне државе, непримерним гажењем Устава, као највишег правног акта земље, на широка врата отварају процес политичког и правног насиља и на овај начин. У овом случају, афирмишу се права и могућности белосветских хоштаплера да могу уз вашу помоћ да хапсе и прогоне наше грађане, наше патриоте – оне који су бранили земљу од НАТО зликоваца и њихових терористичких експозитура.

Друго, господо из ДОС-а, ви овим законом амнестирасте НАТО агресију на нашу земљу. Амнестирасте злочине, велике људске жртве, огромну материјалну и хуманитарну катастрофу, која је нанета за 78 дана невиђеног бомбардовања. Овим законом ви амнестирасте све злочине које су учиниле шиптарске терористичке банде, усташке хорде, Бин Ладенови мухаџедини над српским народом.

Заборавили сте, или вас то уопште не интересује, страхе које су Срби на Косову и Метохији доживели за време качака, и за време балиста, и за време УЧК-а. Једноставно, не интересују вас историјске чињенице – незабележени егзодуси.

Заборавили сте на 360.000 протераних Срба и других неалбанаца, на 1.500 киднапованих и несталих, на 3.000 убијених. Заборавили сте незапамћени геноцид који се десило и који се дешава једном народу, који не познаје новија политичка историја света, све зарад фантомске идеје о Великој Албанији – све док се сценаристи и егзекутори те злочиначке политике, у лику Тачија, Чекуа, Харадинаја и осталих слободно башкаре, рачунајући да су остварили вековне сепаратистичке снове. Уместо да сте се потрудили да кажете свету, који вам наводно верује, ко је злочинац, а ко је жртва, ви сте, брже-боље пожурили да сопственом народу и његовим представницима „поткрешете крила“.

Треће, овим законом ви, господо из ДОС-а, заједно са својим налогодавцима са Запада, утврђујете колективну кривицу сопственог народа.

Оптужница против нашег председника Слободана Милошевића наводи кривицу Српске академије, парламента, Владе, политичких партија, грађана. Према томе, то није индивидуална кривица него утврђивање колективне кривице српског народа као наводно реметилачког фактора на Балкану који треба, сходно томе, по замисли великих, да преузме „даницу одговорности и кривице коју су читав 20 век носили немачки фашизам и амерички империјализам“.

У том контексту треба подсетити да ниједна друга земља у свету није доживела стање колективне кривице. На пример, Американци су за све злочине својих снага у Ла Мају у Вијетнаму, оптужили најнижег и по чину наредника. Није одговарао ни Џонсон ни Никсон. Наравно, из тога стања колективне кривице, ваше неодлучности, неозбиљности, губимо право на надокнаду ратне штете. Сходно томе, на тежини ће све више добијати тужба Хрватске и Босне и Херцеговине за надокнаду ратне штете у износу од 30 милијарди долара. Да ли те паре имате или немате показује живот грађана Србије и Југославије у тоталној немаштини и бедности.

Четврто, вашом калкулантском политиком дозволили сте да се сви терористи УЧК-а пуште на слободу, а да се браниоци народа и државе, борци против тероризма, испоручују нелегитимном Хашком суду.

Да ли се, господо из ДОС-а, ви уопште питате ко ће сутра бранити земљу од евентуалног агресора? Дакле, извршили сте генерални задатак да ову земљу не треба бранити ни од кога, јер, по вама, одбрана земље је злочин. Тиме сте, наравно, изузетно изашли у сусрет онима који вас стално уцењују да ништа нећете добити од помоћи и наводне интеграције, ако не испуните њихове захтеве.

Врло сте ревносни у испуњавању белосветских захтева, а они у спровођењу политике која разбија ову земљу и досто-

јанство овог народа. Но, неће, заиста, то још потрајати дуго, јер ће вас српски народ и грађани Србије богато наградити на предстојећим изборима тиме што ће вас заувек одбацити у одаку историјску архиву.

Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала. Реч има посланик Пјевац.

Витомир Пјевац: Поштовани председниче, уважене колеге посланици, ја нећу говорити о томе како је онај суд нелегалан, како су Уредба и Предлог закона незаконити. То је сасвим јасно.

Имам намеру да покушам да иницирам и побудим размислања посланика, сваког са собом, зашто не треба гласати за овај закон. Имам намеру да вас подсетим и да се питам ја, да се питате ви, да се питамо ми, како може бити то ствар појединца, како то може бити суђење појединцу и ствар индивидуалне кривице, а не колективне кривице, ако сам ја, ако смо ми, ако сте ви, нас два милиона је било 1998. године, на Косову, па нас беше милион на Ушћу, па нас беше овде испред Скупштине око милион – када тражисмо, кад тражисте „ухватите Власија, ухватите Власија“. То се десило. Знате какав смо одговор добили! Тада смо били задовољни. Зашто смо били задовољни? Сада бисмо побегли? Сада је то ствар појединца, а није моја ствар, а и ја сам тада галамио и ми смо, и ви сте, ако се то може назвати галамом. То је била управо намера да се заштити српски интерес на Косову, у време када је убијен син кроз мајку 1988. и 1989. године. То заборављамо.

Не треба то заборављати. Треба донекле схватити колеге из Црне Горе, из Социјалистичке народне партије, да имају сада муку и невољу како да гласају. Ја њих морам да подсетим на оно што ће бити. Прође ли овај закон, чим први Црногорац буде испоручен из Црне Горе у Хаг, одмах ће нам се јавити Мило Ђукановић са тврдњом: „Па ви сте изгласали тај закон, колеге из Социјалистичке народне партије, нисмо ми из Демократске партије социјалиста. Ви сте криви за то што наш ђетић иде у Хаг и што сад тамо има невоље“.

Криво ми је што се морам позивати и што морам молићи Црногорце да не гласају за овај закон. Када кажем „молићи“, мислим на ону њихову традицију, а да не говорим о јунаштву. Често, када неко о томе говори, други има право да каже: „Овај има очи на задњем делу главе, а не на предњем делу главе“. Али, понекад важи и вреди један корак учинити назад да би било два напред.

Треба да се загрлите са Српском радикалном странком, Социјалистичком партијом Србије, да не изгласате овај закон.

Подсећам вас, није потребно то чинити, на то да смо загрљени стварали и уједињавали све српске земље. Правилно смо Југославију, и једну и другу, и у њој нам је било врло, врло добро, много боље него што је то сада.

Прочитао бих једну пјесму која је давно сачињена. Она упућује управо на оно што ће помоћи колегама да се одлуче. Песма гласи: „Пљевља моја, весел’те се срећно, као никад прије, у вама се данас свуда стег знамења светог вије. Пљевља моја, весел’те се, нек’ се српска пјесма хори, нек’ се чује на све стране, кад слободу Србин створи. Пљевља моја, весел’те се, срећна као никад прије, у вама се загрлише дивизије српске двије“. Ово је испјевано у Пљевљима 1912. године. Ова пјесма је пјесма Димитрија Јефтовића Полинца, која је пјевана у ослобођеним Пљевљима 14. или 27. октобра 1912. године, приликом сусрета српске и црногорске војске под командом потпуковника Милоја Анђелковића Кајаша и командира Машана Божовића.

Упућујем на ово. Подсећам вас, од тог времена, да још један корак буде овако емотиван, да искорачимо, да се не гласа за овај закон, јер је то у нашем интересу. Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Реч има Маја Гојковић.

„Закон само у наслову“

Маја Гојковић: Као члан овог парламента и посланичке групе Српске радикалне странке, изражавам жаљење што опозиција мора да говори данас за овом говорницом и што мора да поквари својим дисонантним тоновима свечаност у вашој малој фирми, јер свих ових дана сте просто славodobитно објашњавали како ће ово бити велика ствар за нашу државу и за српски народ – доношење једног оваквог закона, као што је Закон о сарадњи са Хашким трибуналом.

Морамо да покваримо ту свечаност и онима који себе називају реформистима, па би хапсили и испоручивали људе, киднаповали их, боље речено, и давали Карли дел Понте и Хашком трибуналу без овог закона. А исто тако мора да се поквари свечаност и такозваним легалистима, који би исто то да раде, да киднапују људе, али под плаштом нечега што само министар правде или неправде Србије назива, нешто што ће се у наслову звати, односно имати префикс закон.

Шта ти легалисти говоре себи у одбрану? Па, да ће те људе киднаповати, али овог их пута неће киднаповати по пијацима, неће их преваром извлачити из својих кућа, него ће то радити у року од седам дана и дозволиће оптуженима да у року од тих седам дана још имају право да понесу своју четкицу за зубе и, евентуално, у тим припремама изабери да ли ће ову или ону пасту за зубе понети са собом. Ето, то су ти уступи и то је то побољшање пред испоруком и пред Хашким трибуналом који се чини овим предлогом закона.

Српска радикална странка је заиста једна од ретких политичких странака на политичкој сцени ове државе. Поготово се таква особина коју поседује Српска радикална странка не може наћи на политичкој сцени Црне Горе, а то је доследност поводом одређених политичких питања, а нарочито доследност става поводом односа у сарадњи са Хашким трибуналом. И Посланичка група Српске радикалне странке гласаће против, наравно, овог предлога закона из оних разлога из којих је читав овај период сарадње ДОС-а са Хашким трибуналом, који је истицала, а то је, пре свега, противставност свих ових одредби Предлога закона.

Ништа се није променило од киднаповања и изручења бившег председника Савезне Републике Југославије Слободана Милошевића и оставке бившег премијера Савезне Владе Зорана Жижкића, и онога што је он изнео поводом давања оставке пре скоро годину дана пред овим парламентом. Да подсетим неке који имају колективну амнезију и не сећају се шта је један из њихових редова рекао тог дана за овом говорницом. Кратко ћу само извући неколико реченица, да покажем да се ништа није променило у овој држави, али су неки променили своје политичко мишљење из ко зна којих својих разлога.

„Да је потез републичких власти у то време био кршење Савезног устава и потез који нашој земљи, Југославији, наноси озбиљну штету, да је немогуће неправдом доћи до правде и да се не сме лагати у интересу истине или водити рат за мир, као што је немогуће безакоње искоренити непоштовањем закона, и да се у заједници европских народа никако не може ући без достојанства“. И даље је навео у својој оставци да „се није могло зажмурити, у име светске правде, на кршење Устава Савезне Републике Југославије“, и поставио питање: „Да ли кршење Устава Савезне Републике Југославије може бити интерес било ког грађанина Савезне Републике Југославије, без обзира да ли живи у Србији или живи у Црној Гори?“ И ништа се није променило, наравно, за ових годину дана. То је све јако лепо звучало.

Сада се поставља питање: да ли је тај став био његов лични став, да ли је можда био неискрен и ко зна чији су партијски интереси коалиције из Црне Горе, који покушавају да

владају својим гласањем Србијом, били прикривени иза тог његовог чина?

Дакле, он је то изрекао, пала је Влада, „тресла се гора, родио се миш“, и ништа се није у том даљњем периоду до данашњег дана променило у поштовању уставности и законитости у нашој држави.

Наравно да се није променио ни овај Устав. Било је времена ових годину дана да промените Савезни устав, ако сте желели да нешто направите што ће бити у складу са Уставом. То су урадиле земље које су, такође, налазиле неки модус сарадње са Хашким трибуналом, али су желеле да сачувају достојанство и своје државе, да сачувају сувереност, а морате признати чак и ви да је поштовање националног Устава и поштовање суверености одређене државе. То је урадила и Хрватска, која је донела уставни закон, то је урадила и Република Српска, јер је донела уставни закон, а то је прави легални пут мењања одређеног Устава, а то су урадиле и европске државе, јер се ви често позивате на међународну заједницу и одлучиле су да национално законодавство има примат – када се решавају питања, људска питања, као људска права – и супремација над такозваним међународним законодавством.

Жао ми је што не могу више да говорим, јер је истекло време. Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Изволите.

Живојин Митровић: Поштовани председниче, уважени народни посланици, и данашњи предлог закона о сарадњи Савезне Републике Југославије са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешко кршење међународног унитарног права, почињених на територији бивше Југославије од 1991. године, је још један у низу захтева међународне заједнице, који овај парламент треба да изврши.

Мислим да је сувишно рећи да време у коме се доноси овај закон, који је данас пред овим високим домом, да то говори да је међународна заједница апсолутно селективна у примени својих међународних уговора, односно докумената које је потписала. Како другачије протумачити да се врше

невиђени притисци на Југославију, односно Србију да прихвати документ, да испоручује своје грађане, мимо Устава и мимо постојећих законских прописа?

Ако је обавеза наше државе за поштовање међународних уговора, онда то подразумева поштовање међународних уговора које је потписала наша држава са међународном заједницом.

Ја ћу се задржати само на овом првом о коме данас говорим и на још једном документу, а то је Резолуција Савета безбедности 1244, коју је, исто тако, потписала наша држава, односно где је међународна заједница, односно Савет безбедности, Генерална скупштина усвојила документ који гарантује сигурност свих грађана који живе и који су живели на територији Косова и Метохије.

Нико до сада, па ни овај парламент, није нашао времена да посвети једну седницу – 250.000 Срба, који су протерани са Косова и Метохије, оних стотину хиљада који живе у ненормалним условима, где су им ускраћена елементарна људска права, а да се тражи, да се установљава кривица српског руководства, односно српске државе, односно српског народа. Дозволите ми, ја имам прво да сумњам у добре намере те исте међународне заједнице. Јер, како објаснити да, и после три године, управо међународна заједница спречава да се омогући повратак Срба и Црногораца који су живели на Косову и Метохији? Та иста међународна заједница је бомбардовала читаву државу, један народ 78 дана, да би, наводно, спречила исконструисану хуманитарну катастрофу Албанаца. Значи, за тих 300 и 400.000 Албанаца, који су по налогу међународне заједнице, дела међународне заједнице напустили територију Косова, организовала је, невиђено до сада, бомбардовање читавог народа, читаве државе.

Према томе, невероватно је и неприхватљиво објашњење да нису створени услови за повратак нас који смо живели и радили вековима доле, и који желимо и даље да живимо и радимо на Косову и Метохији. Дакле, обавеза је управо те исте међународне заједнице, која данас врши невиђени притисак на државу и на овај парламент да прихватимо законе, да признамо кривицу зато што смо бранили своју територију, зато што смо протерани са дела своје територије. И данас има Србија преко милион избеглица.

Према томе, то је питање за које треба међународна заједница да зна и о коме треба да води рачуна. Свако другачије понашање међународне заједнице, то су једносмерни, односно нерегуларни и нелегитимни захтеви према једном народу и према овој нашој држави.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала лепо.

Реч има посланик Шами, шеф Посланичке групе Демократске странке Србије.

Зоран Шами: Господине председавајући, даме и господо савезни посланици, пред нама је Закон о сарадњи са Хашким трибуналом.

Одмах, на почетку, желим да кажем да ће Демократска странка Србије подржати текст закона. Дозволите ми да то образложим, врло кратко.

Демократска странка Србије се, од почетка, залаже да, иначе, неопходну сарадњу са Хашким трибуналом, треба регулисати законом. Када кажем „неопходну сарадњу са Хашким трибуналом“, наравно, ни на који начин не желим да улазим у оцене и процене, и све примедбе које се, наравно, могу дати Хашком трибуналу. Уосталом, све те примедбе Демократска странка Србије је изрицала још у време док је била у опозицији те 2000. године, изрицала их је и после 2000. године.

Када кажем „неопходна сарадња са Хашким трибуналом“ онда мислим на чињеницу да смо у крајњој линији уласком у Уједињене нације прихватили као обавезу да са тим Хашким трибуналом морамо сарађивати. Зашто мислимо да је неопходно донети закон? Има више разлога.

Наравно, као један од разлога би могла да се наведе чињеница да су све земље, настале из република бивше Југославије, које су, такође и наравно, обавезне да сарађују са Хашким трибуналом, донеле такав закон. Али, то није најважније. Много је важније да постоји законска процедура, просто зато да та сарадња не би зависила, с једне стране, од добре или лоше воље неког политичара, неког високог државног функционера или неке политичке партије. Битно је да се зна да сада ту постоје неки надлежни органи, судови, где неки судија, по службеној дужности, решава тај проблем. Битно је то, осим свега, зато да, с једне стране, не долазимо у ситуацију да људе хапсимо по пијацама, да их хапсимо на начин који није достојан ни онога ко хапси, ни оних који су хапшени. Битно је то да, на крају крајева, један велики број људи, који се, можда и без разлога, боји да би сутра могао да дође под удар Хашког трибунала, а боји се зато што је испуњавао своју обавезу да у тим несрећним ратним годинама ратује, сада не мислим ни на какве генерале, ни на какве личности које имају нека позната презимена, мислим на сасвим обичне војнике, мислим на сасвим обичне чланове јединица полиције и тако даље, који су, свих ових година, и у Хрватској, и у Босни, и на Косову, ратовали и који се, можда и без разлога, могу осећати пораженим. Постојање закона их уверава да, на неки начин, држава има и може да води институционалну бригу о њима.

На крају крајева, постојање закона сужава и простор свима онима који би, ако би сарадња зависила од политичке воље актуелног политичара, могли у будућности да помисле да би могли и даље да врше притиске на нашу земљу.

Демократска странка Србије је, као што знате, била спремна својевремено да подржи закон који је, својевремено, обично се факултативно каже Грубачев закон, наравно, ради се о Предлогу закона који је израдио бивши министар правде и професор господин Грубач, чак била спремна на, у одсуству таквог закона, а својевремено је предложила чак два закона: један оквирни на савезном нивоу, а други специјални на републичком нивоу, све варијанте које би допринеле да се ова материја регулише законом.

Нама је, чини ми се, врло драго, јер мислимо да је у стварно најопштијем државном интересу да се закон донесе. Врло нам је драго да су се стекле околности да се закон може донети.

Наравно, ми делимо уверење оних да ћемо ту, након неке дугачке политичке борбе, која нам ту предстоји, и тешких преговора који нам предстоје, добити и такво судство и такве законе у самој земљи да евентуално свима онима који су се огрешили о ратно право једног дана можемо судити и у самој земљи.

Господине председавајући, дозволите ми да кажем још нешто.

Овде су се у многим дискусијама, које су се чуле са ове говорнице, помињали термини „правда“ и „неправда“, „одговорност“, „моралност“.

Можда је то добро да покаткад о некој теми парламент расправља о тим категоријама. Али, пре него што говоримо о правди великих и неправди која се чини према малима, пре него што уопште говоримо о неправди коју неко чини према нама, мислим да је апсолутно неопходно да се запитамо колико смо сами били праведни, колико смо сами били одговорни и колико смо сами били морални.

Да ли је одговорно гурнути српски народ у рат у Хрватској, у рат који се завршио са 300.000 или више стотина хиљада избеглица? Да ли је одговорно гурнути српски народ у Босни у рат па потписати Дејтонски споразум? Можда је морао да се потпише! То су нека питања на која, онај ко о томе жели да прича, мора на тај начин да почне да прича о тим питањима.

Коначно, дозволите ми једну опаску. Увек сам био крајње неповерљив према људима којима је патриотизам у устама. Патриотизам није нешто о чему ваља причати. Патриотизам се доказује делима, а не тиме што ће се вредновати ко је већи а ко мањи патриота.

Захваљујем.

У стајној свађи са логиком

Зоран Живковић: Поштовани председниче, даме и господа, јасно је да ће Демократска странка, којој припадам, и њени посланици овде, заједно са осталим посланицима ДОС-а, Демократске странке Србије и Коалиције „Заједно за Југославију” гласати за овај закон зато што је овај закон логична последица онога што су радиле власти на територији бивше Југославије, од 1990. године до данашњих дана, па и власт која је до скоро била у овој држави.

Када бих био неозбиљан политичар, рекао бих да ми је мука од онога што слушам. Али, ћу ту муку да оставим у свом стомаку. Рећи ћу вам оно што мислим о вашем патриотизму.

Да вас подсетим на следеће. Док ви нисте били патриоти, 1990. године, Срби су лепо и безбедно живели у Словенији, у Босни и Херцеговини, на Косову је било примера да су малтретирани од стране Албанаца, али то није била никаква велика појава, то су били изузеци. Онда сте ви 1990. године решили да будете патриоте. Ваш патриотизам се састојао у томе да разним бубњевима и трубама обилазите ову јадну земљу, да окрећете у гробу и Карађорђа и Милоша, и Лазара, да шаљете туђу децу да гину за ваше фотеле, док ваша деца „скупљају гајбе” и зарађују паре да праве диско-клубове. Последица свега тога је да је тачно да данас у Србији има између пола милиона и милион избеглих и привремено расељених лица. Тачно је да нас има Срба, као народа, 10 одсто од онога колико нас је било у Хрватској, мало у односу на оно колико нас је било у Босни, минимално у односу на оно колико нас је било на Косову и Метохији. Али, ви немате право да о томе причате.

Ваш патриотизам је највећа могућа издаја, која је могла да се деси овом народу. Само се сетите, нико није ни превише млад, ни превише стар да не може да се сети шта се дешавало и како су ти људи живели 1990. године у местима, градовима и општинама, од Вардара па до Триглава, и Срби и Црногорци, али и сви други.

Што се тиче саме сарадње са Хашким трибуналом, Дејтонским споразумом, један који се данас слика у Хагу је потписао пристанак, никога није ни питао, ни Владу, ни парламент, ни било кога да прихвата Хашки суд. Потписао је да је спреман да испоручи и Караџића, и Младића, и Ерденовића, и Кременовића, које је испоручио још 1995. године и потписао то.

Где сте тада били ви патриоте? Шта сте тада ви радили? Меркали сте ко ће које позориште, болницу, фирму, кућу, вилу да узме. Посебно они који су тада били на Косову и Метохији. Нешто не видим вас посланике са Косова и Метохије да се нешто мучите по Београду данас. Имате од Ниша до Суботица, свуда можете да се сместите у својој кући, а многа деца и њихове породице, које су гинуле од тада до данас, за вас, немају ни данас стан, иако су из Ниша или из Суботице.

Према томе, сарадњу са Хагом ваш шеф је озваничио. Условне за формирање Хашког трибунала сте ви, са вашим савезницима, Туђманом, Изетбеговићем, Тачијем, Руговом, НАТО-ом створили и ово што данас ради овај савезни парламент је најзначајнија одлука коју доноси у овом сазиву и најзначајније јачање функција савезне државе, за коју се, чини ми се, све посланичке групе у овом парламенту залажу, и позиција и опозиција.

Доношење овог закона је и доказ да је била неопходна она акција коју је Влада Србије, преко свог министра унутрашњих послова урадила јуна прошле године. Према томе, позивам вас све заједно да не отварамо поново болне ране које сте ви направили овом народу него да, као свесни и требало би озбиљни људи, донесемо овај закон и да пренесемо да наредне генерације немају такве проблеме какве су имале до данас генерације, које су живеле од 1990. до ове године и да ће овај закон, као један мали каменчић, уз многе друге законе, одлуке, потезе који јесу реформе, ма колико вам се то свиђало или не, да створе да овај 21. век буде век без страдања, без сеоба, без бомби и без вашег патриотизма и патриотизма на ваш начин. Тај је био катастрофалан за овај народ и за ову државу и не поновило се никада више.

Др Војислав Шешељ: Господине Мићуновићу, ви сте били дужни да спречите да министар Живковић износи ноторне лажи са ове говорнице. То што највећи део његовог излагања није имао апсолутно никакве везе са елементарном логиком, то је једна ствар.

Господине Мићуновићу, ви добро знате да док ДОС није дошао на власт, ниједан Србин није испоручен Хашком трибуналу. Ерденовић и Кременовић су сами тражили да иду у Хаг. Ерденовић је ухапшен заједно са Кременовићем зато што је наша полиција дошла до података да су учествовали у убијању људи у Сребреници.

Када су се нашли у нашем затвору, тражили су да иду у Хаг. Тада, пошто нису били наши држављани, тада им је омогућено да иду у Хаг. Ерденовић никада није био наш држављанин. Реч је о лицу хрватске националности, припаднику Десетог диверзантског одреда, који је починио злочине. Кључно је питање – зашто његовог команданта Љубишу Беару не тражи Хашки трибунал?

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, нећу толерисати овакве ствари. Овде се није радило о повреди Пословника, него је злоупотреба. У фактичким чињеницама може неко погрешити или не погрешити, али то није услов за рекламирање повреде Пословника. Ово је била директна злоупотреба говорнице.

Молим вас, у Пословнику вам пише да не можете добити реч док вам је председник не да.

Немојте једну дискусију, без обзира на неслагања која постоје, која је била толерантна, претварати у инцидентну. За то нема никаквог разлога.

Сада је два минута до 19 часова. То је тренутак када треба да одлучимо да ли ћемо да радимо даље или не.

Ако нема предлога да се настави даље, можемо седницу и да прекинемо.

Слободан Гавриловић: Господине председниче, предложио бих, пошто смо имали највећи део дискусије, да наставимо рад до завршетка ове тачке дневног реда. Молим посланике да то подрже, како бисмо били ефикаснији, јер нам предстоји следеће недеље озбиљан рад и Споразум о заједничкој држави, да бисмо могли следеће недеље да имамо само ту тачку и да озбиљно о томе расправљамо.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Добро, неки су за то да се ради, а неки су за то да се прекине. То се може решити једино гласањем.

Ко је за то да радимо док не завршимо ову тачку дневног реда ноћас?

Ако хоћете паузу, морамо да продужимо време до те паузе. У овом тренутку гласамо да ли ћемо наставити рад после 19 часова.

Ко је за? (60 посланика)

Према томе, сутра настављамо седницу.

Да ли предлагете, с обзиром на дужину, да почнемо у 11 часова или хоћете раније?

Предлажем да сутра седница почне раније.

Добро, у 11 часова почињемо са радом.

(Седница је прекинута у 19 часова 02 минута)

СИЛА (ДВА ПРСТА) УСТАВ МЕЊА

Веће република је 10. априла усвојило Закон о сарадњи са Хагом са само седам посланичких гласова против

Председник мр Срђа Божовић: Поштоване даме и господа, прелазимо на другу тачку дневног реда:

Предлог закона о сарадњи Савезне Републике Југославије са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1991. године АС-278.

Предлог овог закона размотрили су Законодавно-правна комисија Савезне скупштине и Одбор Вијећа република за правосуђе и савезну управу.

Одбор је подржао Предлог овог закона.

Да ли представник предлагача, прије отварања претреса, жели да узме ријеч?

Има ријеч помоћник савезног министра правде, господин Небојша Шаркић.

Небојша Шаркић: Уважени господине председниче, уважена господо посланици, после много уложеног труда, стручних расправа и међународних притисака и, свакако, политичких компромиса, добили смо Предлог закона о сарадњи са Међународним кривичним трибуналом. Закон је свакако резултат грешака прошлости, историјског наслеђа и надасве постигнутих компромиса. У његовој изради учествовали су професори Универзитета, судије, тужиоци, дипломате, политичари и он је у овој верзији коначно пред вама.

Горица Гајевић: (Упадица с места)

А редослед, како је постала друга тачка?

Председник мр Срђа Божовић: Господо посланици, молим вас да дозволимо господину Шаркићу да настави са излагањем.

Небојша Шаркић: С обзиром да су се у протеклих годину дана чуле бројне примедбе на овај текст закона у различитим облицима, дозволите да сасвим кратко изнесем нека основна обележја која карактеришу овај предлог.

Закон је уредио специфичност односа сарадње са Међународним кривичним трибуналом, а посебно нагласио дистинкцију између опште прихваћених правила и прописа који регулишу сарадњу правосудних органа Савезне Републике Југославије са правосудним органима страних држава, у односу на сарадњу Савезне Републике Југославије и Трибунала. Ова разлика је значајна. Закон је предвидео општа правила Законика о кривичном поступку, али није специфичности које одређују сарадњу са Међународним кривичним трибуналом.

Полазећи од уставног концепта, закон је уредио надлежност између република чланица и њихових органа у односу на ингеренције савезне државе и њених органа. Уравнотежена подела надлежности представља и поделу одговорности у реализацији утврђених правних норми.

Закон није свео сарадњу Савезне Републике Југославије са Међународним кривичним трибуналом на пуко изручење југословенских држављана, већ је читавим низом одредаба сачувао суверенитет државе, независност органа и одређених институција. После добијања захтева за изручење од Међународног кривичног трибунала, Савезно министарство правде врши прву и основну проверу. Потом предмет доставља, за подручје Републике Црне Горе, Вишем суду у Подгорици, а за подручје Републике Србије Окружном суду у Београду.

У двофазном поступку судови испитују следећа питања: идентитет лица, да ли је оптужница потврђена и образложена, да ли је кривично дело које се окривљеном ставља на терет кривично дело из надлежности Међународног кривичног трибунала и да ли је за то кривично дело предвиђена југословенска казнена процедура. У случају да је суд утврдио испуњеност услова за предају, предмет доставља савезном министру правде. Тада савезни министар правде доноси решење о предаји, које доставља Републичком министарству унутрашњих послова, ради извршења. Закон је предвидео да против одлуке савезног министра правде није дозвољен управни спор. Треба рећи да савезни министар правде не може променити судску негативну одлуку о изручењу. Он може, када су за то испуњени законом предвиђени услови националног суверенитета или интереса безбедности државе, ускратити изручење, иако је суд утврдио да су за то само испуњени услови.

Закон предвиђа и процедуру предаје судских предмета који су у току пред домаћим судовима. Процедура је нешто строжа, јер по жалби одлучују врховни судови република чланица. У свим поступцима обезбеђена су редовна процедурална права.

Добро за зло — принцип за антипринцип

Игор Мирковић: (Упадица с места) Ми очекујемо живу расправу.

Председник мр Срђа Божовић: Молим вас, господине Мирковићу, ако нећете да слушате, имате друге могућности.

Наставите, господине Шаркићу.

Небојша Шаркић: Закон је предвидео и формирање Националног савета за сарадњу са Међународним кривичним трибуналом. Задатак Савета је да одржава сталне контакте са Трибуналом, да води рачуна о положају окривљених, њихових породица и сведока. Савет контролише и коришћење архивске грађе или других доказних средстава која се могу користити у току судског поступка.

Законом је предвиђено и увођење посебног посматрача, са задатком сталног боравка при Међународном кривичном трибуналу. Он је нека врста официра за везу између Трибунала и Савезне Републике Југославије.

Посебним правним режимом утврђено је да лица која се добровољно предају Међународном кривичном трибуналу имају право да добију гаранцију Савезне владе или влада република чланица.

Уважени посланици, на крају треба нагласити да је овај закон закон са посебним деловањем, у правом смислу те речи, јер је временски и просторно ограничен — односи се на одређене догађаје и тачно одређене извршиоце. Закон предвиђа и да се даном ступања на снагу овог закона сви нови захтеви од стране Међународног кривичног трибунала могу процесурити само у југословенском правном систему.

Дакле, доношењем овог закона, уз све његове мањкавости и недостатке, заокружујемо један за нас несрећан временски период. За евентуално нове оптужнице, било да су подигнуте од стране Међународног кривичног трибунала или југословенских правосудних органа, утврђује се искључиво надлежност судова на подручју Савезне Републике Југославије.

У име Савезне владе, предлажем да се овај текст усвоји. Хвала.

Драган Тодоровић: (Упадица с места) Читај, то ће ти бити оптужница.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем господину Шаркићу. Отварам начелни претрес. Ко се јавља за ријеч?

Ријеч има савезни посланик Зоран Анђелковић.

Зоран Анђелковић: Прво, неколико процедуралних ствари. Тачно је да смо гласали о утврђивању дневног реда и допуни дневног реда, али никад нисмо утврдили овакав његов редослед. Гласали смо за претходних 30 и неколико тачака дневног реда и тај редослед. То је прво усвојено, а онда се гласало о допуни дневног реда.

Како се у пречишћеном тексту нашло на другом месту, то само председавајући зна. Не знам да ли је неко у сали гласао за овакав предлог утврђеног дневног реда. Али, вероватно је разлог да јутрос добијемо овај материјал и да га одмах имамо као другу тачку дневног реда, то што се изгледа неке многе журе.

Господин Шаркић је сада прочитао само неколико чланова из тог закона, али ништа није објаснио из онога што правни акти Савезне или Републичке владе могу да садрже.

Прво, да се вратим мало уназад. Уредба Савезне владе која је потпуно идентична, фактички са неким малим дорадама, овом предлогу закона је оспорена пред Савезним судом, врло јасно, што кажу, позивајући се на члан 17 став 3 Устава који забрањује што се тиче било каквог деловања државе у било ком смислу закона изручење страном држави или било ком другом органу. То је регулисано и чланом 66 став 2 Устава Савезне Републике Југославије, да се не могу изручавати грађани Југославије ни међународним организацијама ни институцијама. Такође, правни акти Савезне или Републичке владе, савезни или републички закони који са-

држе правна решења супротно уставним одредбама не могу бити примењивани, не могу бити предмет усвајања уредби и закона.

Ми данас, фактички, имамо на дневном реду закон, који је супротан Уставу СРЈ. То је свим посланицима познато и није у питању да ли ће сутра Уставни суд да донесе негативну оцену или не. Већ је данас познато, јер је на основу Уредбе коју је Савезна влада прошле године донела и због које је Савезна влада и поднела оставку, да је Уставни суд проценио да је противуставна. Сви елементи те уредбе су садржани у овом закону, а савезни посланици не могу да кажу да нису упознати или да нису сигурни да и овај савезни закон, који се данас предлаже, је противуставан.

Та прича о томе да су, на неки начин, овде заштићени грађани Југославије, апсолутно не стоји, јер се, као што је познато, и у међународном праву, а и у оценама наших правних експерата, и ту каже да у Повељи Уједињених нација, ни у Пословнику, ни на који други начин Југославија, као чланица Уједињених нација, јесте обавезна да сарађује али није обавезна да сарађује са Међународним трибуналом, јер је то део мере, а не део никаквих аката Савета безбедности који би се донели на основу Повеље Уједињених нација. Ни Правилник, ни Статут не проистичу из било какве повеље, већ из једне мере, конкретне мере коју је Савет безбедности донео.

Потпуно сам убеђен да и ови посланици и сви који овде седе су свесни чињенице да овај закон није у складу са Уставом и да се не може донети, али да се једном политичком вољом, ради очувања Владе и власти, он доноси. Не видим никакав аргумент који је, после неколико месеци, довео до тога да се промене политичке одлуке или одлуке које су биле засноване на Уставу и да данас предложи овај закон.

Значи, из овог закона проистиче да су, фактички, од усвајања овог закона, сви који су на листи за Хашки трибунал као зечеви и да за њима може да буде расписана потерница и ни на који начин нису заштићени нити им је омогућено да им буде суђено пред домаћим судом.

Тај принцип, који је такође познат, да се овде говори о томе да они који се предају добровољно да ће им Савезна влада гарантовати одбрану са слободе, ни на који начин не стоји из простог разлога шта то значи добровољно се предати. Да ли то значи да су они бежали па их неко зауставио, срео, ухватио па онда депортовао, то је потпуно излишна ствар. Шта значи добровољно предавање?

Овим законом мислим да жели да се легализује прошлогоднине киднаповање Слободана Милошевића, које је такође било противуставно и противзаконито, и противуставно Уставу Србије и противуставно Уставу Савезне Републике Југославије. Уосталом, из оцене Уставног суда Југославије проистиче да је та уредба била противуставна и да је то киднаповање било противуставно. Уместо да Савезна скупштина фактички покрене поступак утврђивања одговорности оних који су противуставно киднаповали Слободана Милошевића, она сада легализује даље изручење грађана Савезне Републике Југославије Хашком трибуналу.

Верујем да су посланици свесни да усвајањем овог закона крше Устав, да они који су предложили овај закон су такође свесни да крше Устав, а свесно кршење Устава подрозумева и кривичну одговорност.

Предлажем да Скупштина одбије овај Закон.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем господину Анђелковићу.

Ко даље жели ријеч?

Ријеч има савезни посланик Горица Гајевић.

Горица Гајевић: Поштовани посланици, ви сте чули став Посланичке групе Социјалистичке партије Србије и ја нећу од тога ништа поновити, само бих хтела да истакнем неколико чињеница о Хагу, Хашком трибуналу и свему ономе

што се у вези с тиме дешавало у нашој земљи. О томе је било доста речи и вероватно ће неко будуће време о томе да ти прави суд. Када говоримо о овом предлогу закона, пре свега, морам да изразим незадовољство, крајње негодовање да тај текст добијемо данас у 10 сати и да то буде уврштено као прва тачка дневног реда. Може неко рећи да је било доста тога у штампани, али за нас је релевантно само оно што стигне од Владе, а ми нисмо успели ни детаљније овај закон да погледамо.

Оно што је сигурно то је да је и само конституисање и утврђивање надлежности Хашког трибунала у супротности са свим принципима међународног права и није његов израз него је, пре свега, израз узурпације тог права и снаге и силе и самовоље, пре свега, једне државе. Када имамо то у виду и чињеницу да веома лако и благонаклоно пристајемо на разбијање сопствене државе, да се чак и не претварамо да имамо у било чему било какву врсту самосталности, онда је овакав један предлог готово логичан, мада он у себи садржи неке елементе који су још нелогичнији од оних који су били садржани у Уредби Савезне владе и у Одлуци Републичке владе.

Ти акти су проглашени неуставним, односно нису у сагласности са Уставом, а овај закон додаје још једну правну, благо да кажем да не бих употребила једну примеренију реч, да доносимо закон за оно што је било, за један период који је прошао, који неће важити убудуће. Знамо да се закон доноси да регулише постојеће и будуће односе. Ми, у једном овако важном пољу, уводимо ретроактивност без могућности да се на исти начин примењује и убудуће, и још једном наше грађане чинимо само неравноправним.

Поред тога, у овом предлогу, колико сам летимично успела да видим, још једном, поред понижавања читаве државне структуре, посебно је понижавајућа улога правосуђа. Они су ти који ће на основу личне карте да утврде да ли је неко тај и тај, да га спакују у кутију, завежу машиницу и да га пошаљу у Хаг. То је читава њихова надлежност. Мислим да, они који буду учествовали у доношењу ове одлуке, без обзира што имамо и државу и уставну кризу, и непоштовање Повеље Уједињених нација, свих међународних конвенција имамо и непоштовање морала који свако од нас као човек носи.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем Горици Гајевић. Ко даље жели ријеч? Има ријеч др Владимир Штамбук.

Др Владимир Штамбук: Поштовани председниче, друге колеге, већ је било речи о прекршају Устава и уставних норми и свему што се дешавало у последњих годину и по дана.

Ја бих хтео да почнем са тиме да се у уводном излагању истакло да је овај закон донет под спољним притиском. Нисам сигуран да закони у једној земљи који су донети под спољним притиском, могу да буду уважени као закони. Други став, у образложењу које смо добили на почетку, јесте да је то лоше образложење – ако је тако, јер то, такође, девалвира и у суштини кида сам проблем закона и његову валидност.

Треће, мислим да се овим законом крешу у ствари људска права, и то са тог становишта што се уведе различите категорије грађана Југославије. Ја можда нисам добро прочитао, али нигде нисам прочитао да је закон ретроактиван, да се односи на прошлост. Према томе, он ни на који начин не покрива оно што се десило до данас – до усвајања Закона. Он покрива оно што ће се десити са једним бројем људи који су на Хашкој оптужници, а такође се из тога искључује један број људи који евентуално могу доћи на ту оптужницу или могу бити прозвани на основу запечаћених, или не знам каквих других оптужница. Значи, има у категорији оних људи који су изручени Хагу, тј. пре Милошевића, значи, имамо сада категорију људи који су по овом закону, категорију људи који под овај закон не потпадају, а на крају постоји категорија људи који, како се интерес о безбедности државе мења, да се такви појединци, чије би изручивање

имало те последице, неће изручивати.

Једноставно, ми имамо данас ситуацију да у Савезној Републици Југославији имамо четири или пет категорија грађана, везано за Закон о сарадњи Савезне Републике Југославије са такозваним Међународним трибуналом за кривично гоњење лица и одговорности.

Наравно да моја странка неће гласати за овај закон. Али, ја бих хтео да објасним и зашто.

Први разлог јесте кршење Устава, које се овим врши. Други разлог – кршење грађанских права грађана Савезне Републике Југославије. Трећи разлог јесте што смо ми неколико пута у вези са одређеним законима, који су по доста хитном поступку усвајани на овој нашој скупуштини, скретали пажњу да се то не ради, јер ће то произвести веома незгодне или веома негативне последице. Чак и у случају када смо били веома привржени идеји да се усвоји Закон о правима националних мањина, скретали смо пажњу на одређене проблеме. Тада нико то није хтео да слуша; ти се проблеми почињу сада јављати и стварају све веће и веће политичке и друге проблеме и код припадника националних мањина и оних који то нису.

Овај закон, не само што ће створити веома тешку ситуацију за људе који су данас на том списку, овај закон ће створити веома тешку ситуацију за многе друге који моментално нису на том списку, можда неће бити, али ће створити веома тешку ситуацију.

Куриозитет своје врсте јесте да се Хашки суд, као што знате, огласио јуче и сматра да овај закон није одговарајући. Сада се налазимо у најсмешнијој ситуацији да ми, који смо трамо да тај закон није прихватљив, се налазимо, на неки начин, на истој страни као и тај привремени орган, који се зове Хашки суд, у погледу овог закона и мислим да ће то стварно довести до веома чудних и веома непредвидљивих последица, пре свега политичких, ту се са уводничаром слажем, а не правних. Наравно, имаће и својих правних последица.

Последња ствар, на коју бих хтео да вас подсетим, јесте да је одлуком Савета безбедности створен сличан суд у Аруши. Вероватно, пошто су Африканци мање цивилизовани од нас, они су одбили да прихвате тај суд и одбили су да се јављују на том суду, и тај суд – земље Африке, за који се тај суд одреди, нису признале и не прихватају.

Према томе, мислим да треба озбиљно поразмислити о свему томе. Ми, такође, предлажемо да се овај закон не прихвати, а ми ћемо, у сваком случају, бити против њега.

Хвала.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем господину Штамбуку.

Ко даље жели ријеч?

Ријеч има савезни посланик Игор Мирковић.

Игор Мирковић: Даме и господа савезни посланици, свима је, па и вама, јасно да ће се у поступку доношења овог Закона ломити копља око многих ствари. Неке тачне и истините ствари су већ изнете, попут чињенице о томе да ће се, прво, драстично прекршити Устав, нарочито када је реч о одредби која предвиђа изручење наших грађана, јер је Уставом то, управо ради заштите њихових права, забрањено.

Али, оно што је ново и што се није провлачило у ранијим предлозима закона и уредби, односи се на главу другу, која говори о овлашћењима Међународног кривичног трибунала, предузимање истражних радњи у Савезној Републици Југославији.

Ту се, дакле, у члану 9 говори о томе како истражни органи и тужилац Међународног кривичног трибунала могу на територији Савезне Републике Југославије, ради откривања кривичног дела из своје надлежности предузимати следеће радње: прикупљање обавештења од грађана – то је под један; под два – саслушање осумњичених, оптужених, оштећених сведока и вештака, укључујући обдукције и екс-

хумације лешева; треће – прикупљање материјалних доказа, и четврто – разгледање и преписивање исправа, укључујући и оне које сачине или прикупе југословенски правосудни и други државни органи о повредама међународног хуманитарног права. Ту је, заправо, кључ. Дакле, не толико у изручењу, јер ми уназад – откако је ДОС дошао на власт – имамо изручења, наравно, то су криминална дела, јер се људи киднапују против Устава и против права, изручују једном међународном суду и нисмо де факто такву ситуацију имали. Хашки трибунал је био задовољан начином на који се та сарадња одвијала онда када су поједини наши грађани киднаповани на криминалан начин, одвођени у Хаг, јер за Хашки трибунал било је битно остварити циљ – да се онај, кога они траже, доведе у Хаг.

За нас би требало да буде битно да се ти наши грађани заштите од прогона тог међународног, назовисуда. Видим да већина не жели да донесе такве одлуке и законе, који би заштитили наше грађане.

Ово је сада, дакле, ново. Ради се о испуњењу захтева које је пред нас поставила америчка администрација, и то дела захтева који се односи на уплив у наше архиве, јер је очигледно свакоме, ко правити ток суђења и Слободану Милошевићу и свим нашим грађанима, да у том процесу, заправо у тој намери од процеса, тужилаштво Хашког трибунала па ти од апсолутног недостатка доказа, када је реч о оптужбама према нашим грађанима. Њима је сада једино важно да, користећи ове одредбе члана 9, а имајући у виду већ препознатљиву понизност Савезне и Републичке владе и имајући у виду велики број министара који на овај или онај начин, јавно или тајно сарађују са представницима влада и владиних организација из иностранства, дођу до података који су степеновани као државна или војна тајна.

У члану 11 о томе се говори, о ослобађању сведока дужности чувања државне или војне тајне и о разгледању списа који се односе на државну или војну тајну одлучује Савезна, односно Републичка влада. Дакле, потпуно се елиминиса одредба која се раније везивала за државне или војне тајне, која је упућивала овакав поступак на суд који је једино

могао да, поводом одређених процеса, утврди могућност скидања државне и војне тајне. Америчка администрација је, проценивши ситуацију, како би то млади људи рекли, убацивши ствар у компјутер, видела да на многе људе у Савезној и Републичкој влади може да рачуна и да ће они, поводом конкретних предлога, дићи руку да се са одређених докумената скине тај степен поверљивости. То им је потребно да би једноставно утврдили оно што сви ми знамо, а то је да су се наше снаге сукобљавале са терористима и на Косову и Метохији, са терористима на другим деловима територије некадашње Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, али им је, ипак, потребно да би утврдили неку врсту процедуре и имали какав-такав документ који би могао да терети оптужене пред тим срамним судом.

Дакле, желим да вас упозорим да су вам подвалили, желели су да вас упуте на питање изручења, али њима то питање није важно. Они имају своје извршиоце, који овде киднапују, и њима је сада важно – и о томе говори амерички амбасадор Проспер, који ради те ствари које ради око ратних злочина – да уђу у наше архиве. Ту могу да рачунају на потпуну кооперативност владајуће коалиције, јер је дошло, како то Библија каже, у нашој земљи до оног судњег дана, а у Библији лепо пише да, када дође до судњег дана, долази до замене између добра и зла. Ми смо сада, кроз поступке владајуће коалиције, зло, односно антипринцип претворили у добро, односно принцип. Једноставно, све оно што је неприродно, ненародно, што није законито, уставно, сада јесте законито, уставно, природно и народно и према томе се владајућа коалиција руководи. Уосталом, и текст овог закона, уместо да буде усаглашен са принципима који би штитили све наше грађане, је потпуно кондиширан управо са антипринципом да тим грађанима науди, да држави науди, јер тим грађанима, једноставно, ће лакше наудити, уколико науди и самој држави, и обрнуто, и држави ће лакше наудити, уколико науди тим нашим грађанима.

Дакле, због свега тога што је већ речено, и због противуставног концепта који говори о изручивању, и због киднаповања која су се дешавала минутих месеци, и због ове срамне одредбе која говори о упливу у наше војне и полицијске архиве, и због тога што сва та места угрожавају интерес државе и нашег народа, Српска радикална странка ће гласати против овог закона и уопште са индигнацијом гледа на овај предлог.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем се господину Мировићу.

Ко даље жели ријеч?

Ријеч има савезни посланик Драган Тодоровић.

Драган Тодоровић: Поштовани посланици, данас је пред овим парламентом можда једна од најсрамнијих одлука, уколико се овај предлог закона о сарадњи са Хашким трибуналом усвоји, или ћемо можда имати срећу да људи, који имају одговорност, којима није свеједно шта ће њихови потомци о њима мислити, својим делом то треба да заслуже или на један или на други начин. Проблем ове државе, која је практично на умору, која за кратко време неће постојати, јесте да треба у последњим тренуцима да се обешчисти, као када би мртвацу стављали оловку у руку како би сам написао свој тестамент. И такав тестамент представили као валидан. То се данас ради са овим предлогом закона о Хашком трибуналу.

Нажалост, такорећи пре 100 година, ова држава данашња, која се није још родила, родила се захваљујући томе што је била у истом оваквом искушењу, али је нашла начин да то искушење преброди и, захваљујући томе, створена је ова држава. Данас, они који су пре 100 година поражени, на најгори начин нам се ругају и хоће на исти начин да нас гурну у заборав, јер оваква брука онемогућава поново рађање ове државе. Када би се којим случајем наши преци, вероватно можда има још живих из јула 1914. године, пробудили у

овом моменту, за њих овај тренутак не би био непознат. Они су то већ једанпут доживели. Тада је Србија имала пред собом ултиматум, постављен од стране Аустроугарске, и, сем што се мењају нека имена, сем што се мења онај који тражи одређене ствари, све остало је потпуно исто.

Када бих вас подсетио, не из разлога да вам умирим савест, него да подстакнем ту савест, прочитавши шта је тадашња Аустроугарска тражила од Србије, можете то да упоредите са овим што Америка, односно нови светски поредак траже од нас и оно што ће они, који на то буду пристали, носити као жиг срама, без обзира што ова држава неће постојати, а носиће их и њихова поколења. Тада је Аустроугарска од Србије тражила да испуни девет тачака. У противном, знало се да је Аустроугарска већ све спремила како би кренула у рат против Србије и како би Србију уништила. Тако царска и краљевска влада тражи од краљевске српске владе, у 1. тачки, да угуши сваку публикацију која дражи на мржњу и на презирање аустроугарске монархије и чија је општа тенденција управљена против интегритета монархије.

Погледајте шта се нама дешава од 5. октобра од како је ДОС дошао на власт. Из наших уџбеника историје, књижевности, свих других предмета који су везани за националност, за националне патриотске осећаје, бришу се и од нас стварају народ који треба да заборави своју прошлост, своју историју, од нас стварају економско робље које ће извршавати све оне задатке које је пред њега ставио нови светски поредак.

Друга тачка, да одмах растури друштво народна одбрана, чија се сва програмска средства имају конфисковати, да исто тако поступи против осталих друштава и удружења у Србији која се баве пропагандом против Аустроугарске. Краљевска српска влада постараће се да се та растурина друштва не продуже, да не продуже своју делатност под другим именом или у другој форми. То је оно што се од наше Савезне владе тражило, на други начин, да престане финансирање Војске Републике Српске и да они официри који буду одбили то, да се из Војске отпусте и да то буде један од

услова који морамо да испунимо.

Трећа тачка, да uklони из Војске из државне службе све официре и чиновнике који су криви за пропаганду против Аустроугарске, а царска и краљевска влада задржава право да њихова имена саопшти краљевској влади и предају материјале који их терете. Ово је написано 1914. године.

Има ли неке разлике из овог материјала и овог који сте ви добили?

Четврта тачка, да пристане да у Србији органи царске краљевске владе учествују у угушивању покрета против територијалног интегритета монархије. То исто траже и од нас.

Пета тачка, да поведу истрагу против оних саучесника у завери од 28. јуна, који се налазе на српској територији. У истрази која се на то буде односила учествоваће органи које ће царска и краљевска влада за то делегирати. Данас се ова пета тачка зове Предлог закона о сарадњи са Хашким трибуналом.

Шеста тачка, да без икаквог одлагања ухапси мајора Воју Танкосића и извесног Милана Цигановића, српског државног чиновника, који су резултатима истраге компромитовани. Аустроугарска влада је по том питању била далеко скромнија, тражи само хапшење двојице држављана Србије. По неким информацијама и по ономе што се чује, Американци у Бугарској спремају лов у који би требало да оде око 1.500 припадника српске националности. Можда ће и ова информација вама деловати као пука пропаганда, али када се сетим 1993. године, када сам добио мапу Србије, која је била сведена на Београдски пашалук, онда ми ова информација ни најмање не звучи невероватно.

Ово са Хашким трибуналом и хапшењем ових најпознатијих је мржња коју Американци имају према Србима и према људима који су се одупрли њиховој жељи да нас покоре, да те најпознатије ухапсе и да им пред целим светом суде, а све остале ће стрпати у логор, нормално не у Холандију, него у Бугарску, јер ће им то бити много јефтиније и много лакше за издржавање.

Седма тачка, да успешним мерама спречи учествовање српских власти у кријумчарењу оружја и експлозива преко границе, а граница је била преко Дрине, да оне органе пограничних власти у Шашу и Лозници, који су извршиоцима злочина у Сарајеву помогли да пређу границу, отпусте из службе и строго казне. Видите, и ту је Аустроугарска имала више слуха и тражила је да то уради српска влада, није захтевала као данас Американци, да то уради суд у Хагу.

Осма тачка, да царској или краљевској влади да изашњење о неопростивим изјавама високих српских чиновника у Србији и у иностранству који, без обзира на своје званичне положаје, нису преузели да после атентата од 28. јуна, у интервјуима говоре на непријатељски начин против Аустроугарске. Ништа се није променило. То је ово нашта нас упозоравају – говор мржње. Ако оптужите некога да је издајник, да издаје националне интересе, ако оптужите некога за то што сарађује са нашим непријатељем, то је за њихове послушнике овде говор мржње.

Девета тачка, да без одлагања извести царску и краљевску владу о извршењу мера о прошлим тачкама обухваћеним.

Прочитаћу вам Манифест Владе Краљевине Србије. Претпостављам да га сви знате а ја ћу вам прочитати само онај један део који је најбитнији: „Српска је влада, знајући да одговара жељама вашим и потреби мира, коју осећа не само Србија, него уверени смо и цела Европа, изашла у сусрет царској краљевској влади до крајњих граница попустљивости, преко којих не може ићи ни једна независна држава”.

Уколико ви данас усвојите овај предлог ви ћете прећи ту границу и укаљати ово што су ваши преци учинили 1914. године, без обзира на жртве које је претрпео српски народ због такве одлуке. Из тих жртава, из таквог поступка, створена је ова држава која ће са овим, вероватно, умрети.

Хвала.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем господину Тодоровићу. Ко даље жели ријеч?

Ријеч има савезни посланик Срђан Смиљковић.

Срђан Смиљковић: Поштовано Председништво, поштоване колеге, доста тога је речено и дотерали смо „цара до двара“.

Иако свестан чињенице да ће ово проћи овде, зато што су и неки други пројекти на силу пролазили, из ко зна каквих коалиционих интереса, у шта не бих да улазим, јер је то ствар странака које у томе учествују, хоћу да кажем да ово није обично доношење закона. Ово је лекс специјалис, како је речено, ово је нешто за шта је претходни режим тешко оптуживан, за много мање унутрашње потребе. Ово произлази као једна нова пракса и чини ми се да није ни први ни последњи лекс специјалис који ће ова скупштина и ова власт да донесе.

Оно што смо разговарали на Одбору, ја сам члан тог одбора, кроз који је прошао Предлог овог закона, примећујем да овде пише да је ово све према Статуту, према неким међународним документима. Дај боже да овде неко зна шта у том Статуту пише тачно, а и Влада је могла да нам га да да буде саставни део овога, када већ о томе разговарамо.

На ком то, што каже неко пре неки дан, језику пише? О чему се ми овде, у ствари, изјашњавамо? Знате ли према чему доносимо? Ја не знам. Можда неко зна од појединачца. Али, ово није нешто према чему ми треба да се равнамо, а то је доста добро образложено, обзиром да треба направити аналогију, без обзира на ту велику силу која нам се ваља и која нас докусурава сада, као државу, као народ и као народе, ако хоћете. То је као да Влада Србије оснује неки ад хок суд, па уместо неког окружног у Београду, има један паралелни други, и тако даље пошто је Савет безбедности, Влада, обично су за судове задужене скупштине, и тако даље, да не образлажем, можда ће неко рећи и помислити да су то наше флоскуле одраније.

Дакле, овде се ради о нечему што није у интересу наше државе, историје, или како хоћете. Пре свега, мислим на испоручивање. Да напоменем оно што су моји претходници рекли. Оно што је до сада испоручено од људи, пошто то другачије не могу да кажем, испало је као одношени „пакети“ и наши грађани и грађани неких суседних држава, испоручени без овог закона. Треба да се присетите и кроз неку годину, овај закон неће покрити ништа, јер када сва фртузма прође, кад можда ја будем сед на глави, а не само на бради, неко ће то, у неком можда другом парламенту да пребере мало, да прочита, да се присети. Ваљда ће их бити да се присећају.

Не знам ја шта ће остати од наше државе овде, на овај начин. Овде је проблем што се не ради само о неколико испорука. Овде се „иза брда ваља“ велика несрећа за наше народе и за државу. Нису само Срби учествовали у овоме. Има ту свих нација, свих националности. Узмите из „Репортера“ онај списак од 200–300, глава ће вас заболети, страх вас ухвати.

Ово је политичка расправа, ово није расправа о закону. Ово је овде све селективно. Оно што ме највише боли, то је да некима на власти тренутно и одговара да баш буде овако, односно да неки буду испоручивани. Јер, знате, не можете овде о појединостима разговарати, поготово не ја који сам из опозиције, јер ја имам принципијелну примедбу на ово. Али, да неко каже колико све ово нама овде не треба, барем не на овај начин, јер каже: „Ако надлежни орган процени да је угрожен интерес, онда неће да испоручи“. То значи, ко буде био добар, по ко зна чијем критеријуму, можда човек везе нема са тиме, е, он ће да буде поштеђен, њему ће да буде ублажено, већ ту делимо у старту наш народ, наше људе, наше грађане. Значи, за некога ћемо да проценимо, па ће држава да реагује, за некога нећемо.

Даље, у једном ставу пише: „Савезна влада може именовати посматрача у Трибуналу“. Како може? Па мора, ако је

већ та мука дошла на ред. Не да мора, она мора да све стави у функцију.

Такође, овде се говори о државној тајни. Мало пре је колега Мирковић о томе говорио. Па само историја може да скине вео државне тајне са нечега. Не, ако је нешто проглашено за државну тајну, онда је то државна тајна. Нема тог органа, сетите се историје и свега, ближе и даље прошлости, поготово што ви историчари боље то знате. Како може неко да скине вео државне тајне?

Дакле, овде се ради о кршењу свега постојећег што је, бар досада, било и свега постојећег што нас може бар одржати, колико–колико као људе, који часно седе у овој скупштини. Право да вам кажем, и морам да вас подсетим, у будућности ће се о овој скупштини причати, као о Скупштини која је донела овакав закон. Вероватно ће неки мој потомак морати да објашњава да сам ја тада био опозиција, јер сам седео у овој скупштини. Ми ћемо сви бити у тој ситуацији, ваљда ће бити потомака.

Даље, ужасна је ствар када вам на врата неко закуца, бар у овом граду имам нешто пријатеља, и каже – знате, ја сам истражитељ, дипломата, и тако даље, ви сте деведесете године, тада и тада овде били, а он каже – какве то везе има са Хагом и Трибуналом, човек се брани, али каже – нема везе, дођите ви овамо, само ви дођите, па да видимо ми да ли то има неке везе са вама или нема. То су странци, углавном људи који имају стране, или су овлашћени од странаца да овде наступе. Таквих има много тренутно. То се догађа код нас, у нашем граду, у нашој држави. Да ли то мора баш тако? Где је наше суседство? Шта се са њим збива? Можда је та црта сарадње са Хашким трибуналом, и ми смо у ранијим дискусијама причали да треба сарађивати са Хашким трибуналом, али не овако, никада на овај начин.

Морам да вам признам да има доста ствари које овде треба апострофирати, или о чему треба данас говорити. Тешко је говорити уопште о овом папиру, из простог разлога што он не представља оно што су најдемократичнији, барем међу мојим колегама из моје странке, заступали раније, једноставно – и они су се повукли. Највећи проблем је што ће се ово користити и даље за поделе у нашем друштву, међу нашим људима, један национални консензус, чак и једна разваљена Русија, оваква каква је, Бугарска има један национални консензус, а ми га овде немамо, нажалост га немамо, и даље га, на овај начин, нећемо имати. Помислите само, на крају, на једну ствар, ви који ћете гласати за овај и овакав закон. Колико ће још наших људи, грађана, бити спаковано и испоручено? Многи политичари из садашње власти, имаће, биће. Не могу да грешим душу, и у садашњој власти, неки политичари обазриво се обраћају према томе, јер знају да то може да има велике конеквенце. Говорим о будућности, не говорим о садашњости. Помислите само колико ће много наших – стотина грађана отићи, који су часно били део своје институције војске, државне полиције и свега онога што чини нас, као државу. Мало пре је неко рекао – не могу се отети утиску да је ово један од аката умирања државе. Ја знам да постоји, већина нас овде барем мисли да наша држава треба да опстане ради тог геопростора, да сада не објашњавам шта је то геопростор.

Ово је један од аката, без обзира шта се то чини и да се чини или иде у прилог, односно у сусрет глобализацији. Ово је један дефинитивни акт који не може да одржи једну такву чињеницу, односно ову нашу земљу. Не говорим само о Југославији – Србији и Црној Гори, говорим о Србији. Много тога ми би желели, можда из опозиције, да кажемо данас овде, много тога би набрајали, много тога би понављали.

Искрен да будем, ја сам као човек, очајан због овога што ћемо овде донети, односно ја ћу бити против. Право да вам кажем, да ли се неко од вас замисли над том чињеницом. Постоје неке ствари које не треба другима нудити, нека проба-

ју да узму сами. То је већ ствар суверенитета, па макар и ограниченог.

Ја вас молим да још једном добро промислите. Нисам да се овакав законски предлог прихвати, посебно што он није никакав закон.

Још једном вас подсећам, биће на стотине наших грађана, вероватно ће свако од вас имати познанике међу њима. Када им се то буде догађало, бар им фамилије помажите.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем господину Смиљковићу.

Ко се даље јавља за ријеч? Да ли неко од савезних посланика жели ријеч? Има ријеч др Божидар Бојовић! Изволи-те!

Сила бога не моли

Божидар Бојовић: Господине председниче, даме и господо посланици, не могу једноставно у овој ситуацији, испред Српске народне странке и као човек испред себе, да политичку одлуку, која је донесена на нивоу највиших органа Странке и у консултацијама са највишим органима који држе власт у овој заједничкој држави, изнесем и ставим само на два прста. Морам овдје једноставно да кажем ову муку која ми у Српској народној странци осјећамо заступајући и прихватајући овај став који бранимо као политички став, у муци у којој смо се нашли. И зато морамо да имамо разумјевање једних према другима. И они који у овој муци морају да износе један став и они који, можда са више вербалног патриотизма, покушавају и настоје да у овоме износе и бране други став.

Прво, питање о Хашком трибуналу, као ад хок формираној институцији, Српска народна странка је увјек критички износила и указивала као на институцију која је формирана првенствено да се суди једном народу. И непобитна је чињеница, чињеница у којој се окривљује политичко руководство само једног народа и у једној и у другој држави у грађанском рату, док се оне друге стране у грађанском рату не окривљују ни у приближној, приближној мери. И довољна је то чињеница да говори о томе да се ради о институцији која у основи, ипак, има програмирану и циљану намјеру.

Друго је питање како смо могли пред тим да се заштитимо, не да се супротставимо, јер супротставити се не можемо као мали. Сила бога не моли, и показало се у свом овом десетогодишњем нашем страдању чему води када се супротстављамо и када нова ситуација у којој ћемо се наћи ће бити увек гора од оне прве. Сјетите се само, да не набрајам, да је тадашње руководство ове државе дозволило господину Гонзалесу, као представнику Европске уније, да посети Косово, да посети нашу земљу, да ли би сада било ово што се десило и страдања и са Косовом. Сигурно да не би. Говорим само о принципу да у оваквој ситуацији је највећа наша мука то што нијесмо имали националног консензуса.

Да смо ми у овој ситуацији поступили паметно као што је поступила Хрватска, пред истим проблемом, у далеко мањем интензитету исказаном, јер су донели Уставни закон, Закон који има уставну тежину, гдје су се лако договорили о двотрећинској већини, и позиција и опозиција, и заштитили су своје грађане на начин како се требају заштитити своји грађани, али исто тако, као чланица Уједињених нација, испунили обавезу коју треба да испуњавају чланице Уједињених нација. И ми као чланица Уједињених нација, да смо тада донели уставни закон, са консензусом позиције и опозиције, не бисмо дошли у ову ситуацију, господо. Ту је одговорност једнака пред свима нама, и пред позицијом и пред опозицијом.

И шта, када је свака нова ситуација и сваки нови и закон и позиција била гора од претходне, да ли опет треба да говоримо емоцијама или разумом? То је оно што упућује Српску народну странку и према овом закону и овом поступку. Не

може се много афирмативног рећи о овом закону. Нијесам правник и овдје говорим првенствено као човек који је, стицајем околности, на челу једне традиционалне, конзервативне и демократске странке у Црној Гори, да се мало чега позитивног у овоме може наћи. Али, у оваквој ситуацији, ако је угрожена држава, а угрожена је тек новорођена држава, угрожена је споразумом који треба да зацрта све ове облике заједничке државе, да не говорим о санкцијама, да ли пред таквим неминовним страдањем имамо прво да одбијемо овај закон.

Дакле, то је Српску народну странку руководило да донесе такву једну политичку одлуку, да прихвати доношење Закона о сарадњи са Хашким трибуналом, првенствено вођена позицијом у којој би се нашао овај народ сјутра и да би спасили државу. За нас у Црној Гори, који смо угрожени пројектом сепаратизма, то има далеко већу тежину него, господо, за вас овдје у Србији. И ми, схватајући сву погубност ситуације која излази из тога и у коју води ако не будемо у овом моменту одлучивали својом савјешћу, својим разумом, него емоцијом, морао и морали смо прихватити овакву одлуку, али увјек свјесни да ће за нас то носити укус горчине онога што смо морали у таквој ситуацији да прихватимо. И, тачно је да и за вас у Србији и те како је погубно, јер добро је то Његош рекао: „Када главу раздробиш, тјелу на мукама издишу чљенови“. Знају људи због чега и шта Црна Гора значи у цјелокупном српском народу и шта Црна Гора значи на овом простору. Зато је такав снажни и удар на Црну Гору.

Хвала вам и морао сам, као човек, да кажем овдје оно што је руководило нашу политичку одлуку.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем господину Бојовићу.

Разумијем да реплику тражи Игор Мирковић.

Ја нијесам препознао ријечи које су погрешно евентуално наведене, али нема проблема, изволите, имате два минута.

Игор Мирковић: Господине Бојовићу, поводом вашег става да компромисом и бригом за државу треба образложити намеру да се гласа за овај закон, желим да вас подсетим да од 1991. године, откад кроз Предлог овог закона и треба да се тај период и односи на деловање Хашког трибунала, до данас траје одумирање наше државе, траје прогон нашег народа, трају његове патње. И за све то време појављују се политичари у разним форумима и скупштинама, који говоре да треба деловати мудро, да треба деловати без емоција, да треба правити компромисе, у интересу опстанка ове државе, Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, у интересу опстанка Републике Српске и Републике Српске Крајине, у интересу опстанка Савезне Републике Југославије, сада у интересу опстанка ове нове, назови државе Србије и Црне Горе. Од тада до данас ти компромиси објективно су довели до уништења наше државе, до губљења наших територија, до прогона нашег становништва, до великих држава међу нашим војницима, али и цивилима.

Желим да вас подсетим, јер овде имам два сведока, два генерала, да је све то могло да се избегне управо да нисмо ишли логиком компромиса, већ да смо ишли храбро, одлучно и ефикасно. Још 1991. године могли су ти који су били код Задра да пресеку, као и они који су били у Тушиловићу, као и они који су били 18 километара од Вировитице, али у врху тадашње државе били су они који су говорили, као и ви, дајте да преговарамо, дајте да имамо компромис. Могли су ствари да пресеку и да сачувају наш народ у оним деловима од страдања којима је касније био изложен.

Негде пред догађаје у мају и августу 1995. исто су се појављивали људи а ми смо оправдано, не емоцијама, већ разумом, имајући информације и процене испред себе, говорили да ће Република Српска Крајина бити нападнута, а она је била под заштитом Уједињених нација, и то не политичком не-

го војном, ми који говоримо о емоцијама говорили смо да ће бити нападнута и да ће наши сународници на тој територији били изложени прогону и репресији. Они су били изложени прогону и репресији. Они су били изложени изложени прогону и репресији и тада су говорили неки да морамо да будемо мудри, да морамо да поступамо компромисно, да морамо под силом да се савијемо. Поновило се то и са делом Републике Српске. Захваљујући одлучности дела руководства Републике Српске, захваљујући одлучности народа, сачувана је ова окрњена Република Српска. Када је реч о Косову и Метохији убачене су терористичке банде са којима је требало у кратком року и ефикасно да се разрачунамо. Направили су на Косову и Метохији хаос, током дужег временског периода прогон, анархију, ликвидације и убиства, и опет да смо у кратком року имали за то снаге и потенцијала и могућности и политичке сагласности, са њима се обрачунали на начин на који се свака земља са терористима обрачунава, ми смо дозволили због компромиса, због сарадње са светом, због разноразних других начелних ставова, да се тај тероризам развије. Наравно, то је прича од пре сто година, од Призренске лиге, али буја од 1998. и 1999. године. Управо, дакле, због свега тога о чему сте ви говорили.

На крају баладе остали смо овде, у овом Већу република које се исто гаси као што се гаси и наша држава, као што се гасе наше заједничке институције и, наравно, да онда нико не може да оправда ваш став о томе да ствари треба решавати компромисно, да увек негде другде треба гледати интерес који може оправдати овај интерес да се гласа.

Знајући да међу нашим политичарима постоје они који погрешно процењују, као што сте то сада ви урадили поводом овог закона, у ствари погрешно анализирају односе унутар Сједињених Држава, између Сједињених Држава и наше земље, између земаља Европске уније и наше земље, они иду на карту да ће такви политичари помоћи, изгласати овакав закон и тиме нанети штету нашој држави.

Председник мр Срђа Божовић: Право на одговор, односно реплику, има др Бојовић.

Др Божидар Бојовић: Ја ћу бити врло кратак у одговору.

Није до ове ситуације довела политика компромиса, већ политика ината. Да није било политике ината ми не би били у овој ситуацији. Сјетите се многих ствари које би далеко, далеко боље трасирале нашу позицију и на међународној сцени и као државу која мора да иде у Европску заједницу и која мора да иде у интеграције, а не сме да иде у изолацију.

Ја мислим да оно што је позитивно у свом овом нашем страдању у последње време иде баш кроз политику компромиса и изналагања решења сарадње, до одређеног нивоа. Једино сарадњом, а не инатом, може се нешто постићи. Инат је учинио, господе, да се истрошила критична маса оне енергије која је могла нешто у овом народу да чини. То је наша мука.

Дакле, Српска народна странка заступа политику компромиса, политику разума, политику изналагања решења, демократских решења, све до оног момента када постоје индиције да се предузима отпор.

Председник мр Срђа Божовић: Право на реплику има посланик Зоран Анђелковић.

Молим да наведете ријечи које су погрешно схваћене и протумачене.

Зоран Анђелковић: Господине председниче, нисте ми објаснили како се ова тачка нашла као друга тачка дневног реда. Ваљда ћемо то некада сазнати, али важно је да се ова тачка нашла као друга тачка, а Предлог закона о амнестији одмах иза тога, да легализујемо како смо пустили терористе. О томе ћемо нешто касније.

Господине Бојовићу, ви сте рекли да смо овај закон морали да усвојимо да нам не би биле уведене санкције и да би сачували заједничку државу. Пошто смо ми дискутовали против овог закона испада да смо ми за растурање Југосла-

вије и за увођење санкција. То је, напосто, неистина и лаж. Прво, једини који је говорио о санкцијама је Лабус. Потпредседник Савезне владе је устао на леву ногу 1. априла 2002. године и рекао: „Није 1. април и није ово првоаприлска шала, уведене су нам санкције”. То, наравно, нико други није чуо, нити је ико у свету то рекао, ни у Америци, ни у Европи. Значи, то је једна врста притиска и лажи, јер шта друго да кажем. Ја бих волео то да кажем другачије, али очито је да је он то слагао. Према томе, о санкцијама нико овде није говорио. Ако је већ реч о санкцијама јуче је Динкић рекао да су нам 250 милиона долара заробљени у Америци, а да ми разговарамо о 70 милиона могућих кредита. Ако су биле укинуте санкције ако се већ о томе прича, зашто нам не одобре тих наших 250 милиона долара? О каквим санкцијама је реч? Ни државни секретар никада није говорио о санкцијама, говорио је о позитивним мерама, да ли ће бити одобрено тих 70 милиона, да ли ће да потпишу тај пројекат о позитивним мерама.

Према томе, позивање на санкције и прича о санкцијама је застрашивање народа како би се лакше прихватио овај закон.

Друго, када је реч о Југославији, господине Бојовићу, ми смо против укидања Југославије. Ми смо за то да се Југославија очува, заједничка држава Србије и Црне Горе, јер је то најбољи интерес Србије и Црне Горе, јер је то најбољи интерес грађана Србије и Црне Горе и убеђени смо да грађани Црне Горе не би били за издвајање Југославије. Ово што ви предлагате и овај споразум, који се нуди, а биће на дневном реду, то је растурање Југославије. Где сте то ви видели Југославију, где сте видели ту заједничку државу? Имамо заједничку државу Србије и Црне Горе, имате бивши Совјетски Савез, па није полетео тај авион никад за ових 10 година. Растури га Горбачов па се назва ЗНД, па покушају једном годишње да полете, скупе се они, и никако да полете. Тај аеродром је зарастао у коров и никако да полети тај авион. Неће ни овај авион полетети, ако овако подржавате очување државе.

Према томе, овако се растура држава, не чува се овако држава. Ако хоћете да убедите грађане, реците слободно, није реч о политичком компромису, и није о компромису, већ је реч о притиску и кажите да имамо притисак, да морамо тај притисак да прихватимо, морамо том притиску да удовољимо, не знам зашто, али прихватамо тај захтев и немојте да се хватате за оно што није истина, да овим чувате Југославију. Напротив, овим, а нарочито овим споразумом, даље се растурају Југославија.

Према томе, немојте нама који смо за Југославију да приписујете, помоћу овог закона да ми нисмо за Југославију. Ви, не само овим законом, него и овим споразумом, фактички даље радите на разградњи Југославије.

Председник мр Срђа Божовић: Хвала.

Др Бојовићу, изволите.

Свако племе... да буде народ

Др Божидар Бојовић: Ја нијесам од људи који ће произвољно говорити, поготово када се ради о јавној ријечи. Информација – колико она била присутна у јавности или не, коју смо ми имали од најрелевантнијих институција и о почетку санкција и о томе да неће бити подршке Споразуму о заједничкој држави Србије и Црне Горе, су потпуно добијене на мјесту и данас биле релевантне и потпуно поуздане, и у сваком случају утицале на одређење Српске народне странке према овом закону.

Друго, ја разумијем југонасталгичаре. Али, Српска народна странка је прва прије 10 година у свом програму унијела да заједничка држава Србије и Црне Горе треба да се зове: Србија и Црна Гора. Видите, то ви који не осјећате зло сепаратизма, не можете да осјетите сву дубину значења и вриједности те ријечи – Србија и Црна Гора.

Сутра ће у сваком мјесту у Србији били присутна Црна Гора. Али, исто тако, сваки ће од оних сепаратиста, најоко-релијих, морати на свом пасошу да има име Србије и Црне Горе. Дакле, то су ствари које дјелују у самом старту од неких здравих основа, које полазе од фактичког стања и од вриједности које представљају вриједност једног народа. Разумијемо ми и југоносталгичаре и оно што људи у томе осјећају. Али, не заборавите, господо, да они који у свом програму имају у основи антикомунистичку идеологију, а то је једно од одређења Српске народне странке, морају да знају шта је једна изузетно хумана и вриједна идеја југословенства коштала српски народ. Коштала га је да су четири нације створене из тога народа. Коштала га је да га је довела до ове ситуације, у којој се нашао.

Упозорићу вас и указати на једну мисао великог филозофа арапског Шилбрана, који је рекао: „Тешко оном народу у којем свако племе тражи да буде народ“. То се десило само Србима и само Русима. Руси више не жале за Совјетским савезом, а изгледа код нас ће се жалити дуго за Југославијом. Они који жале, нека жале. Ми у Српској народној странци не жалимо, него са поносом кажемо да се ова будућа држава зове Србијом и Црном Гором.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем.

Други пут, право на реплику, посланик Анђелковић.

Зоран Анђелковић: Господине Бојовићу, ви покушавате да замените тезе. Није овде реч о имену. Није овде реч да ли се зове Југославија или Србија и Црна Гора, него је реч о суштини шта пише у Споразуму. У суштини, Споразум подразумева фактички раздвајање Србије и Црне Горе и укидање те заједничке државе. Зовите је ви како хоћете, није овде реч о југоносталгичарима, него је реч о људима који мисле да представљају већину грађана Србије и Црне Горе који верују да треба да остане заједничка држава.

Према томе, немојте терминима да браните суштину. Суштином браните да ли се залажете за ту заједничку државу, а не термином да ли се зове Југославија, овако или онако. Ја је не браним термином, и није реч о том термину, када говорим о томе.

Овде је нешто друго у питању. Ми данас имамо на дневном реду Закон о сарадњи са Хагом, и испоручивању само Срба, наравно. Пре неколико дана је пуштено 170 терориста. Од тих 170 истог дана у Приштини, поднете су све архиве, пресуде, целокупна документација, пуштено је двоје кући у Приштини, као да нису терористи. Остало је тридесетак за чиста кривична дела, убиства која су била пре 1997. године. Сви остали испадше политички затвореници; сви припадници ОВК, нема, наравно, у нашим архивима више, или у затворима, ни код нас, нема више документације по којој су правоснажно пресуђени терористи. Двоје од тих, који су подметали експлозив на пошти у Бујановцу, дочекало их је неколико хиљада тамо; двоје од тих су се, наравно, вратили у Бујановац, за које је утврђено да су хтели да подметну на пошти у Бујановцу експлозив. И они су пуштени, и они нису терористи. Испашће да сутра у овој земљи није било терориста. Испашће да нема ни оних који су их организовали да буду терористи. Једино ће Срби бити злочинци. О томе је овде реч. Немојмо да мењамо тезе, господине Бојовићу.

Још нешто, када је реч о очувању те Југославије – да ће се свуда говорити Србија и Црна Гора, вероватно мислите и на Нови Пазар. Гледао сам емисију Расима Љајића, који је рекао: „Неће више муслимани да ћуте, тј. Бошњаци, они морају да добију, ми ћемо да тражимо аутономију, нећемо да дозволимо, ако нема аутономије“, да не набрајам шта је све рекао. Он је сада легални министар у Савезној влади.

Председник мр Срђа Божовић: Хвала.

И други пут, овим завршавамо реплику др Бојовића.

Др Божидар Бојовић: Чини ми се да ја идем на медија-прес рес, да ја говорим о суштинским стварима, а да ви

мењате и тезе и да покушавате протурити нешто што апсолутно овдје не стоји.

Суштински, до ове ситуације у којој смо се ми нашли сада, постоји само једна једина спона између Србије и Црне Горе, као плод једне политике која је била десет година на овом простору, а то је Војска Југославије и Контрола лета. То су двије споне једино, у овом моменту, које постоје као резултат једне погубне политике. Само прихватањем овог споразума најмање десет институција, односно 11 функција се ставља у целокупној институцији те заједничке државе. Сјутра, после три године, ако буде у Црној Гори референдум, онда ће господин Ђукановић морати да полази са далеко, далеко горе ситуације и позиције него што би то било у овом моменту.

Дакле, то је један моменат који и те како утиче на одређење и на све то. Дакле, заједничка држава, ако има елементе који омогућавају заиста функционисање по неким нормалним приступима, онда има и будућност. Ми видимо да је далеко боље ако у овом споразуму постоји пет функција које ће бити на нивоу заједничке државе, него да постоји 15 које ће се интерпонирати и које ће водити свему овоме што воде.

Дакле, господине Анђелковићу, није то утицало на нас у тој мјери како ви покушавате да инкорпорирате.

Зоран Анђелковић: (Упадица с места) Ви сте то рекли, не ја.

Председник мр Срђа Божовић: Хвала. Овим је исцрпљен овај круг реплика. Ко даље жели ријеч? Ријеч има Велизар Калуђеровић.

Велизар Калуђеровић: Поштоване даме и господо савезни посланици, поштовано радно Предсједништво, поштоване даме и господо, чланови Савезне владе и Народне банке Југославије.

О питању које је на дневном реду, ставови политичких партија и коалиција које имају посланике у овом високом дому су добро познати јавности. То ме релаксира да детаљније говорим о ставу Социјалистичке народне партије у вези са овим питањем.

Ипак, рећи ћу следеће: Социјалистичка народна партија Црне Горе увјек је била за индивидуализацију кривице и утврђивање евентуалне одговорности свих оних који су се огријешили о међународно хуманитарно право у ратним дејствима на просторима бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије. Залагали смо се и залажемо се да се индивидуализација евентуалне одговорности и утврђивање кривице утврђује пред домаћим судовима. Такође смо се, уз то, залагали да се успостави сарадња и са Међународним судом у Хагу, али само не у оном дијелу када би та сарадња подразумевала и предају оптужених односно окривљених том суду, из простог разлога што је, најблажим речником говорено, спорна уставна могућност за тај вид сарадње.

Били смо спремни, као што је познато, да се у савезном парламенту, дакле, и овом дому, усвоји закон који би регулисао оквирну сарадњу са Међународним судом за ратне злочине у Хагу, а да републике чланице наше заједничке државе ближе дефинишу и конкретизују ту сарадњу.

Познато је да са таквим односом није могао да се усагласи став са нашим коалиционим партнерима из Демократске опозиције Србије. Сада колеге из Демократске опозиције Србије имају усаглашен став у вези са овим питањем и предлажу и траже да се донесе јединствен закон на савезном нивоу који ће регулисати ову проблематику.

Суочени са том чињеницом, суочени са чињеницом да официјелна већинска Србија жели да се на овакав начин регулише ово питање сарадње са Хашким трибуналом, при том, свјесни сопствене одговорности, као и чињеницом броја посланика у овом високом дому, да се ниједна одлука, односно усвајање ниједног закона не може учинити ако се про-

тив њега изјашњавају посланици Социјалистичке народне партије, а свјесни и озбиљних упозорења и пријетњи да ће се и посебно свјесни опасности и ризика да се може довести у питање опстанак наше заједничке државе, Социјалистичка народна партија је показала спремност и спремна је на компромис. Наш компромис је уграђен у одредбе члана 39 Предлога овог закона и ми ћемо гласати за Предлог овог закона.

Хвала.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем господину Калуђеровићу.

Да ли још неко од савезних посланика жели да узме учешће у расправи о овом питању, по први пут?

Видим да се неки посланици јављају по други пут, али прво да исцрпимо листу дискутаната који желе по први пут да говоре.

Да ли неко жели да говори први пут?

Значи, овим смо исцрпели листу дискутаната који су први пут говорили о овом питању.

По други пут на ову тему пријављује се да говори савезни посланик Драган Тодоровић.

Драган Тодоровић: Поштовани посланици, разумем да неки имају муку и да их гризе савест, и да су их вероватно чинице, које су чули са ове говорнице, инспирисале да изађу за говорницу и да покушају своју савест да умире, односно да оперу руке. Међутим, то је немогуће. Немате, једноставно, аргумент којима бисте могли да браните ваше поступке. И ви, из Црне Горе, сте најодговорнији данас пред историјом и овом државом, уколико будете гласали за овај Предлог закона.

Беспредметно је убеђивати се да ли је овај закон у складу са Уставом или није. Он није у складу са Уставом и ви кршите Устав. То што неко правда помињањем санкција, штета и проблема које би ова држава имала уколико се овај Закон донесе је само бежање од истине. Шта ћете, господо, ако ови, који су решили да суде по Хашком трибуналу, а већ сам вам показао да је пре 70 година такав један предлог предложен Србији, уведу, рецимо, право прве брачне ноћи, није по Уставу, али је некада то право постојало, па ће и на такав начин штети да се освете овом народу? Знајте добро да тамо нису баш сви склони супротном полу. Водите рачуна. Имате примере тога и овде код нас. Шта ће се онда десити?

Ове две дискусије су ме инспирисале да вам испричам једну анегдоту коју вероватно знате и унапред се радујем реплици. У једном друштву, у коме је био Бернард Шо, повела се прича о књизи „Нана“, где је једна дама изразила гнушање према посленицима тог најстаријег заната, тврдећи да она никада не би могла да пристане на тако нешто. Али, онда, уз мало убеђивања, чини ми се да је цифра коју је понудио Бернард Шо била доста интересантна за њу, она је пристала. Он је извадио једну фунту, бацао је и рекао да иде у собу, да се скине и да га сачека, на шта је дама узвратила: „Какво ми мишљење имате о мени?“ Рекао је: „То смо већ утврдили, ово је само ствар цене“. Надам се да је ово поучно.

Председник мр Срђа Божовић: Захваљујем господину Тодоровићу.

Ко даље жели ријеч? Да ли још неко од савезних посланика и других учесника у раду ове сједнице жели да узме ријеч? (Не жели)

Молим савезне посланике да уђу у салу.

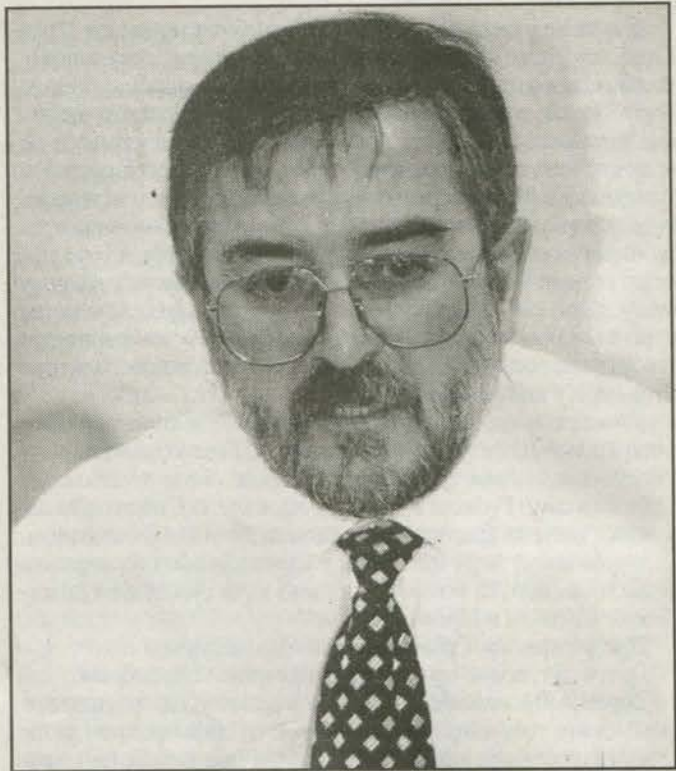
Има ријеч Игор Мировић, повреда Пословника.

Игор Мировић: Не, већ предлажем да се, у складу са Пословником, гласа јавно, прозивањем свих посланика.

(Упадица с места)

Ако треба још четири посланика, ту су и подржаће ме.

Председник мр Срђа Божовић: То не би био проблем, међутим, ту могућност немамо у Пословнику, тако да вашим предлогу не могу удовољити. Молим вас, не могу да

вам удовољим, јер би то било искључиво кршење Пословника.

Молим посланике да уђу у салу.

Пошто се нико не јавља за ријеч, закључујем начелни претрес и стављам на гласање Предлог закона у начелу.

Ко је за, молим да подигне руку. (25 посланика)

Ко је против? (Седам посланика)

Ко се уздржао од гласања? (Нико)

Констатујем да је Вијеће прихватило Предлог закона у начелу.

Отварам претрес у појединостима.

Ко се јавља за ријеч? (Нико)

Пошто се нико не јавља за ријеч, закључујем претрес у појединостима.

Пошто није било поднјетих амандмана на Предлог овог закона, стављам на гласање Предлог закона у целини.

Ко је за, молим да подигне руку. (25 посланика)

Ко је против? (Седам посланика)

Ко се уздржао од гласања? (Нико)

Констатујем да је Вијеће усвојило Закон у предложеном тексту.

Предлажем да у складу са чланом 140 Пословника Вијећа република Савезне скупштине, из реда посланика у Вијећу република изаберемо чланове Комисије за усаглашавање текста Предлога овог закона, за случај да се Предлог овог закона не усвоји у истовјетном тексту и у Вијећу грађана Савезне скупштине.

За чланове Комисије из реда посланика Вијећа предлажемо: Радоја Прицу, Вукомана Фемића, Велизара Калуђеровића, Јожефа Касу, Милутина Мркоњића и Васу Момчиловића.

Истовремено предлажем да Комисија у истовјетном саставу, по потреби, усаглашава и остали предлоге закона који ће се разматрати на данашњој сједници, за случај да се ови предлози закона не усвоје у истовјетном тексту у вијећима Савезне скупштине.

Стављам предлог на гласање.

Ко је за, молим да подигне руку. (25 посланика)

Ко је против? (Нико)

Ко се уздржао од гласања? (Нико)

Констатујем да је предлог прихваћен.

„ТРАНСПОРТНИ“ ЗАКОН

На крају наставка седнице усвојен је закон о сарадњи са Хашким трибуналом са осамдесет посланичких гласова за и тридесет девет против. Време ће показати да је усвајањем овог закона власт себи пресудила

Председник др Драгољуб Мићуновић: Поштовани савезни посланици, настављамо са радом.

Настављамо са тачком дневног реда која је прекинута јуче. Предлог закона о сарадњи Савезне Републике Југославије са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије.

За реч се јавио потпредседник Савезне владе, господин Мирољуб Лабус.

Мирољуб Лабус: Господине председниче, даме и господо, ми смо јуче почели расправу о овом важном закону. Мислим да расправа треба да отпочне на други начин, најпре излагањем представника Савезне владе, као предлагача, а после отварањем расправе у овом високом Дому. Стицајем околности, то се није десило.

Ја бих желео да искористим ову прилику и да изнесем и мишљење Савезне владе и моје лично мишљење о овом закону. Ја, такође, са своје стране имам и моралну и политич-

ку обавезу да о овом не говорим јер сам ја председавао седницом Савезне владе када је донета Уредба прошле године, која је била предмет расправе овде, у овом високом дому.

Ја бих на нешто другачији начин говорио него што је јуче било речи, говорио бих о неким дилемама које објективно постоје, које требамо да узмемо у обзир.

Прво је питање уставности.

Мислим да су сви покретали то питање и да је то заиста важно питање. Ја сам поново погледао и једну и другу одлуку Уставног суда и ону која се односи на питање законитости и уставности Уредбе Савезне владе, а такође и одлуке Републичке владе.

Ту постоје два аргумента.

Један је аргумент, због кога је Уставни суд поништио ову уредбу, да је Уредба донета од стране надлежног органа, и то се изричито каже на страници 12, да Савезна влада нема овлашћење да својом уредбом регулише ова питања. „Само законом се може прописати начин или поступак остварива-

ња појединих слобода и права човека и грађанина". То је још на неколико места наведено, укључујући и идеју да не може Уредбом Савезне владе да се пропише примена Статута и Правилника Међународног трибунала у Хагу, јер је Савезна влада, по мишљењу Уставног суда, прекорачила надлежност, јер није у надлежности Савезне владе да потврђује међународне уговоре, или да прихвата међународне обавезе у том смислу и да је то у надлежности Савезне скупштине. То је један аргумент, мислим да сам га коректно навео.

Тиме што смо данас предложили закон, ми смо изашли у сусрет том аргументу. Значи, Савезна скупштина усваја закон и ово јесте предмет законске регулативе.

Међутим, постоји и други аргумент, који је изнео Уставни суд. Он је рекао, без обзира на то, чак и закон, ако се донесе не сме да буде у супротности са Уставом, што је нормално, то је начело уставности. По тумачењу Уставног суда, нема могућности да се било који југословенски грађанин, држављанин, преда суду стране државе и Уставни суд каже да је Међународни трибунал у Хагу, такође суд стране државе, јер га је група држава, у оквиру Уједињених нација, основала. То је сада питање тумачења.

О томе можемо да споримо, или да се слажемо. Ви сматрате да је то суд стране државе, на другој страни, постоји уверење и Владе и других посланика, да то није суд стране државе, него да је то посебно тело међународног права и да је у међувремену међународно право еволуирало, да не постоје само домаће и стране државе, него да постоје међународне организације и да се на њих примењују одговарајућа правила међународног права. Али, да оставимо спор по страни, значи, да констатујемо да спор у тумачењу постоји и да постоје два мишљења и онда неко трећи треба да каже да ли је то мишљење у праву или није, ко је у праву, ко није. Нормално би било да то каже Уставни суд. Али, да то каже Уставни суд, он мора да има ауторитет и да то буде потпуно ван сваке сумње.

Да подсетим – уставно судство је уведено Уставом из 1963. године и тада је први председник Уставног суда био професор Јован Ђорђевић, апсолутни послератни ауторитет за уставно право. То је тачно. Тада је Уставни суд имао ауторитет. То је трајало пар година, све до 1968. године, када су донети амандмани, када су, фактички, покрајине добиле статус република и када се поставило питање да ли је то уставно, или није. Од тада до данас Уставни суд губи тај ауторитет и постаје све више политички орган.

Нажалост, то је лоше за нашу земљу, данашњи Уставни суд је политички орган. Погледајте ко је донео одлуку, ко је поставио те судије – видећете да је то политички орган. Поставља се питање, ако већ имамо политички орган, који треба да донесе тумачење, да ли је боље да то буде Скупштина, као политички орган, или да то буде суд? У овој скупштини седе посланици који на сутрашњим изборима, када би ишли заједно добили би две трећине свих гласова. Значи, они имају потпуну политичку легитимност.

Према томе, ако они у овој скупштини дају глас, да је то у реду, да је то тумачење тако, то тумачење има политички легитимитет. Политичко тумачење Уставног суда нема. Наш је проблем што је Уставни суд такав, али то је наша чињеница. Узгред буди речено, ни судије Уставног суда нису једногласно донеле ту одлуку, и тамо је било надгласавања и ово је била већинска одлука.

То је прво питање, то је прва дилема. Морамо да се суочимо са истином да ми данас имамо Уставни суд који нема ауторитета и да сутра морамо да направимо Уставни суд који ће имати ауторитета и, ако до сличних ситуација дође, да он донесе одлуку која ће бити коначна.

Друго питање, и у вези са овим другим питањем морамо да погледамо истини у очи, која није пријатна.

Према нама, посебно према Србима, постоје предрасуде у свету, и ту нема никакве сумње. Каже се – Срби су извршили геноцид током грађанског рата, Срби су једино одговорни за то. Сви ћемо се сложити да је то пропаганда, да је резултат пропаганде, али и да постоји веома значајно мишљење у свету да је то тако. Сви се слажемо да су то предрасуде. Питање је како ћемо да се боримо против предрасуда? Тиме што ћемо рећи не, нисмо само ми криви, него су и други криви, па када њих изведете пред суд, онда и нас. То неће да нам помогне. Тај поступак неће да укине или умањи ове предрасуде.

Постоји и други поступак, а то је да прихватимо независну арбитражу. То је арбитража суда, Трибунала. Узмите пример суђења господину Милошевићу. Он је то суђење почео као политичко суђење и свима је јасно да је почело као политичко суђење. Свима је јасно да оптужба да је он желео да направи Велику Србију нема никаквог смисла. Да није било тог суђења, ми би и дан данас, и сутра и прекосутра били оптуживани да је дошло до рата зато што је Србија хтела да направи Велику Србију.

Сада се на суђењу види да то није тачно, да за то нема доказа и да нема смисла тај аргумент, нарочито да се тај аргумент везује са геноцидом. Да није било суђења, не би то било установљено.

Оно што има смисла да се суди свима, то је питање командне одговорности. То јесте изузетак у кривичном праву, то је објективна одговорност у кривичном праву, али и ту постоји терет доказивања, који суд мора да докаже да је постојао ланац командне одговорности, онај на врху да је знао или да је морао да зна да је неко доле донео неку одлуку која представља кршење међународних норми и нормалног понашања, чак и у рату. То мора да се докаже. То не може на другом месту да се докаже, осим на суду. Уосталом, и друге земље имају обавезу да о овоме говоре.

Ви знате да је пре два дана била велика расправа у Скупштини Холандије. Они шест година постављају питање – да ли су холандски органи одговорни делимично за оно што се десило у Сребреници.

Имате и веома ауторитативан извештај Института за ратну документацију. Он је за нас јако повољан, који каже: „Београд”. Тиме ни на који начин нису одговорни, ни господин Милошевић, за оно што се десило у Сребреници. Вероватно ни Караџић није одговоран. Они кажу: „Одговоран је Младић, делимично су одговорне муслиманске трупе”, али, такође, постоји и један део одговорности холандског батаљона. То мора да се утврди, да се тачно индивидуализује одговорност. Зашто би српски народ био одговоран за Сребреницу, када није? Али, да се не заваравамо, ту је велики злочин био. Откако је рата, постоје ратна правила, кад заробите противника, немојте га убијати. Овде је велики број људи убијен – 7.000. Али, то није одговорност српског народа. Младић је најодговорнији, а онда и други – и муслимани и холандски батаљон. Они који су одговорни, они морају да носе последице, не сви ми.

Треће, овде је било речи да је страни суд пристрасан, а да домаћи судови нису пристрасни. То мора да се докаже. То не може само да се тврди, то мора да се докаже. Ми морамо да имамо домаће случајеве пред домаћим судовима, да покажемо да домаћи судови боље и објективније воде процедуру, него Трибунал у Хагу. Нико ту на реч никоме не верује, него да се види, тек када имамо неколико случајева, када покажемо да наши судови то боље раде, онда сасвим сигурно можемо да кажемо – наш суд је објективан, страни суд није. Овако, немамо разлога то да тврдимо и то је контрапродуктивно да се тврди.

Следеће, овде је било речи да је Међународни суд у Хагу нелегитиман суд. Он је основан 1993. године Резолуцијом 827 Савета безбедности.

Шта ми тиме кажемо?

Оно што ми кажемо, то је – постоје неке резолуције Савета безбедности које ми не признајемо, а постоје друге које тражимо да се стриктно примене. Јуче је овде било речи о Резолуцији 1244, тражимо стриктну примену, а како можемо да кажемо да једна резолуција мора стриктно да се примени, да је легитимна и легална, а да друга резолуција није. Немамо аргументе за то. Нико неће да нам поверује у то да је то оправдан став, да једну резолуцију признајемо, другу да не признајемо. Или постоје међународне обавезе на нашој и на другој страни, или не постоје. То је врло јасно. Нема ту никакве дилеме.

Следећа ствар која је овде била речена: ово је селективна правда.

Ја се потпуно слажем да сви који су одговорни за злочине на тлу бивше Југославије нису изведени пред Кривични трибунал у Хагу, али се поставља и ово питање: да ли је и та делимична правда боља од алтернативе. Алтернатива је да уопште нема суђења. Стално говорите: станите, док ови други дођу на суд, па онда и овима нашим да се суди.

Ту је била прича са Хрватима – и Хрвати иду на суд.

Ту је била прича са муслиманима – и муслимани иду на суд.

Сада је прича са Албанцима – и они ће да иду на суд. И они ће да иду на суд. Видећете, врло брзо, и они ће да иду на суд. Значи, ако је правда, онда је једна за све и делимична примена правде јесте примена правде. Много је боље, него неправда, да се ни на кога не примењује.

Оно што иза овог аргумента иде, то је питање суверенитета. И о томе је било говора: да ли постојање Међународног кривичног трибунала у Хагу руши суверенитет земље? Данас је суверенитет потпуно другачија ствар, него што је била јуче. Данас постоје посебна тела у међународном праву, а то су међународне организације и ви сте: или чланови или нисте чланови тих организација. Ако јесте чланови, онда сте ви део неког свог суверенитета, овлашћења пренели на заједничко обављање послова у тим организацијама и ту нема никакве дилеме.

Али, ако хоћете и о питању суверенитета даље да причам, узмите Европску унију. Колико је суверенитета пренето у економској области на Европску унију? Пре месец дана је у Европској унији почела расправа о новом уставу Европске уније. Трајаће годину дана. После тога ће имати много чвршћу политичку заједницу и један део политичког суверенитета биће пренет на ту заједницу.

И ми ћемо ако сутра хоћемо да уђемо у Европску унију, један део свог суверенитета, као и све друге земље, пренети на ту заједницу.

Према томе, то није аргумент.

Истовремено, ми смо овде изгласали Закон о ратификацији Римског кривичног суда. Он ће од првог јула да постаје ефективан суд. Ако смо ту пренели тај део суверенитета, зашто овде постоји спор? Природа је иста. Разлика је у томе да ли је трајан суд или је привремен. То може да буде велика разлика са становишта објективности судија, али са становишта суверенитета то потпуно нема везе.

И долазимо до последњег приговора где се у потпуности са вама слажем, а то је оно што је на један други начин речено, да ово што ми данас усвајамо вређа достојанство нашег народа. Вређа! То је потпуно јасно да вређа достојанство, али то није крај историје као што је речено, крај српске духовности, крај свега. Ово вређа достојанство, али да поставимо питање: зашто вређа? Да смо целу ову ствар одрадили као што је требало, нико други то не би радио. Али, ми нисмо и погледајмо се у очи – да ли јесмо или нисмо? Нисмо! И то је порука за будућност.

Хтео бих нешто томе да кажем – шта је порука, дуготрајна порука, која би требала да буде из ове расправе. Немојте поново да инсистирате, нама не смета подела на патриоте и

издајнике. Не смета нам да о томе причате. То нема смисла, то овде није суштина. Суштина је да ли ми имамо институције које као модерна држава треба да имамо, да ли имамо Уставни суд са апсолутним ауторитетом, да нико неће да поставља питање. Али, у том суду морају да седе најбољи правници ове земље. Они данас не седе. Можда можемо да причамо о неком од њих, други не седе.

Према томе, хајде да видимо како да направимо судство да буде потпуно лишено политичких одлука. Ја не желим са вама да расправљам о томе. Ми смо наследили једно судство које је било политичко судство. Нешто је урађено у томе. Није до краја завршен процес, јер то је дуг процес и нама треба апсолутна сагласност свих да имамо независно ауторитетно судство које ће онда да одлучује о овим спорним стварима. Хвала лепо. (Аплауз)

Оспорен ауторитет потпредседника Владе

Др Војислав Шешељ: Господине Мићуновићу, морали сте да интервенишете и да скренете пажњу потпредседнику Владе да он нема право, за овом говорницом да доводи у питање ауторитет Уставног суда.

Формално-правно апсолутно нема то право. Парламент може, али не извршна власт. Јер, ако је питање ауторитета, какав ви ауторитет из Савезне владе имате и где ви имате ауторитет?

Друго, да видимо састав Савезног уставног суда. Тројица су из Социјалистичке народне партије и двојица из Демократске опозиције Србије, од укупно седам. Пет је ваших. Морали сте да упозорите!

Још једну ствар морам да кажем. Морали сте да упозорите господина Лабуса. Он каже: „Не може се оспоравати једна резолуција, а друга не оспоравати“. То би значило као кад би човек који оспорава један закон морао да оспорава све законе пред Уставним судом.

Живорад Игић: (Упадица с места) По Пословнику тражим реч.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Чекајте, господине Игићу, да се изјаснимо о овоме.

Када је реч о Пословнику онда кажете: „То се односи на мене – прекршио сам Пословник, како сматра посланик“. Тада стављам на гласање предлог.

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Прво се ви изјасните да ли сматрате да сте прекршили Пословник. Што сте му то дозволили? Ако ви не сматрате, ја сматрам. Може ли то извршна власт да ради? Може ли да му оспорава ауторитет?

Председник др Драгољуб Мићуновић: Не. Извините. Проблем је угледа сваке установе. Може да се говори и о угледу нашег парламента. То није проблем.

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Може ли то извршна власт да ради?

Председник др Драгољуб Мићуновић: Она не може ништа да нареди Уставном суду.

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Може ли да му оспорава?

Председник др Драгољуб Мићуновић: Не, не. Може му рећи да ли је добар или није, као што може суд да каже и њој.

Према томе, ви сте поставили питање да ли је повређен Пословник, ја сам сматрао да Пословник није повређен.

Хоћу да се о томе изјасни Веће.

Ко сматра да сам повредио Пословник зато што нисам прекинуо господина Лабуса? (21 посланик)

Двадесет један посланик сматра да је повређен Пословник.

Ко сматра да је Пословник није повређен?

Молим вас господине Шешељ, обраћајте се са „Господине председниче“.

Седмдесет три посланика сматра да није повређен Пословник.

Ко је уздржан? (Нико)

Хвала на примедби.

Констатујем да је Веће сматрало да Пословник није повређен.

Реч има госпођа Дејановић.

Славица Ђукић Дејановић: Господо посланици, нашу владу очигледно брике политичка суштина Уставног суда, а нас политички аспекти Хашког трибунала. Отуда се конфронтирајући ставови о теми која је данас на дневном реду између наше посланичке групе и владајуће коалиције могу сматрати сасвим очекиваним и нормалним.

Јучерашњу расправу бих ипак желела кратко да искоментаришем и то са аспекта само два казивања. Чули смо да је Дејтонски споразум један од правних основа и обавеза за доношење данашњег закона. Од правних основа и обавеза што знате, Дејтонски споразум регулише питања Босне и Херцеговине и не односи се на Југославију.

Чули смо такође да је овај закон, између осталог, без обзира што је такав какав је, од представника из власти. То је тачно – осиноности и самовоље појединаца из власти има много и то осећају наши грађани. То осећамо сви ми.

Хтела бих да се задржим само на два елемента, због краткоће времена које је посланицима дато на располагање у вези са овом изузетно значајном тачком. Пре свега, сам назив закона – о сарадњи Савезне Републике Југославије са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешко кршење међународног хуманитарног права – термин „одговорна” већ у старту је без претпоставке невиности а невиност је, ваљда, основ за вођење оваквих поступака у правној процедури. Дакле, у старту се већ, у формулацији закона, изјашњавамо да оне које ћете поручивати ти подсетила бих само да је амерички конгрес донео Закон о забрани испоруке свих лица који су упослени у администрацији и свих војника Америке другим земљама. Наш однос је, када је у питању поређење са једном таквом земљом, вероватно нешто што ћете рећи: а, то је Америка. Али, у нашем окружењу је и Хрватска.

Стјепан Месић се пре неколико дана обратио јавности коментаришући случај генерала Готовине. Рекао је да је велика грешка што се он крије. Ради се о човеку који је дао допринос устројству хрватске државе, огроман допринос хрватском народу и влада и званичне власти ће му помоћи да докаже своју невиност.

Из овог законског акта о коме данас говоримо не произлази један став који је мало провејавао у уводном казивању господина Лабуса – да је добро да се докаже невиност. Мада, колико ја знам, иако нисам правник, не доказује се невиност него се доказује кривица.

Хтела бих такође да кажем да је члан 39 заиста сраман. Доводи у суицидни положај национ, државу, све нас скупа. Он каже да одредбе овог закона о уступању кривичног поступка и предаје окривљених Међународном кривичном трибуналу се примењују на југословенске држављане против којих је до дана ступања на снагу подигнута и потврђена оптужница Међународног кривичног трибунала.

Ја пита да ли је ова влада је таквих југословенских држављана? Хоће ли се ова влада и ова држава огласити око циркуса везаног за заштићене сведоке? Хоће ли се тражити за све осумњичене да се бране са слободе? Шта ће држава урадити у операционализацији овог закона, изузев што ће представницима суда наложити да врше једноставну идентификацију грађана преко легитимације и испоручивати их? То је учињено са Слободаном Милошевићем. Не знам да је једна једина држава на свету предала и испоручила свој дотадашњег доскорашњег председника државе. То не постоји.

То је један заиста и правни и суштински нонсенс.

Према томе, сматрам да се на овај начин деградирају и наши правосудни органи. Улога која им се овим законом даје је крајње смешна, рекла бих, у односу на оно што наше правосудје и наши правосудни органи заиста могу да раде.

Дакле, суштинско питање неуставности, јер су прекршени чланови 9, 16, 17, 87, 67 и 115 говори о томе да је ово једна од националних срамота.

Питам колеге социјалисте из Црне Горе – шта се то променило од времена када је донета Уредба до данас? Шта је то што је изменило њихов став? Господин Жижич је бар поднео оставку, а како ће ваша савест и јашњавање проценивати своје данашње понашање и изјашњавање?

Председник др Драгољуб Мишковић: Реч има господин Батић, шеф Посланичке групе ДООС.

Др Владан Батић: Даме и господо савезни посланици, било је пуно полемике око правног основа за доношење Закона о сарадњи са Хашким трибуналом. Помињан је, између осталог, и Дејтонски споразум. Поменуто је и у претходном излагању да он није никакав правни основ за доношење Закона о сарадњи са Хашким трибуналом.

Морам да вас подсетим неколико ствари.

У члану 8 општег оквирног Споразума предвиђена је сарадња са Хашким трибуналом.

У члану 10 Анекса 1 Дејтонског споразума говори се о неопходности сарадње са Међународним кривичним трибуналом.

У Анексу 1 б, који се тиче стабилизације региона, Споразума о стабилизацији региона прихватају се све одредбе општег оквирног споразума те, према томе, и одредба која се тиче неопходности сарадње са Међународним кривичним трибуналом.

Морам да вам кажем, такође, још нешто.

Дејтонски споразум потписао је, а да тада нисте постављали питања: у чије име, са одобрењем које владе, ког парламента, са којом претходном расправом, са којим националним и државним консензусом – Слободан Милошевић. Помињали сте у свим могућим коментарима најпежоративније Сједињене Америчке Државе. Онда ћу вас подсетити на говор Слободана Милошевића 14. децембра 1995. године у Паризу, када је озваничен Дејтонски споразум. У последњој реченици он каже: „Захваљујем представницима међународне заједнице, а посебно Сједињеним Америчким Државама, без којих Дејтонски споразум не би био могућ”.

Дакле, то је претходни правни основ због кога је и те како важан Дејтонски споразум. Наравно да онај ко је био господар живота и смрти у то време, није ни сањао да ће једном, ово што је потписивао неовлашћено, нелегално и без икаквог легитимитета, да се најпре њему обије о главу.

Још нешто. Ми смо земља чланица Уједињених нација. Постоји Повеља Уједињених нација. Постоји члан 25 Повеље Уједињених нација, који каже: „Чланови Уједињених нација сагласни су да прихвате и извршавају одлуке Савета безбедности, у складу са овом повељом”.

Резолуција којом је формиран Међународни кривични трибунал за ратне злочине у бившој Југославији је одлука Савета безбедности. Земље чланице Уједињених нација морају ту одлуку да поштују и извршавају. И, свако ко је прошао поред Правног факултета, јасно му је да то мора да буде тако.

Мало пре је поменуто поново, по ко зна који пут, израз „национална срамота”. Па, шта је то „национална срамота”? Да ли је то лажни пркос, лажни инат, лажни патриотизам или је то патриотизам пуних цепова, патриотизам девизних рачуна, патриотизам фирми по иностранству, двораца на Темзи и Сени, патриотизам „Мадона” и „Бамбиленда”, па-

триотизам радио и ТВ станица, јахти, бесних аутомобила, патриотизам у коме су једни имали све, а други нису имали ништа, или су патриотизам сулуде приче и испразна реторика?

Слушали смо јуче стручњака за разне инсекте – пауке, осе, међународне завере, човека који има још толико храбрости и још толико морала да, после свега што је булазнио годинама уназад дође овде и даље нам држи придику? Дакле, да ли је то патриотизам, или су то изгубљене генерације оних који су отишли због ваше власти, због ваше политике и вашег патриотизма у бели свет да тамо на далеким меридијанима, са тугом у срцу, траже своју срећу и своју будућност? Да ли је патриотизам оно што смо ми гледали у километарским тракторским поворкама, са тужним завежљајима, у којима је запакован и део српске националне историје? Да ли је то патриотизам? Да ли су патриотизам изгубљена огњишта, изгубљени завичаји, сружене куће, изгубљена имовина, стотине хиљада избеглица, који чаме и потуцају се од немила до недрага, док други уживају у миру, благостању и богатству? Да ли је то тај патриотизам?

Гледамо неке од оних који су, поведени вашим заблудама, вашим обећањима, изгубили најмилије, десетине хиљада мртвих, хиљаде тешких инвалида; гледамо их на оној петљи на „Газели“ код „Руда“, без руку и ногу, како просе, као тужни ликови из оне приповетке Лазе Лазаревића „Све ће то народ позлатити“. Да ли је то тај ваш патриотизам, или је ваш патриотизам то што сте се Косова сећали увек уочи избора? Онда је оно постајало колевка, корени, дно очног вида. И после тога, ником ништа. Годинама су се шиптарски сепаратисти наоружавали, прелазило се преко границе како је ко хтео, тоне оружја су ушле у Србију. Ко је за то одговоран? Па, наравно, онај ко је био на власти, ко је причао „Ако је Србија храм, онда је Косово олтар, нема храма без олтара, нема Србије без Косова“.

Ви сте изгубили Косово. Ви сте изгубили суверенитет. Ви сте национална издаја, брука и срамота. И зато немојте никад ником више да спочитавате то за шта сте ви одговорни. (Аплауз)

Председник др Драгољуб Мићуновић: Изволите.

Скривена порука

Филип Стојановић: Поштовани савезни посланици, даме и господо, овај предлог закона треба да се уклони из дневног реда ове седнице, и да се донесе одлука или закључак којим се забрањује Савезној влади и свим другим овлашћеним предлагачима закона да убудуће подносе овакве или сличне предлоге.

Додуше, због ширења лажних информација у вези наведене сарадње, а која се своди само на трансфер, односно испоручивање Срба Хашком трибуналу, морао би и државни тужилац да се умеша, па макар да упозори предлагаче да крше прописе и да је то кажњиво.

Пошто се инсистира на расправи, укратко ћу образложити зашто не сме да се усвоји овај предлог закона.

Устав Савезне Републике Југославије у члану 17 прописује да југословенски држављанин не може бити лишен држављанства, протеран из земље ни изручен другој држави. Све што није територија Савезне Републике Југославије је иностранство, односно страна држава. На ово нема утицај да ли је то страна држава, уређена као проста, као сложена или савезна држава. Дакле, хашка тамница у држави Холандији, и само у једном делу или поводом неких питања је екстериторија подручја, под јурисдикцијом савеза међународних држава.

Све ван територије Савезне Републике Југославије страна је држава и тамо не сме да се испоручи југословенски држављанин, а поготово због сумње да му се ставља на терет нешто кажњиво што је, наводно, урадио на територији Са-

везне Републике Југославије где се простире и примењује само наше законодавство. Дакле, ван територије Савезне Републике Југославије је иностранство, а са гледишта примене прописа, то је увек страна држава. Овај став не би могао да се доведе у питање и да се Хашки трибунал налази и напред Тихог океана, у водама које користе и где владају модерни гусари.

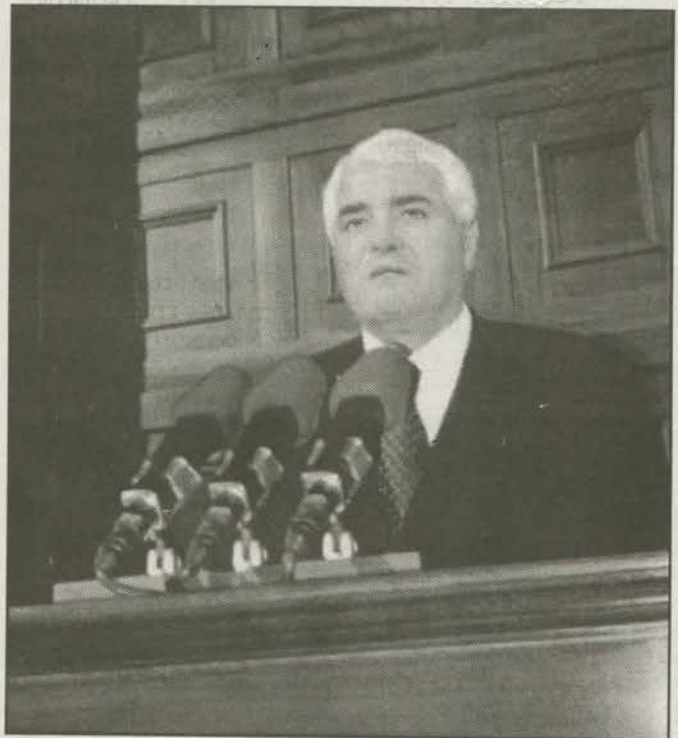
Они који тврде да просторије Хашког трибунала нису страна држава у смислу одредби нашег устава, онда Уједињене нације третирају да се налазе напред Тихог океана и да су под пуном јурисдикцијом модерних гусара. Додуше, ово може и да буде тачно, уколико се узме у обзир суноврат међународног права и подјармљивање Уједињених нација једним светским силедијама.

Дакле, Хашки трибунал се налази у страниј земљи и под јурисдикцијом злоупотребљеног савеза страних држава, што не дозвољава да се нашим законом пропише изручење наших држављана страниј и другој држави.

Наш устав има приоритет и највећу правну снагу у односу на међународне уговоре, које закључујемо или којима приступамо, а који би нас обавезивали. Зато се приликом ратификације било ког међународног уговора, обавезно проналази и наводи правни основ у Уставу Савезне Републике Југославије.

Данас мора да се констатује да не постоји међународни уговор који смо ратификовали и који би нас обавезивао на оно што се Предлогом закона нуди као начин сарадње. Дејтонско-париски споразум није тај међународно-правни акт, без обзира на то како се чита, тумачи или преводи, јер је тамо, наводна сарадња у кривичном гоњењу, наведена у савим другом контексту и према неком другом подручју под окупацијом. Да би се потпис на том споразуму тумачио на начин како то прижељкују предлагачи овог закона, опет не би могла да постоји наша обавеза јер није постојао уставни основ, а наш Устав има апсолутни примат.

Међународни правни акт, који би нас обавезивао није ни Повеља Уједињених нација, нити је то Резолуција Савета безбедности. Статут Хашког трибунала за суђење Србима који нема правно утемељење, не сме да постоји, ако ни због чега другог, онда због чињенице блокирања ступања на снагу римског статута Међународног кривичног суда за ратне злочинце и то од стране хашких целата.

Американци блокирају универзални суд, а досманлије, већ као већи католици од папе, желе да формирају Трибунал у сваком српском дому.

Да се не би стекао утисак да се овде бране ратни злочинци, сматрам да је потребно да се пред наше судове изведу лица за која се основано сумња да су извршила ратне злочине. То је, свакако, наша обавеза и наш интерес. Могућа је сарадња, а она би могла да се спроведе и на други начин, али не само испоручивањем, већ учешћем страног фактора и подизањем оптужнице пред нашим судовима, учешћем у прикупљању доказа, учешћем на главном претресу, учешћем у изјављивању правних лекова, па, под неким условима, до нечега што би личило на ревизију судских пресуда, али све пред нашим судовима у нашој држави.

Ако се усвоји овај предлог закона, на основу одлука наших државних органа или слично, видовданским отмицама почиње испорука наших држављана Хашком трибуналу. Тиме нам досманлије саопштавају да нам држава није потребна. Ко врши власт и саопштава да нам држава није потребна, чини кривично дело. Запамтите, ничија није до зоре горела, а затворе хитно уређујте, јер када ми, српски радикали, сада дођемо на власт, ваш једносмерни пут биће према Сремској Митровици, Нишу и Пожаревцу. Нема тих пара које вас могу ослободити кривичне одговорности.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Обратите пажњу на време!

Филип Стојановић: Повуците овај предлог закона. Покушајте да спасите савест своје деце, јер сте своју одавно изгубили! Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала. За реч се јавио посланик Минић.

Миломир Минић: Уважено Председништво, поштоване колеге посланици, потпредседник Савезне владе, Мирољуб Лабус имао је веома занимљиво излагање. Питао сам се зашто Влада није образложила Закон јуче, на почетку расправе, јер мислим да би нам било много лакше. Међутим, покренуто је толика питања да ограничена расправа не дозвољава да се о њима говори. Сматрам да би, једног момента, требало отворити расправу у парламенту.

Покренуто бих само једно питање, везано за Лабусово излагање. Ту је одлука Савезног уставног суда. Она је много велика. Цитирали сте само један део, а ја ћу цитирати други део:

„Савезни уставни суд је утврдио да иако је одредбама члана 17 став 3 Устава Савезне Републике Југославије забрањено изручивање југословенских држављана другој држави тј. страном суду односно суду чије је седиште у другој држави ван јурисдикције Савезне Републике Југославије, да се наведена уставна и законска забрана изручења југословенских држављана може изменити само изменама Устава и закона”.

Није проблем, поштовани савезни посланици, и сви у овој земљи знају да наш устав изричито забрањује да се наши држављани испоручују. То зна и Савезна влада, то зна и премијер Пешић. Проблем је у томе зашто је Савезна влада овде предложила закон за који зна да је супротан Уставу. Мислим да је циљ закона, који Влада жели да парламент усвоји, у томе да се једним неуставним актом покрије један веома прљав посао. Тај прљав посао је да се наши грађани испоручују Хашком трибуналу, почело је са Слободаном Милошевићем, после данашњег дана, наставиће се и са другим људима.

Када се наши грађани испоручују суду супротан Уставу, људи постају роба, а Влада постаје трговачка.

Зато, сматрам да савезни парламент не треба у томе да учествује. Ово су тешка времена у којима живимо и као народ, и као људи, и као политички фактор у овој земљи, пошто се отвара расправа о власти опозиције, о патриотизму и о другим негативним контекстима.

Живимо у времену веома колебљивих вредности. Али, одлуке, које се доносе, оваквог карактера, имају дугорочне трајне негативне последице. Ваљда нико у овој земљи нема дилеме да су се наша војска и полиција, и цео народ, у складу са уставном обавезом веома храбро, достојанствено и одговорно борили против НАТО агресије и против албанског тероризма. Ако руководство земље и борце за одбрану земље испоручујемо Хагу, слабиће одбрана земље и слабиће однос према одбрани земље.

Рекли сте овде да желите да се реши проблем усвајањем овог закона. У земљи се поставља узрок трајних и дуготрајних подела. Мислим да нашу земљу треба мирити, а не сукобљавати.

Уопште нисам уверен да ће овим законом да јача међународни положај наше земље, напротив, слабиће. Биће задовољене само понеке администрације и појединци.

Што се тиче самог закона, желео бих да говорим о два питања.

Мислим да није тачно што се у образложењу закона тврди да Хашки суд утврђује индивидуалну кривицу. Управо је супротно. Иако наша земља треба да буде кооперативна да би решила многе проблеме, мора да се види оно што је главни проблем. Велике и моћне земље су направиле велике грешке према нашој земљи и народу. Велики не признају грешке. Њима то није довољно. Потребно је да наша земља, и наша држава, и наш народ буду проглашени кривим. У томе је улога Хашког трибунала. То уопште није суд. То је политичка институција. Много је то овде образложено. То је инструмент притиска на нашу земљу да се наметне историјска, кривична, политичка и морална одговорност за наш народ, са свим другим негативним последицама.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Време, господине Минићу.

Миломир Минић: Имам да кажем само још неколико реченица.

Како се суди у Хагу и како се дели правда у Хагу могли смо да видимо док је било јавног преноса суђења Слободану Милошевићу. Уверен сам да преноса више нема, не зато што је то скупо, него зато што је рад Хашког трибунала исувише транспарентан и провидан.

Зато, не можемо да занемаримо када данас овај парламент доноси тако важну одлуку, какве ће бити последице.

Што се тиче самог закона, процесне радње које су њиме предвиђене и које се утврђују заиста су изузетна правна импровизација. Ту можда има само једно свето правило три плус три, за 15 дана транспорт у Хаг. Ово више личи на транспортни закон, а не на закон којим се решавају нека људска права и слободе.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, време.

Миломир Минић: Извињавам се. Логично да је Влада донела закон у овај парламент када је обезбедила већину, тако да закон буде усвојен. Шта ту није логично?

Није логично што су се овде два председника Владе из Социјалистичке народне партије за овом говорницом заклињали да док су они у Влади поштоваће се Устав.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Време вам је одавном истекло. Молим вас!

Миломир Минић: Не знам шта се променило да данас имамо ту ситуацију да се Устав не поштује?! (Аплауз у сали)

Милош Јефтић: Поштовано председништво, даме и господо савезни посланици, пошто је у излагању опозиционих посланика више пута поменуто Уредба Владе Србије, којом је извршено изручење бившег председника Слободана Милошевића, желео бих то да прокоментаришем из два аспекта. Први би био формално-правни, а други политички.

Што се тиче формално-правног аспекта, ја сам да се та уредба заснива на члану 135 Устава Републике, који предви-

ђа могућност да Републичка влада, уколико оцени да су угрожени интереси Републике Србије одређеним актима савезних органа, може да предузме одређене мере да би заштитила интересе републике чланице, односно Републике Србије, у овом случају.

Оно што је у овом случају симптоматично, јесте састав Савезног уставног суда, који је више пута поменут, а који је, заправо, дао оцену уставности и законитости ове уредбе.

Што се тиче његовог кредибилитета, врло је битно поменути да је председник тог суда у моменту изрицања оцене уставности и законитости навршио 40 година радног стажа, 25. маја 2001. године, односно 16. јуна исте године навршио 60 година живота, те према члану 126 Устава Савезне Републике Југославије више није судија Савезног уставног суда.

Што се тиче осталих судија, које су учествовале у оцени уставности и законитости, један од њих је Аранђел Маркићевић који је био члан Извршног одбора Социјалистичке партије Србије, а против кога је Министарство финансија поднело кривичну пријаву због малверзација са становима.

Трећи судија у саставу овог суда је Миломир Јаковљевић, председник Статутарне комисије Социјалистичке партије Србије, који се посебно истакао у прогону политичких неистомишљеника и независних медија у Србији.

Значи, што се тиче кредибилитета овог суда, мислим да је све јасно.

Оно што је у овом тренутку врло битно, да смо ми, напоскон постигли консензус у савезном парламенту, што се тиче европске интеграције, што најбоље говори захтев Српске радикалне странке да узме учешће у Одбору за интеграцију. Мени је посебно драго због тога. Међутим, морамо сви да будемо свесни чињенице да, уколико желимо да се интегришемо у Европу, то подразумева услов свих услова, а тај услов је, наравно, сарадња са Хашким трибуналом.

Она у сваком случају имплицира изручење југословенских држављана. Значи, ради се о једном прилично једноставном силогизму. Не можете да будете за европску интеграцију и сарадњу са Трибуналом, а с друге стране да оспоравате могућност изручења југословенских држављана. Свако ко то чини или је политички лицемер, или жели да флертује са политичким телом у Србији и Црној Гори.

Оно што је битно поменути у овом тренутку је поменути случај Ненада Бановића који је потпуно ослобођен свих оптужби пред Трибуналом, што најбоље говори да није тачно оно што тврди опозиција у овом тренутку, да само изручење суду заправо значи кривичну одговорност. Значи, то само представља могућност да се против одређеног лица, које је оптужено, да се против њега води одговарајући поступак, а никако не прејудуцира кривичну одговорност.

За сам крај свог излагања поменуо бих један случај из историје, а односи се, додуше, на неуспели покушај екстрадиције сувереног шефа државе с почетка 20. века, а ради се о немачком Вилхелму Другом, који је, заправо, након извршених злочина у Првом светском рату, своје уточиште нашао у Холандији. Холандија, користећи се позивањем на своју сувереност и чињеницом да је међународно право у самом повоју, одбија да изручи немачког цара. Као директна или индиректна последица тог чина, за неких тридесетак година касније, имали смо неколико десетина милиона жртава у Другом светском рату.

Овим законом се настоји да шеф државе и сви високи функционери у потпуности буду изједначени са грађанима Србије и Црне Горе и да самим тим могу да буду пред судом, у сваком случају, као и сви остали грађани. Значи, то је оно што се Законом жели постићи.

Ако не можемо тиме да превентирамо евентуалне сукобе на овим просторима, онда ћемо, бар, настојати да их подведемо под одређене оквире које подразумева међународно право.

Мислим да из свега изложеног, јасно је да ћу овај закон подржати, а и све вас остале позивам да за њега гласамо. Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала. Реч има господин Зебић.

„Србе треба само притиснути, све ће они да ураде”

Јован Зебић: Поштовани господине председниче, даме и господо посланици, ми смо имали прилике и у земљи и у контактима са иностранством да чујемо да југословенски закони нису толико лоши, колико се лоше спроводе или уопште не спроводе, зависно од ситуације.

Ми данас демонстрирамо ту тезу, као једину реалност у овој земљи, да не морамо чак ни Устав да спроводимо, да чак судије које мисле другачије од нас треба лепо променити и да је политичко опредељење једино исправно све друго овде не важи.

С овим рејтингом ништа не добијамо. Рејтинг у свету због овога се неће подићи, већ обрнуто. Паиће, јер ће рећи, као што су Американци својевремено рекли: „Србе само треба притиснути, све ће они да ураде”. Тако се дешава и данас.

Друго, ми са великим поверењем овим законом који се предлаже, дајемо бланко чек једном суду који то не заслужује. Чак деградирамо сопствено судство и укупну правну инфраструктуру и тврдимо да она, нити је дорасла, нити је способна да суди, а овај суд то јесте.

Прва суђења која се тамо воде, управо обрнуто ту показала, да тај суд није стигао просечан општински суд у Србији. Према томе, ово није мишљење моје и моје партије, већ многих угледних и компетентних људи и правника из земље и иностранства. С овим законом поништавамо све што смо радили до сада и кажемо: „Ово је светиња, он зна да суди, он ће то правично да уради, а наши, то је све сумњиво и питање је да ли ће то тако бити добро”.

Друго питање је – шта је у питању? Немамо добро мишљење о том суду, немамо уставни основ да то радимо – притисак или нека калкулација? Чак, и та теза се тешко може доказати. Било је излагања – боље ћемо живети, неће бити санкција, добићемо од Америке 80 милиона долара одмах, а идуће године још толико, па још толико.

Тешко је пред својом децом било чију главу ставити у калкулацију и тврдити да ће ова деца боље живети ако њих пет, шест оду тамо, па нека иду. То је врло тешко објаснити, а економски је то врло сумњива рачуница, јер ризикујемо да, с обзиром како је суд почео политичко суђење српској нацији и народу, почео је од Меморандума, идеје о Великој Србији, да дајемо овим аргументе да ће ови који хоће да нас туже за ратну штету бити у праву, а да ћемо ми изгубити сва права за напредна ратна штета због НАТО бомбардовања.

Због тих аргумената мислим да ово ни у ком случају не треба прихватити и да свако треба да одговара за своје кривице пред домаћим судовима, којима једино верујем и којима смо се, избором на ова места, на неки начин определили и заклели. Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала.

Вукић Вукосављевић: Дама и господо савезни посланици, цинизам и апсурд досовске власти достигао је један свој врхунац. Тај врхунац се зове сарадња са Хашким трибуналом.

Имали смо прилике да целе протекле године будемо сведоци свађе у ДОС-у и морамо рећи привидне свађе, свађе како успоставити ту сарадњу – да ли са законом или без закона. Када кажемо са законом, морамо рећи да се овде мисли на закон силе, односно парламентарне већине. У чему је разлика код једног дела ДОС-а, и код другог дела ДОС-а?

За нас, српске радикале, ту нема дилеме – разлике нема никакве. И једни и други хоће да успоставе сарадњу са Хашким трибуналом, противустанову.

Имали смо прилике овде да слушамо једну варијанту говорника који тврде једно, односно, тврде друго. Хајмо мало да погледамо чињенице и да знамо и да сазнамо шта је то и које су то чињенице које нама, српским радикалима, омогућавају да овако и тврдимо.

Прва чињеница је Устав. Међутим, нама је јасно зашто ДОС не поштује тај устав. После оних силних изјава – да Устав није Свето писмо, то не треба даље коментарисати.

Друга чињеница је мишљење Савезног уставног суда. Имали смо прилике да од једног званичника ДОС-а, и потпредседника Савезне владе чујемо: „Не мора се мишљење Савезног уставног суда ни разматрати, јер нема ауторитета“. Није ми јасно да ли је потпредседник Савезне владе свестан шта је и које је могућности дао овом народу и људима. Да ли је свестан да исто тако неко може да каже да Хашки трибунал нема ауторитет и ту више нема приче. Нема погађања око тога? Да ли је свестан да неко, за било који суд у овој држави, на било ком нивоу може да каже исто и да са себе скине сву одговорност, или могућност одласка, да докаже своју одговорност или неодговорност?

Трећи аргумент је мишљење професора са Правног факултета које смо имали пре пар месеци код себе и имали смо сви прилике да видимо мишљење еминентних људи и стручњака у тој бранчи, шта су рекли о том закону. Изјављивало се, а и сада се изјављује, да је суђење у Хагу суђење јединки, индивидуи. Да ли је то баш тако?

Хајдете да погледамо мало хронолошки или таксативно, како год хоћете, одређене чињенице, па да дођемо до таквог закључка. Свиђало се то некоме или не, покушавао да заташка или не, али, чињеница је да је централна тачка оптужнице подведена под идеју стварања Велике Србије.

Да видимо шта се даље каже. Оптужбе и захтеви за изручење крећу се линијом командне одговорности, а и пристигле оптужбе и захтеви за изручење, колико можемо да видимо, прелазе индивидуалност, улазе у домен масовности. Човек мора да постави питање – да ли је то суђење индивидуално, једном појединцу, или једној групацији, народу, како хоћемо да кажемо?

Нама је у Српској радикалној странци то сасвим јасно. Да ли је вама, ви то показујете својом причом и својим делима.

Протеклих годину дана смо имали и имамо две Савезне владе, иза којих стоји једна те иста групација посланика. Прошле године смо видели како су поступили. Поступили су тако што је Савезна влада дала оставку. А данас, према најавама и изјавама, дијаметрално је супротно. Човек поставља питање: „Да ли су тада грешили или греше сад, да ли тада нису довољно истрговали, или су то данас успели, да би заборавили само на себе?“

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала. Ко се јавља за реч?

Живорад Игић: Морам да поновим по стоти пут, да сам огорчен, да се за оваква питања ограничава време на пет минута. Велика је одговорност на вама, који овде мајоризујете мањину.

Веома смо вас лепо саслушали, господине Лабус, а сигурно имате и разлога да тако говорите. Благо вама и вашој души, јер знате шта сте потписали. Да не заборавим да вас извештим о једној новој информацији, коју можда ви знате, али можда овај народ не зна, и Батића такође.

Занимљиво је да ви, Батићу и ви Лабус, говорите, а да вам на памет не падне НАТО пакт и терористи у бившој Југославији и у овој Југославији. Исто тако ради Хашки трибунал и Карла дел Понте.

Друго, шта је Трибунал? Било би добро када би вам сучелио неколико људи, које ја знам, који о Трибуналу говоре. Поменућу само једно име – познати светски и руски дипломата Виталиј Софрончук, који је био дуго година заменик генералног секретара Уједињених нација и стални представник СССР-а у Савету безбедности. Он каже: „Хашки трибунал је основан срамном Резолуцијом 827 и једини начин да се спере та срамота са светске организације јесте да он буде укинут“. Да ли да вам цитирам Алда Бернардинија, познатог професора међународног права из Рима?

Батић и Лабус знају шта чини структуру Хашког трибунала, када се тиче припадности тог особља. Ако знамо да су у врху свих структура Хашког трибунала Британци, а ако прочитамо британску штампу, која каже: „Ако би се оптужница против Слободана Милошевића нашла пред британским судовима, 80 одсто садржаја те оптужнице би било квалификовано као рекла-казала“. Да вам не причам о томе шта је ових дана рекао познати стручњак за Балкан, да вам не цитирам шта каже „Бостон Хералд“. Па зар они тамо, амерички листови, који су под капом Америке, тако говоре, а ви у једној српској земљи и земљи осталих грађана говорите овакве ствари. Неће то да вас оправда, господине Лабус.

Говорили сте о суду. Морам да вас извештим, ви то сигурно знате, али можда не знају други. На жалбу Патриотског савеза Југославије, упућену 3. јула Савезном уставном суду на Одлуку Владе Србије о предаји Слободана Милошевића Хагу, донео је пресуду на 14 страна, којом ту одлуку проглашава неуставном.

Да вам кажем, од шест судија, сада сам о томе информисан, пет је гласало да је то неуставно, само један, иначе архитекта Уредбе коју сте ви потписали, Грубач, издвојио је своје мишљење. То је информација коју ви знате, али сада смо је ми добили. То је Савезни уставни суд. Он више није онај суд који смо ми бирали. Да ли је то тачно, господин Батић треба да зна.

Поштовано председништво, другарице и другови, даме и господо, да је права и правде у овом парламенту и у овој земљи и да је сила права над правом силе, уместо права силе над силом права, овај би предлог закона данас требало да гласи „Предлог закона о сарадњи Савезне Републике Југославије са Уједињеним нацијама и националним правосуђем чланица Уједињених нација за кривично гоњење председника држава или влада земаља чланица НАТО-а и њихових сарадника, одговорних за злочине почињене у Савезној Републици Југославији од 24. марта до 9. јуна 1999. године и за

злочине почињене приликом разбијања Социјалистичке Федеративне Републике Југославије у периоду од 1991. до 1995. године”.

Но, колико је трагично што овога нема, немерљиво је трагичније оно што је садржано у тачки 24 дневног реда ове седнице, тачније, што је садржано у Предлогу закона о сарадњи са такозваним Међународним кривичним трибуналом у Хагу, чији је аутор Влада Савезне Републике Југославије.

Поштоване колеге, само стављање овог предлога закона на дневни ред ове скупштине представља издајнички чин, његова садржина увод у издају, а његово евентуално усвајање класична издаја, и то највећа издаја у историји српског народа, после издаје на Косову 28. јуна 1389. године, убиства Карађорђевића и отмице Слободана Милошевића и његово предавање српским душманима 28. јуна 2001. године.

Дакле, на сам дан вођења Косовског боја и не само на дан, већ и у сам сат 28. јуна око 18.00 сати, у време када је, по оцени историчара, утихнула Косовска битка на Газиместану 28. јуна 1389. године.

Ко је тај ко може да поверује да је та чињеница била случајност, уколико мање када се зна да се између та два 28. јуна, оног 1389. и оног 2001. године, догодио још један 28. јун онај 1989. године – историјски говор Слободана Милошевића на Газиместану пред око два милиона Срба из земље и света?

Ко је тај ко може да поверује да је све то случајност, када је управо ових дана цео свет имао прилику да види како Тужилаштво Хашког трибунала, коме се данас из ове скупштине пружа рука...

Председник др Драгољуб Мићуновић: Господине Игићу! **Живорад Игић:** ...за прву оптужбу против Слободана Милошевића узима управо то.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Време, господине Игићу!

Живорад Игић: Знао је непријатељ како да гађа, којим оружјем да гађа и где да гађа – у срце српске историје, у срце слободарских традиција наших предака.

Овај предлог закона је део тог непријатељевог оружја који му поклањају они који су за тај предлог, ако смеју да гласају.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Господине Игићу, већ седам минута говорите.

Живорад Игић: Али, о томе ћу касније да говорим.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Нећете. (Председник Већа посланика упозорава звоном)

Живорад Игић: Пре тога, пошто...

Председник др Драгољуб Мићуновић: Завршили сте, господине Игићу! (Жагор у сали)

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Два пута је паметнији од Лабуса.

Председник др Драгољуб Мићуновић: (Председник већа је искључио микрофон посланику за говорницом) Молим вас, говорите већ седам минута. Добро, још један минут и завршите.

Живорад Игић: Јавићу се још једном за реч. (Жагор у сали)

Ја вама предлажем, да би овај закон био издаја до краја, пуна издаја, да га мало поправите.

Ево, следеће: прво, предлажем да иза члана 40 дође нови члан 40 а, који треба да гласи: „Закон има ретроактивно дејство и односи се на све случајеве од дана настанка српске државе”. И да се члан...

Председник др Драгољуб Мићуновић: Захваљујем вам, завршили сте.

(Председник већа искључио је микрофон посланику за говорницом) Немојте ништа цитирати.

Могли сте да дате амандман који сте хтели, а ово што сада радите то је добра литература. Ви сте познат писац, али више не можете да говорите. Ја сам вам дао још један минут.

Говорили сте осам минута, погледајте у сат.

Има прилике, овде смо у Скупштини да говоримо, али да будемо равноправни, да сви говоримо онолико колико је предвиђено. (Жагор у сали) Имате реплику.

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Шта, Батић има право на реплику?

Председник др Драгољуб Мићуновић: Обратио му се: ”Господине Батићу, ти...”, дакле, непристојно са „ти”.

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Овде је споменута Српска радикална странка.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Не, он је хвалио.

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Није хвалио.

Владан Батић: Даме и господа, савезни посланици, овде је споменуто: и НАТО интервенција, и жртве које су настале иза тога.

Господине Игићу, што се тога тиче, Демокришћанска странка Србије, странка којој припадам, и ја немамо чега да се стидимо.

Ако вас памћење или сећање служи, сетите се да сам због онога што се догађало приликом НАТО интервенције поднео кривичну пријаву против Хавијера Солане тадашњем главном тужиоцу Хашког трибунала Луиз Албур.

Ја сам, такође, поднео кривичну пријаву Окружном јавном тужилаштву у Београду против неидентификованих команданата НАТО авијације. То је послужило неким вашим правосудним сценаристима да покрену оне чувене поступке против свих лидера земаља чланица НАТО алијансе да се опет брукамо пред међународном заједницом.

Странка којој припадам – Демокришћанска странка Србије обраћала се Кофи Анану. Обраћала се ОЕБС-у због кршења елементарних људских права због НАТО интервенције. Обраћали смо се Уницефу и Унеску због повреде права деце, због уништавања културно-историјских споменика и тако даље.

Обратили смо се Роману Продију, председнику Европске комисије.

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) А Лабусу?

Владан Батић: Обраћали смо се свим демокришћанским партијама Европе.

Обратили смо се Леху Валенси, као добитнику Нобелове награде за мир, апелујући да он позове остале добитнике Нобелове награде за мир и да они упуте један апел међународној заједници за престанак НАТО интервенције. То је чак Лех Валенса учинио.

Обраћали смо се свима у покушају да кажемо да је оно што је учињено злочин. Нема везе ко га је учинио, и такав став заступамо и даље.

Вама, ако се сећате било чега, запамтите да сам небројено пута интервенисао да се оптуже албански ратни злочинци: и Тачи, и Чеку, и Хајрадинај и сви други; да је Министарство правде Републике Србије доставило Хашком трибуналу више од 40 хиљада страна докумената, фотографија, касета о злочинима албанских ратних злочинаца, тврдећи да су то највећи злочинци у Европи, после Другог светског рата. И, они ће, господине Игићу, врло брзо бити оптужени, то вам ја гарантујем. Јер, пред обиљем таквих доказа нема тог суда и нема тог тужиоца који може да зајмури. Истраге се воде. Очекују се оптужнице за пар месеци.

Белгијском дневнику „Л’Соар” то је потврдила пре неколико дана и сама Карла дел Понте. И још нешто. Читава ова прича...

Председник др Драгољуб Мићуновић: Време! (Председник Већа посланика упозорава звоном на време)

Владан Батић: ...није због тога што било ко воли Хашки трибунал, нама је ово наслеђе прошлости. Ово сте нам ви оставили у наслеђе.

Уместо пуних каса, пуних фондова, развијене инфра-

структуре, ми смо наследили обавезе према Хашком трибуналу. То је једно нужно зло, то је једна сурова реалност, то је једна тужна стварност. Али, неко је малочас споменуо, ако ми морамо да бирамо између судбине неколицине појединаца из вашег времена и будућности читавог народа, ми ћемо се одредити за будућност, без обзира на све ваше дисквалификације.

Ако нам опет прете санкцијама и опет онај јад, беда и мизерија, ми не можемо да дозволимо да точак историје враћамо уназад.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, време!

Владан Батић: Хвала и извините.

Живорад Игић: Господине Батићу, морам да вас упутим на Резолуцију Парламентарне скупштине Савета Европе од фебруара прошле године и да видите да се овде у овој земљи ради по диктату из те резолуције.

По редоследу, по тачкама, од оне амнестије злочинаца овде, па до Хага сада то исто радите.

Ви, господине Батићу, пуно пута хоћете да правите у нашој глави равнотежу тиме што се залажете – како албански сепаратисти треба да иду у Хаг.

Ја кажем – они не треба да иду у Хаг.

Па, нећемо ми, ваљда да тамо суочавамо злочинце са нашим родољубима и да прљамо наше родољубе! Они, нека одговарају овде у овој земљи, а одговараће једнако онда када буду одговарали и сви они који су ово све урадили.

Друго, неколико вас је јуче сасуло читаву канонаду клевета на рачун претходне власти.

Да ли ви знате и да ли мало гледате, јер цео свет то види, шта је узрок свему томе?

(Председник Већа посланика упозорава на време)

Зар нисте могли да видите? Да ли се сећате, господине Батићу, даљења оног војника у Сплиту на тенку? Слободан Милошевић је крив за све што се догодило.

Да ли се сећате Коранског моста у Карловцу, када цео свет објављује како су Срби убили Хрвате, а када сахрањују Србе, виде попове и кажу: „Хрвати убили Србе“?

Зашто заборављате? Ви сте човек ове земље и сутра треба да се видите са људима, не знамо шта ће бити, али играте веома тешку игру и што је најтеже – нељудску и против овог народа и ове државе.

(Председник Већа посланика упозорава звоном на време)

Ако могу...

Председник др Драгољуб Мићуновић: Не, немојте, ми сада отварамо дебату!

Живорад Игић: Професоре, јуче сам приметио да мало време...

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, чекајте!
Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Само њега прекидате.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Не, није истина. Немојте потпаљивати ватру, то је ваш суд о томе.

Молим вас, реплика вам каже!

Ви сте говорили оно господину Батићу, обратили сте му се и он је у своју одбрану рекао да га нисте добро тумачили, да је он оно што је наведено. Рекао је шта је.

Није било чак никаквог основа за накнадну реплику, а ја сам вам ипак дао реч.

Али, ако отворимо дебату о томе ко се са ким не слаже око нечега, онда можемо педесет сати расправљати. Држимо се онога што је предвиђено. Кад је реплика, она се односи само ако су ваше речи погрешно интерпретиране и ви зато онда кажете – примате је као исправку и ствар је готова.

Изволите. Реч има господин Јоксимовић.

Одбрана неодбрањивог

Обрен Јоксимовић: Уважене даме и господо посланици, господине председниче, овај закон који данас треба да се из-

гласа у овом дому јесте једна велика невоља која је задесила цео наш народ.

Иста таква невоља и још већа задесила је нашу браћу Србе са оне стране Дрине. Они су ипак морали да изгласају један сличан закон. Слажем се са многима који кажу да Хашки суд и није прави суд него једна институција која покушава да прекраја историју и да у тој институцији наша земља и ми можемо да испаднемо врло криви и врло ружни. Треба да нађемо начин да то, ако је могуће, мало преправимо, мало дотерамо, да изгледамо баш такви какви изгледамо и ако можемо да докажемо да уопште и нисмо криви за оно што нас осуђују.

Ја сам ратовао. Не хвалим се. Кажем вам да сам срео многе од оних који су сад на хашким оптужницама, многе родољубе који су крварили за српске земље и за српску нејач. Али, ви који сте до сада били на власти, даме и господо, морали бисте да знате да сте добрим делом, или највећим делом, криви за то што се њима и нама догодило. Криви сте, између осталог, и што сте прихватили, ако већ о томе говоримо, да у Дејтону потпишете оно због чега ми сад морамо да донесемо овај закон.

Ви сте господо прихватили хашку канцеларију већ наредне године. Чак сте и испоручивали неке људе када нисте имали закон. То што немамо закон, криви сте ви, односно, били сте криви док на власт није дошао ДОС, а што закон од тада до сада није донесен и што је овако лош, а могао би бити још бољи, крив је тај ДОС, зато што је трчао да покаже како може да влада као и ви, да може без закона да хапси, да може са чарапама на главама да хапси, да може да уцењује људе по Србији Хашким трибуналом. Зато је и он крив и одговоран је.

Крив је, између осталог, и зато што је покушао да свој нерад прикаже као проблем који је настао због председника ове земље. Чак су неки људи слали добронамерне савете председнику државе говорећи како ће у ову земљу поновући санкције, јер он тобоже не да да се закон изгласа.

Демократска странка Србије ће подржати овај закон, јер ми немамо куд, јер то морамо да урадимо и морамо да се потрудимо да нам буде, ако је икако могуће, мало боље, ако ништа друго, имаћемо једну додатну корист – биће мање политичког лихварења.

Хвала вам лепо.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Реч има господин Мијатовић.

Боривоје Мијатовић: Хвала, господине председниче. Хтео бих да јасно отклоним тезу која се од јуче провлачи да Хашки трибунал, као политичка творевина, жели да српски народ учини колективно одговорним. То смо чули и јуче, а и данас у излагањима неколико посланика Социјалистичке партије Србије и Српске радикалне странке. То сигурно није тачно. Ко је гледао суђење које се преко Б92 преноси може да се увери у објективност читавог процесиурања и са слушања које се односе на Слободана Милошевића, са сведоцима.

Податак који је један колега из Демократске странке споменуо, пуштање једног од двојице близанаца Бановића, је доказ да без аргументованих оптужница ни Хашки суд неће никога оптужити.

Хтео бих да изнесем једно историјско искуство, сада већ из прошлог века које је везано за суђење у Нирнбергу од стране савезника када су све ухваћене главешине Трећег рајха сем Хеса, Деница и Шпера, осуђени на смрт вешањем и то је спроведено. Али, није теза. Ваљда не би Срби могли да буду колективно криви ако то ни према Немцима није урађено, који су одговорни. Трећи Рајх немачки је одговоран за Други светски рат и за сва страдања и рушења, убијања Јевреја и свих других који су били од стране Розенбергове идеологије проглашени мање вредним народима.

У Немачкој је, после Нирнбершког процеса, до краја шездесетих година, негде 1957 – 1958. године, преко националних судова, о Западној Немачкој је реч, прошло десет милиона Немаца. Од тих десет милиона Немаца шест и по милиона је осуђено на различите временске казне, забране одузимања грађанских права, имовине и слично. То је нешто што је Немачку, после тога, учинило денацификованом. На тај начин, Немци су после својим развојем и показали да су постали један од стубова европске демократије. Апсолутно, ако они нису могли да одговарају за оно што је све задесило човечанство, онда је сасвим сигурно да у Хагу српски народ не може бити, кроз суђење Слободану Милошевићу и одговорнима за ратне злочине, ни на који начин не могу понети на плећима колективну одговорност за оно што се десило на просторима бивше Југославије.

Хвала.

Др Војислав Шешел: (Упадица с места) Имам право на реплику по Пословнику.

Александар Симић: Даме и господо посланици, нисам мислио да говорим о овоме, није ми право јача страна, али неке ствари које се јуче и данас чују овде не може човек а да не каже одређено мишљење о томе.

Доношење оваквог закона против Устава је апсолутно непотребно. У најмању руку за нас је штетан и не треба га донети. Али, утисак који се стиче у народу, а није само утисак него су и чињенице, је да је наша власт постала према западним захтевима све више дарезљива, даје и пристаје много више него што се тражи. Једно време су Козирева звали „Мистер да јес“ који је све прихватао и обећавао.

Испада да је Македонија много тога дала и обећала. Више је дала него што су јој тражили. Гурнули су јој Шиптаре да ратује са њима. Видимо како пролази. Не знам како може да се објашњава то, да се доноси један такав закон и да се по њему испоручују грађани.

Само да кажем да овде има неких чудних објашњења. На пример, садашња власт за своје поступке које жели да спроведе, а нису у складу са Законом, каже: „Не ваља Закон, не ваља Уставни суд, не ваљају судије, не ваља закон и тако даље“. Да ли то значи да садашња власт може да ради све миом закона? То се тако овде и говори и ради?

Господин Батић је чврсто овде обећавао, када је донет Закон о амнестији, када је доношен Закон о амнестији, да неће бити пуштени политички затвореници, иако тамо и није било политичких затвореника Шиптара, да ће они, који су криминалци, остати у затвору. Није тачно, пуштени су сви. Значи, није тачно.

Господин Лабус говори о томе да је суд политизован и тако даље. Да је тај суд донео одлуку како су они желели, онда би суд био добар, али пошто није донео одлуку како сте ви желели, онда суд не ваља. Како може да се упоређује Савет безбедности, да у својој надлежности може да донесе Резолуцију о Косову, како је донео, али не може да донесе, да формира суд. То му није у делокруту рада.

Према томе, зашто сада све земље ратификују овај римски суд? Ако може то да донесе Савет безбедности, зашто треба да се ратификује за тај нови суд, да све земље ратификују?

Значи, ту је једна битна разлика и то није тако.

Када говорим да се на све пристаје, на тим оптужницама нема Хрвата – Хрвати су испоручили неке друге Шиптаре, неке друге који нису из Хрватске, нема Шиптара. Има само Срба, или највише само Срба. То што ми испоручујемо грађане и што једна страна, да ли можемо да све политичке неистомисљенике пошаљемо у Хаг? Мени се чини да ни тамо нема места за све.

Вероватно, требаће вам, како сте покренули у Србији, да су многи неистомисљеници, чланови опозиционих партија

хашшени и после десет-петнаест дана пуштени из затвора, јер нису били ништа криви. Сада воде спорове да траже надокнаду од државе.

Овде је мало пре господин Батић говорио једну чудну изјаву и набраја шта грађани, поједини грађани у овој земљи имају, набраја куће, набраја паре, набраја аутомобиле. Да ли то значи да ви спремате неки нови закон, као после рата, да се то одузме? Да ли не смеју грађани да имају ништа? Ако је неко нешто незаконито стекао, знам да сте причали о злату, о парама, о девизним рачунима, није доказано ништа. Да ли ви сада претите да грађани ове земље не смеју да имају ништа.

Не може човек да се отме утиску да је после рата одузимана имовина од бивших газда, у име радничке класе. Сада ви узимате од радничке класе за нове газде и поклањате тим новим газдама. Да ли је то тачно или није? Сада се фирме продају за бадава, купује ко хоће и тако даље.

Према томе, да закључим. Немогуће је донети овакав закон.

Само још једна реченица, господине председниче. Свако онај од чланова Владе, ко прекрши закон и Устав, мора да поднесе оставку. Чланови бивше Владе, који су прекршили закон и Устав нису поднели оставке, него су напредовали, дошли су и у нову Владу. Према томе, код нас је на цени кршење Устава и закона.

Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала.

Само да вас подсетим, овај закон није још ни изгласан, а поготову није стигао до Уставног суда, па је рано за оставку Владе.

Др Војислав Шешел: (Упадица с места) Имам реплику. По Пословнику, члан 90.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Ако је по Пословнику, изволите.

Др Војислав Шешел: По члану 90 Пословника: „Посланик има право да затражи реч, право на реплику, само ако су његове речи изнете у расправи по тој тачки дневног реда

Српски народ је у овом рату бранио само своје право да живи у јединственој држави, јер га је рат затекао у јединственој држави. Димитрије Љотић, као једини Србин који је био искрено привржен Хитлеру, ниједног Србина није могао да мобилише за рат на Источном фронту, а Хитлер је успевао целу хрватску легију од хрватских нациста да мобилише, Ес-Ес Ханцар дивизију од муслиманских нациста, и Ес-Ес дивизију Скендербег од албанских нациста. Ви и Србе изједначаваате.

погрешно схваћене, односно погрешно наведене. Председник Већа том посланику одмах даје реч”.

Посланик из ваше партије, господине Мићуновићу, овде је погрешно интерпретирао моје речи из претходне расправе, говорећи о посланику Српске радикалне странке. Само ме још није нацртао, а ви ми не дате право да му одговорим.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Да се разумемо. Овде стоји: „Само ако су његове, изнете у расправи”...

Др Војислав Шешељ: Па, моје речи, да је Хашки трибунал антисрпски, он је овде погрешно интерпретирао.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Само да се разумемо о чему се ради.

Ако неко износи супротно гледиште, генерално, то није разлог да се онда са њим полемише.

Др Војислав Шешељ: Он није износио супротно мишљење.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Он није нигде цитирао шта сте ви рекли.

Др Војислав Шешељ: Јесте. Што нисте пратили? Рекао је: „Посланик Српске радикалне странке”. Дезинтерпретирао је моје речи. Ево, сада потврђује.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Не, рекао је „Радикалне странке” у целини.

Др Војислав Шешељ: Па јесте, али се односило на моје речи.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Ако вам је толико стало...

Др Војислав Шешељ: Дозволите ми да кажем, само два минута.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Ево, изволите два минута, да не будем пристрастан.

Антисрпска институција

Др Војислав Шешељ: Да је Хашки трибунал антисрпска институција, уверавамо се сваки дан.

Прво, ангажовао је на првим суђењима такозване експерте, који су са антисрпских позиција интерпретирани у својим теоријским елаборацијама новију српску историју. То су чињенице. Треба да читате материјале.

Друго, поредили сте Хашки трибунал са Нирибершким процесом. И Нирибершки процес је био демократскији. Тамо нису искључивали струју оптуженима. Оптужени су могли да кажу шта год желе.

Др Војислав Шешељ: Да је Хашки трибунал антисрпска институција, уверавамо се сваки дан.

Прво, ангажовао је на првим суђењима такозване експерте, који су са антисрпских позиција интерпретирани у својим теоријским елаборацијама новију српску историју. То су чињенице. Треба да читате материјале.

Друго, поредили сте Хашки трибунал са Нирибершким процесом. И Нирибершки процес је био демократскији. Тамо нису искључивали струју оптуженима. Оптужени су могли да кажу шта год желе.

Треће, технолошки напредак је омогућио директне телевизијске преносе, али је ваш режим овде у Србији спречио те директне телевизијске преносе. Преноси се само преко најмање телевизије, ограничене на веома узак круг гледалаца.

Четврто, ви поређењем суђења српском народу са Нирибершким процесом показујете свој став. Ви оптужујете Србе за нацизам. Срби никада нису били нацисти.

Треће, технолошки напредак је омогућио директне телевизијске преносе, али је ваш режим овде у Србији спречио те директне телевизијске преносе. Преноси се само преко најмање телевизије, ограничене на веома узак круг гледалаца.

Четврто, ви поређењем суђења српском народу са Нирибершким процесом показујете свој став. Ви оптужујете Србе за нацизам. Срби никада нису били нацисти.

Председник др Драгољуб Мићуновић: (Упозорава говорника звоном) Молим вас, то није тачно.

Др Војислав Шешељ: Одговарам у оквиру два минута, господине Мићуновићу, и користим моје право на реплику. Нису прошла два минута.

Српски народ је у овом рату бранио само своје право да живи у јединственој држави, јер га је рат затекао у јединственој држави. Димитрије Љотић, као једини Србин који је био искрено привржен Хитлеру, ниједног Србина није могао да мобилише за рат на Источном фронту, а Хитлер је успевао целу хрватску легију од хрватских нациста да мобилише. Ес-Ес Ханџар дивизију од муслиманских нациста, и Ес-Ес дивизију Скендербег од албанских нациста. Ви и Србе изједначаваате. Али, оно што је битно, то су последице...

Председник др Драгољуб Мићуновић: (Искључује микрофон говорнику) Молим вас, пет минута говорите.

Др Војислав Шешељ: Одмах завршавам. Само још једна реченица.

Рекао је да се не суди народу и да немачки народ није био кажњен.

Немачки народ је био кажњен, цели немачки народ, и то је последица Нирибершког процеса. Кажњен је поделом немачке државе, кажњен је плаћањем репарације. То што је Немачка после остварила економски напредак, то је последица хладног рата, а не зато што су их ослободили кривце за Хитлерове злочине.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, господине Шешељ.

Др Војислав Шешељ: Искључили сте ми струју. То показује колики сте демократа и колико ви толеришете право на другачије мишљење. Ја нисам никога увредио, нисам прекршио Пословник. Користио сам своје право, а ви сте ми искључили струју, јер је осигурач у вашим рукама.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Ево вам струје. Али, господине Шешељ, ви врло добро знате шта је реплика. Ако се јавите за реплику за два минута, а говорите шест,

седам минута, држите говоре. Ви не можете да злоупотребљавате, тим пре што вршите једну потпуно погрешну интерпретацију.

Нико овде није српски народ изједначавао са немачким. Напротив, закључак је био да постоји велико зло, па је и то било на суду, а камоли српски народ који то није чинио и тако даље. Али, ја бих прекинуо ову дебату.

Изволите.

Дамјан Раденковић: Поштовани посланици, уважено Председништво, сарадња са Хашким трибуналом, која би требало да се уреди овим понуђеним законом, очито је да није у складу са домаћим законодавством, што посебно не треба доказивати јер је компетентна институција о томе дала обиље докумената и аргумената. О томе је расправа, и јуче и данас, указала да је велики део расправе ишао у прилог доказивања противуставности.

Но, ја о томе не мислим да говорим.

Без обзира што је Хашки трибунал нелегална институција, када се говори о сарадњи са њом, природно би било да се говори о целини проблема а не само о једном делу путем кога се врши уствари замена теза. Ово што је понуђено Законом иде у правцу да, на неки начин, амнестира од одговорности управо оне који су учинили агресију на Југославију и то не због чина, акта агресије, јер агресија има други карактер, већ због последица агресије. Хашки трибунал, на тај начин, амнестира не само НАТО, него амнестира, у ствари, и тужиоца Хашког трибунала од одговорности.

Хашки трибунал је основан са одређеним циљевима. Један од тих циљева је да допринесе повратку и одржавању мира. Основан је као мера помоћи за успостављање и одржавање међународне безбедности. Тужилац Хашког трибунала пропустио је своју обавезу да подигне оптужнице и гони због злочина оне који су почињени од стране НАТО-а. Да подсетим, још почетком 1998. године, НАТО је донео одлуку да, путем својих аката, чини злочине, а ти злочини су регулисани Статутом Хашког трибунала. Овим злочинима су месецима претили, путем најмоћнијих светских медија, а затим су их и извршили. Војни напад на Југославију, од стране НАТО-а, без дозволе и одговарајуће одлуке Савета безбедности, подлежу одговорности за ратне злочине. Који су то све злочини, мислим да је сувишно набрајати. Само бих напоменуо тачке оптужнице председника Међународног акционог центра у Њујорку, Ремзи Кларка, а набраја се око 19 тачака оптужнице, које је поднео против Клинтона, Владе Сједињених Америчких Држава, НАТО-а и осталих за учињене међународне злочине, кршење међународних и домаћих закона, за проузроковање смрти, разарања, телесних повреда и патњи.

Тужилац Хашког трибунала пропустио је да обави радње за које је био надлежан. Због тих пропуста, не може проћи без одговорности.

На крају, желим да завршим тиме што бих предложио, прво, да се покрене и одговорност тужиоца Хашког трибунала због пропуштених радњи, а које је био дужан да учини.

Даље, zaloжио бих се и за то да се покрене поступак за укидање Хашког трибунала, с обзиром да је формиран за одређено време. Очито је да нема сврхе.

Даље, предлажем да се и овај закон повуче из процедуре.

На крају, нагласио бих, да све нас подсетим и на ону заклетву, коју смо, приликом презимања мандата, односно приликом конституисања Скупштине дали, да проценимо и по својој савести се определимо за ово, свакако, држећи се Устава и закона.

Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала лепо.

За реч се јавио господин Правдић.

Александар Правдић: Господине председавајући, даме и

господо савезни посланици, мислим да не грешим ако кажем да сигурно сви, који овде седимо, делимо једно исто мишљење, а то је да ово што нас је задесило јесте зло, али зло које има своју историју.

Добар део говорника је овај проблем сагледавало са политичког аспекта. Није ни чудо, ни ја се не чудим, што је само тај аспект узет у обзир, јер је политика, код доброг дела представника вишедеценијског режима, била једини циљ, нажалост није био инструмент који је требало да обави некакав други посао и да оствари некакве друге циљеве.

Државни и национални циљеви нису постојали, јер, да су постојали, ми данас не бисмо били у оваквој ситуацији у којој јесмо.

Емпиријска је чињеница да је због таквог политичког аспекта код нас постојала деструкција, и то сваковрсна деструкција и државна, и национална, и економска, и морална.

Ја нећу причати, у току ових пет минута о правно-моралним аспектима и о политичким аспектима. Мислим да је овде довољно о томе речено. Желим да сагледам један посебни аспект овог питања.

Хашки трибунал, и ту се сви слажемо, дефинитивно јесте објективност, ма каква она била и ма шта ми мислили о њој. Међутим, усвајање оваквог закона представља и тачку у којој ми преламамо и нашу политичку прошлост, и тачку у којој се прелама наша државна и национална будућност, и то политичку прошлост која је, добрим делом, детерминисала овакву позицију. На оваквим одлукама ми данас тестирамо квалитет наше перцепције и одговорности према тој будућности. Тестирамо га тако што сагледавамо шта је то реализација могућег, односно шта је то политика којом се ми баavimo.

Поред тога, морамо отворити и процес повраћања државног достојанства и оваквим приступом, омогућити, у максималној могућој мери, заштиту људских права.

Оваквим законом, то је дефинитивно, обезбеђујемо једнозначан приступ и јасну процедуру, као основни елемент, поред свега овога што сам рекао, блокирање евентуалне самовоље, узурпирања, или манипулисања било кога ко би, из разноразних разлога, или са разних позиција то могао да користи.

Демократска странка Србије се од почетка залагала у таквој ситуацији за законско регулисање односа према Хашком трибуналу. Из ових разлога, јасно ће подржати овај закон.

Хвала вам.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала лепо. Изволите.

Живорад Смиљанић: Поштовани посланици, данас смо чули, од мог земљака Лабуса, да овај закон и оптужбе према Србима вређају наш национални понос, а Батић је рекао да то што је НАТО учинио према српском народу је злочин. Први пут, за овом говорницом чујем, ипак, и неке друге тонове, осим оних који су до сада били.

Мислим да је овај закон још нешто горе. Овај закон је злочин према савести нас посланика у овој скупштини, који данас треба да гласамо да ћемо испоручивати Србе у Хаг, иако су, сигурно је, невини. Лако би било испоручити психопате, ратне злочинце. Али, ово што ми данас доносимо значи да ћемо испоручити људе који ће до краја живота бити затворени у кавезу, као звери, иако знамо да за то нису криви.

Овај закон има задатак да нас понизи и да нас натера да урадимо оно што нико у свету и ниједна земља није до сада урадила. Не верујем ја да ће пред Хашки трибунал ико изаћи осим Срба. Како Шиптари да иду када су све радили оно што су им Американци рекли? Како Хрвати да иду када су све радили што су им рекли? У Македонији, када је било окружено 1.000 Шиптара и требало је у том селу да их Ма-

кедонци ликвидирају, одмах је долетео Хавијер Солана да их заустави. Зашто? Било је 24 америчких инструктора окупљено међу њима, то су касније новине објавиле.

Овај закон хоће да нас подели, јер сигурно да неће бити само пет испоручених. Биће пет, 50, 150, можда и 1.500 и онда ћемо поново бити у ситуацији да се делимо на оне који ће желети да се свете, јер нико ко је жив, ако му је отац невин отишао, неће то заборавити док живи, желеће да се свети. Кога ми, у ствари испоручујемо? У овој тури треба да оду, видимо имена која су. Један од првих је Влајко Стојиљковић, шеф полиције, коме ви, у ствари, треба да подигнете споменик. Да је у Србији био шеф полиције Крцун Пенезић мислите ли да би из Чачка неко кренуо и дошао до Скупштине да је запали. Нико не би ни кренуо, то ви добро знате. Али, Влајко, захваљујући њему сте могли то да урадите.

Други је Ојданић, министар одбране за време НАТО агресије. Прво Ојданић, па Павковић, па легендарни командант Приштинског корпуса, Лазаревић. То је редослед, вероватно, који је на тајним хашким оптужницама.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, немојте лицитирати са именима која се никада нису помињала.

Др Живорад Смиљанић: Знамо које су тајне оптужнице, господине Мићуновићу.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Ја не знам.

Др Живорад Смиљанић: Чим испоручимо све Србе, добићемо помоћ од Америке, 43 милиона долара, то онај Колинг треба само да потпише. Јуче је Динкић дао изјаву у новинама, а знамо да је и Ђинђић ишао да ослободи замрзнуте паре у Америци, па када се вратио није то ни споменуо, а Динкић је рекао да нам је замрзнуто 250 милиона долара. Ако је камата пет одсто на годишњем нивоу, на тих 250 милиона долара, ми би требало годишње да добијемо 12,5 милиона долара, за десет година, колико су нам замрзнуте, 125 милиона долара, само од камата, од пара које нам држе у Америци.

Према томе, Америка нам није дала ни динар помоћи. Није нам дала ни ону камату коју су нам задржали.

Друго, мислим да новац из Америке нам ни не треба. Ми смо заборавили да је у агресији од НАТО-а погинуло 2.000 цивила, 1.056 војника и полицајаца и око 300 деце је убијено и осакаћено. Новац који нам они дају је натошљен сузама више од 3.000 деце која су у овом рату остала ратна сирочад. Тај нам новац сигурно не треба, бар за сада.

Имали смо прилике да чујемо да ће у наредном периоду, када овај закон усвојимо, рече Шама, имати достојанствено хапшење. Какво је то достојанствено хапшење људи који су невини и који треба да иду у Хаг.

Ми стално говоримо да смо чланови Уједињених нација и морамо Уједињене нације да слушамо. Ко су Уједињене нације? Ко је Кофи Анан? Када је требало бомбардовати Републику Српску, Бутрос Гали је требао да да то наређење. Он то није дао. Дао га је тадашњи његов заменик, Кофи Анан. Након тога, уследило је бомбардовање Милића, Хан Пијеска, Вогошћа, Пала, Хацића и Власнице, углавном осиромашеним уранијумом и касетним бомбама.

Недавно су наше новине објавиле званично саопштење Војне комисије о Балканском синдрому „убијали друге – убили себе“. „Подстакнута захтевом породице петнаесторице умрлих и 128 тешко оболелих италијанских војника – војници који су боравили у Босни и Космету, за обештећење, Специјална комисија опсерваторијума за заштиту права оружаних снага полиције, састављена од војних лекара, пошто је темељито преиспитивала све случајеве обољења од тумора, дошла до закључка да је узрок болести излагање радијацији уранијумом 238“.

Управо тај Кофи Анан је одговоран за смрт и болест ових војника, а хиљаду људи данас у Босни умире од осиро-

машеног уранијума и касетних бомби. Према томе, Уједињене нације су данас оно што је Мадлен Олбрајт рекла: „Кога ми плаћамо, тај мора и да нас слуша“, јер они не слушају никога.

На крају, видимо и прилику и данас како се Уједињене нације понашају према Резолуцији 1244, коју никад нису хтели да испоручују. Хашки трибунал основала је Америка, а Слободан Милошевић и политичко руководство Србије проглашени су ратним злочинцима 23. маја 1999. године. И Карасић и Милошевић су били у Дејтону. Тада нису хапшени због злочина у Хрватској, а данас им се суди због злочина у Хрватској.

У Хрватској знамо да није било злочина него да је повампирена усташка политика почела прогоне и убијање Срба по градовима и свуда.

На крају, браћо Црногорци, данас када будете дигли руку и сви ми који будемо дигли руку, на нашој савести ће бити невини људи који ће отићи у затвор. Није истина да неће Црногорци ићи. Један од првих, који ће бити тамо испоручен, је Веселин Шљиванчанин, ако се догоди несрећа да бомбу коју носи стално са собом активира, онда ће бити сигурно кривица и на вама који будете данас гласали. Иза њих ће доћи Момир Булатовић и Костић и можда многи јунаци са дубровачког ратишта.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Прво, ваш говор је некоректан.

Молим вас, толеришемо сваку расправу, али немојмо да радимо нешто што је крајње некоректно, да овде плашимо породице. Нико овде није никог ухапсио. Ми овде доносимо један закон. Према томе, само о Закону разговарамо. Све друго су потпуно некоректне интерпретације.

Мирољуб Јабус: Господине председниче, жао ми је што морам да направим ову интервенцију и да није било овог говора, никада то не бих рекао.

Оно што је овде речено, то је да смо ми незахвални и да нас је, у ствари, Влајко Стојиљковић, министар полиције, спасао, а могао је све да нас ликвидира.

Оно што хоћу сада да кажем, а што је важно да јавност зна, а ви то знате, је следеће: 5. октобра он је издао наредбу да се носе дуге цеви и да се пуца. Захваљујући памети неких људи око њега, до те трагедије није дошло, али, то је потпуно независно, потпуно заборавите. Ово овде није закон о једном човеку, није закон да се ми некоме реванширамо. Да је среће не би било никаквог ограничења да се примењује на све.

Др Ранко Кадич: Господо посланици, господине председниче, јуче и данас у овој скупштини, поводом овог закона, изговорене су велике и крупе ријечи, као што су патриотизам, част, савјест, храброст, издаја.

Сувише смо их у овом времену израбовали и најбоље би било да их више толико не помињемо, да их оставимо неким другим људима, који ће знати да цјене њихове праве вриједности. Зато је данас, по мени, храброст видети ствари овакве какве јесу и то гласно рећи. Због тога нећу говорити о форми, већ о суштини овог закона.

Суштина се своди само на неколико ријечи и та суштина је, нажалост, сурова. Ово је био једини могући пут, једино могуће решење, једноставно, морало се.

Посланици Српске народне странке су свјесни тежине ситуације у којој се наша наша држава и народ. Да ли имамо право да неусвајањем овог закона изостане подршка Европске уније новој заједничкој држави Србије и Црне Горе, јер ова нова, стара држава, мора и треба и да се сачува, и да ојача. И ако је један од услова таквог очувања и овај закон, испорука наших људи, људски је тешко, али политички можда оправдано.

Ко има право да поново прихвати могући ризик увођења санкција нашој земљи? Да ли то имамо право, посебно, ми посланици из Црне Горе, када би тим санкцијама највише

били погођени грађани Србије, а такве ријечи су се, нажалост, чуле и од неких политичара из Србије?

За мене и Српску народну странку не постоји разлика да ли су они који се налазе на хашком списку из Црне Горе, или Србије. За нас су они грађани наше заједничке државе.

Посланици Српске народне странке, вјерујем и већина овдје присутних посланика није сретна, него тужна, што смо сви дошли у овакву ситуацију, да данас, у Скупштини Југославије, доносимо један овакав закон.

Због свега овога, посланици Српске народне странке ће данас у Вијећу грађана гласати за доношење овог закона, као што су јучер урадили у Вијећу република, увјерени да гласањем за овај закон је мања грешка, него не гласати за њега.

Посланици Српске народне странке, због овакве одлуке, као одговорни људи према свом народу, спремни су да снесу све евентуалне политичке консеквенце овакве одлуке, вјерујући да оваквом одлуком у цјелини ипак помажемо и наш народ, и нашу државу.

Хвала.

Миодраг Николић – Феман: Поштовано Председништво, уважене колеге посланици, нисам мислио да се јавим за реч, али слушајући полемику и некакве речи патриота и тога да нико не помиње 400 хиљада избеглица, протераних Срба од претходног режима са Косова и Метохије, који ће, нажалост, ако овај закон данас не изгласамо, највероватније доживети судбину за време Тита после Другог светског рата, јер неће бити повратка назад.

Не знам где сте били, господо, када се копао канал од Лосе до Јуника, 30 километара, две и по године копаног канала, а полиција и војска вам то није знала? Ја не знам где сте били када су шлепери тегљачи, возови, возили банане, поморанце, а унутра пуно топова, само што тенкова није било и тако даље? Не знам где вам је савест била да се питате, када сте дали задатак, на челу са вашим тадашњим председником Милошевићем, и наредили повлачење свих директора јавних предузећа, запретили сте мојим рођацима и пријатељима – главу у шаке, торбу у руке, вама овде опстанка нема?

Према томе, господо, ви сте најодговорнији за све ово што се догађало.

Данас је једина шанса да, изгласавањем овог закона, се нађу тамо и они којима сте ви узимали паре, управо пропуштајући да увозе оружје ОВК-у. Има овде и оних, додуше, самозваних војвода, који су својеремео претили.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, немојте улазити у овакве дискусије.

Миодраг Николић – Феман: Они су призвали оно што су призвали тамо, а данас овде изигравају некакве патриоте. Не знам само како посланици, који су такође са Косова и Метохије, данас не размишљају на који начин вратити 450 хиљада јадника на Косово? Никако другачије, него на овај начин створити предуслове да се и терористи, вође ОВК нађу тамо где им је место. Мања је штета за ваших 20-30 људи, који су одговорни за ово, него за 450.000 Срба који су данас без домова, без руку, без ногу, овде јадикују по Србији.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим посланике да не уносе овакве дисквалификације.

Молим да се изјаснимо хоћемо ли радити после 14.00 часова, јер би после 14.00 часова, ако радимо а не изјаснимо се, било кршење Пословника. Ја овде браним Пословник, иако стално упозоравам да нешто није у реду. Када се о томе изјаснимо, могу даље да дајем реч.

Да ли желимо да радимо даље, док завршимо ову тачку дневног реда, па после тога да направимо паузу?

Ко је за то да наставимо рад после 14.00 часова? (79 посланика)

Настављамо са радом. Реплике нема. Реч има господин Зечевић.

Ратко Зечевић: Председниче Мићуновићу, ја сам изашао да рекламирам Пословник, члан 110 став 2.

Јуче нисте реаговали, а били сте дужни по одредбама овог члана да одузмете реч и у наступу господина Живковића и данас у недостатку аргументације претходника.

Нас не чуди како се овакви саздаше и како су овако саздани, неко ко их овакве покупи.

Некад су господину Живковићу жестоки нишки момци утеривали домаће васпитање.

(Председник Већа посланику искључује микрофон и одузима реч)

Председник др Драгољуб Мићуновић: Завршили сте, не може!

(Жагор у сали)

Господо посланици, ја вас молим, ми смо до сада успели да сачувамо углед овог већа. Без обзира што се нисмо славали, имали смо оштре дебате, али смо се држали...

(Жагор у сали)

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Тражим реч, по Пословнику, члан 90.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Молим вас, нема те реч.

Ако неко жели инцидент овде, одмах му треба рећи да за то нема шансе, јер ја то нећу дозволити и прекинућу седницу.

Ја вас молим да завршимо расправу врло толерантно, како смо је и почели, јер нас посматра цела Србија и Југославија.

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Дајте ми реч по Пословнику.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Господине Шешељ, мало пре сам вам дао реч по Пословнику, а говорили сте о десетој ствари пет минута. Нема разлога да говорите по Пословнику.

Изволите, али ћу вам одмах одузети реч ако...

Др Војислав Шешељ: (Упадица с места) Дајте ми реч.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Изволите. Који члан Пословника?

Др Војислав Шешељ: То су чланови 89 и 90.

Господине Мићуновићу, ви непрекидно мени ускраћујете право на реплику.

Имам право да рекламирам повреду Пословника, а хтео сам само једну реченицу да кажем.

Ево, пратите ме добро: Албанске терористичке ровове и шлепере оружја на Косову и Метохији контролисали су истакнути досовски лидери Момчило Перишић и Јовица Станишић.

(Председник Већа посланику искључује микрофон за говорницом)

Председник др Драгољуб Мићуновић: Ево, то се зове приговор по Пословнику.

Хвала вам лепо, после овога!

Ја никада нећу схватити озбиљно када се ви јавите за реч због повреде Пословника. Молим вас, ко се јавља за реч?

За реч се јавио господин Дачић.

Молим вас, унесимо мало толеранције и нормалног разума!

„Или суди или изручи“

Ивица Дачић: Даме и господо савезни посланици, у жељи да избегнем сваку врсту политизације о ономе што желим да кажем, ако неко има било какву дилему, да она не може бити на месту, са законом, без закона, са уредбом, без уредбе, изручење југословенских држављана или српских држављана иностраној држави или страном суду је противустановно.

Према томе, ако је некеме лакше да то буде по закону или по уредби, или без ичега, уз директну примену Статута Хашког трибунала, апсолутно је свеједно.

Мене мало чуди зашто је господин Лабус образлагао овај закон. Он је потпредседник Савезне владе и, чини ми се, да је задужен за економске односе са иностранством. Нисам сигуран да ова област припада тој области. Ако ова тема припада тој области, онда мислим да је и прави уводничар. Можда то нешто говори о овоме.

Што се тиче господина Лабуса, жао ми је што је изашао, он је изрекао неколико кључних и капиталних аргумената, који се стално користе као аргументи против изручења југословенских држављана Хашком трибуналу.

Теза број 1: да је оптужба за српски народ, односно да мишљење влада о нашем народу „да је геноцидан, да смо ми главни кривци за злочине над осталим југословенским народима, да је резултат пропаганде и предрасуда“, апсолутно се слажем.

Теза број 2: да је ово политичко суђење Слободану Милошевићу, и он је рекао да није тачна оптужба против њега, да је Србија хтела да створи Велику Србију. Молим вас, то су крупне и озбиљне политичке речи.

Ако је то став Савезне владе, ја позивам Савезну владу да ради на реализацији онога што је господин Лабус рекао.

Што се тиче Уставног суда, мислим да је свака дискусија о томе излишна.

Господин Лабус је рекао да је Уставни суд политички орган, по томе ко је поставио суд, ко је бирао суд.

Ако бисмо ишли тако, ево, ту је господин Батић, онда бисмо могли да кажемо да су сва именована која сте ви поставили политичка. Није то аргументација.

Ако неко не ваља, смените га, разрешите га.

Ја видим да је извршено много промена у Уставном суду Југославије.

Ту се налазе на месту вршиоца дужности председника или председника Уставног суда дојучерашњи министар правде у Савезној влади и функционер једне политичке странке. Па, да ли је онда то политички орган сад са другом политичком конотацијом?

Уставни суд, док год су у њему они које је бирао парламент, јесте орган који је овлашћен за тумачење Устава, односно за поштовање уставности и законитости.

Пример Бановића апсолутно је контра. Па није ваљда велика предност у томе што је ослобођен неко ко је ухапшен без било каквог доказа на једној пијаци у Обреновцу.

Али, зашто то говорим?

Овим законом морамо да дефинишемо да ли постоје неки докази на основу којих постоје оптужнице против неких наших људи, или ће они прво бити ухапшени, па ће се онда касније говорити о доказима.

Што се тиче наше партије, наш став је од почетка био да јесмо за сарадњу са Хашким трибуналом, али смо против изручења наших држављана.

Нисмо против суђења за ратне злочине – јесмо да се суди пред домаћим судовима.

Свако ко је крив за почињени ратни злочин треба да одговара.

У овом закону за нас није прихватљива само одредба о изручењу и, наравно, не само одредба, али оно што из тога проистиче је да неки говоре о томе да нема сарадње без изручења.

Уосталом, и конвенције Савета Европе говоре о томе – или суди или изручи.

Значи, овде уопште није питање појединаца, није питање било кога од нас појединачно. Мислим да сви заједно који овде седимо из свих политичких партија треба да водимо рачуна о томе да суђење у Хагу, које је, као што је рекао господин Лабус, политичко, може да доведе до јасних консеквенци и закључака, без обзира што ми мислимо да за то не постоје докази и што мислимо да то неће бити. Али, може да

доведе до тога, да је све оно што се десило у протеклих десет година последица „великосрпске политике“, последица „геноцида над осталим југословенским народима“, и онда ће и наша деца, и наши унuci и целокупна наша српска будућност о нама и овој генерацији учити као о геноциду. То је обавеза свих политичких странака без обзира на политичку припадност, пошто видим да у оквиру владајућих и опозиционих коалиција постоје различита мишљења о свему томе.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Време, господине Дачићу!

Ивица Дачић: Наравно да ћу да поштујем време.

Ја ћу овде да прекинем дискусију.

Као што видите, чак и портпарол Хашког суда Флоренс Артман није у потпуности задовољна текстом овог закона.

Ако већ нешто радите, немојте сутра да дођете у ситуацију да морате да радите нешто поново.

Значи, неко ће рећи – Флоренс Артман је портпарол Хашког суда, не може да утиче на нашу сувереност. У реду! Али, ако је ваша аргументација да је формирао Савет безбедности, иако по Повељи нема та овлашћења, јер судови се формирају међународним уговорима, које потписују и државе, а не одлуком извршног органа Светске организације, онда се може оставити питање несагласности овога са захтевима Хашког трибунала. Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Поменут је господин Батић.

Владан Батић: Господине председавајући, даме и господине савезни посланици, господин Дачић је поменуо неколико ствари. Једна је да је за сарадњу, али без изручења. То је, само по себи, нонсенс. Нема сарадње са Хашким трибуналом без изручења.

Подсетићу вас да су законе о сарадњи са Трибуналом, поред Републике Српске, Хрватске, Федерације Босне и Херцеговине, донели, рецимо, Аустрија и Савезна Република Немачка, које такође у свом уставу не предвиђају изручење домаћих држављана.

Није наш избор да ли ће судити наши судови или Трибунал. Било би лепо кад би ми имали могућност тог избора. Међутим, у Статуту Хашког трибунала, иза кога стоји Савет безбедности Уједињених нација, стоји презумпција или претпоставка супремације Хашког трибунала над националним судовима. То је проблем. Јавност је ових дана о томе упозната. Било је пар поступака пред Окружним судом у Шапцу. Сада се води поступак пред Окружним судом у Прокупљу. То није спорно.

Што се тиче судова – то је кривично дело, то је пропис, то су материјални докази, то је чињенично, то је као сваки други процес. Никакав баук није судити за ратне злочине. Проблем је доказивања, односно прикривања доказа. Не бих се сад упуштао у читаву елаборацију. Нажалост, многи докази су уништени или су тенденциозно и темељно прикривани, па нико није хтео да „сече грану на којој седи“. Значи, ако је чинио злочине, а био на власти, прикривао је доказе о тим почињеним злочинима. Сведочанства о томе, нажалост, по Србији има пуно, ископавају се све више.

Што се Уставног суда тиче, није проблем Уставног суда кога изабере парламент. Проблем је претходног састава Уставног суда и његовог председника, тадашњег вршиоца дужности, Аранђела Маркићевића, не зато што је он био у структурама бивше власти, него што се једноставно ради о човеку који је оптужен и против кога се води поступак за бројна кривична дела. По концепцији, судије Уставног суда свуда у свету морају да испуњавају два критеријума: да су врхунски правни стручњаци и да су личности највишег моралног кредибилитета.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала лепо.

Нема више реплике. Овде је господин Батић објаснио то што је хтео да објасни.

Маја Гојковић: (Упадица с места) Зашто је добио реплику?

Председник др Драгољуб Мићуновић: Зато што је поменио.

Ивица Дачић: Када парламент политички ради, у границама политичке културе, није на одмет водити дијалог. Због тога сам се и јавио за реч.

Господин Батић је споменуо да постоји одредба, вероватно у Статуту Хашког трибунала, да предност има суд у Хагу. Ја говорим о нечем другом. Значи, наша држава треба да се избори, зато што су сада на власти миљеници међународне заједнице у прошлом периоду, да се процеси воде пред домаћим судовима, као што се Хрватска за то изборила, јер се процес против Норца води у Хрватској.

Желео бих да господину Батићу зажелим да се коначно Хашки суд огласи поводом његових тужби које је поднео против вођа терористичких банди на Косову и Метохији, а не да са њима преговарају представници међународне заједнице око формирања косовске владе.

Друго, пошто је Међународни трибунал формиран за злочине почињене на територији бивше Југославије, нису их починили само припадници народа бивше Југославије него и они који су наредили, извршили а можда и вршили колаптералне грешке, како су то називали, и убијали недужне људе овде по Србији и Црној Гори.

Хвала лепо.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Ко се даље јавља за реч? Реч има посланик Одаловић.

Вељко Одаловић: Господине председниче, уважене колеге, мислим да је расправа у неким фазама у ова два дана отишла сигурно ван онога што је био Предлог закона и покушај актуелне власти и представника парламентарне већине да нам ускрате право, били ми с Косова, или не знам одакле, да говоримо о овом закону и о његовим мањковостима, односно неуставности, незаконитости. То је најблаже речено некоректан однос и злоупотреба већине у односу на мањину.

Оно што је врло важна чињеница то је да овај закон нити интересује америчку администрацију, нити интересује Хашки трибунал. Ваљда су вам поруке ових дана биле врло јасно речене. Најновија порука коју је Флоренс Артман изрекла је да њих уопште закон не интересује. Они траже изручење. Најновија порука је да наше ограничење, односно ваше ограничење које сте предложили у овом закону је да се Закон односи само на оне који су до дана ступања на снагу овог закона оптужени, за њих не важи. Јер, она спрема нове оптужнице за Косово. Ако смо исто слушали – то је речено.

Наравно, ми оспоравамо, из врло аргументованих разлога, уставност овог Закона, када га будете изгласали, јер је очигледно ваша намера да га ипак изгласате. Говоримо о његовим последицама које ће он произвести и дугорочно оставити по читаву државу и по поколења која долазе. Јер, по ко зна који пут поновићемо да је Међународни суд у Хагу формиран ван мандата Уједињених нација. Јер, у глави 7 Повеље Уједињених нација не оставља се ни најмањи простор за формирање суда. То је свима јасно. Тај исти Савет безбедности, који је прихватио и који данас тражи од нас да поступамо практично по томе и да прихватимо обавезе из Статута Међународног суда из Резолуције 808 и 827. Једноставно, заборавља да је он НАТО агресору на нашу земљу омогућио да 78 дана, без мандата које су једино имале Уједињене нације, изврши нечувене злочине над нама. Тада Савет безбедности није донео одлуку, а једино је НАТО агресор могао да овако наступи са сагласношћу евентуално Савета безбедности. Јер, изашли су из свог мандата, а мандат НАТО снага је да на својим територијама, на територији

чланица, себе чувају, а не некога да угрожавају као што су урадили са нама.

Очигледно да једна дискусија овде треба све да нас забрини. То је дискусија господина Лабуса када је на један врло некоректан начин говорио о Уставном суду. Извршна власт нема мандат да тако говори о Уставном суду. Уставни суд је највиша институција. У подели надлежности, ваљда вам је у Уставу свима јасно ко шта има право и чији је мандат. Још мање треба пребирати по људима који су чланови Уставног суда. Мењајте их – имате већину. Ваљда тај уставни суд чине представници сада актуелне власти, да ли из Социјалистичке народне партије или из Демократске опозиције Србије? Гласали смо овде сви за те судије. Чак смо их и ми подржали, јер желимо да суд буде у у оном саставу, у пуном броју, да може да ради и одлучује.

Имали сте простора да полемисхете са тим уставним судом када сте послали одговор који је од вас тражен, када је била у питању ваша уредба. Полемисали сте и видели сте шта сте добили. Суд је оспорио, суд је оборио вашу одлуку и о томе не трба причати. На крају крајева, уколико не будете, после овога што поручујете Уставном суду и уставним судијама, извршили неке додатне притиске или не промените евентуално Устав – и овај закон ће пасти. То је сасвим извесно.

Мени је жао што је један број дискутаната, желећи да скрене са праве теме, значи, са расправе о Предлогу закона, у полемикама где би се аргументовано суочили и изашли са квалификованим мишљењима, отишао у ширину и веома грубо и крајње некоректно изврљао један број посланика, а поготово посланике са Косова и Метохије. Мислим да то право не припада никоме.

Имали сте мандат – ја се извињавам, председниче, завршававам – и простор, када су били избори, да се кандидујете и имали сте своје кандидате. То што немате овде представника са Косова и Метохије је одговор народа доле шта о вама мисли, шта мисли о вашој власти. Можда ћете у неким новим изборима имати, али немојте, јер нису Срби почели рат ни у Словенији, нису Срби почели рат ни у Хрватској, нису почели рат ни у Босни, нису почели ни на Косову. Да вас не подсећам, јер неко заборавља или не зна – од Мартиновића, па наоивамо.

Према томе, ја вас молим, по том питању ми тражимо да се отвори одређена расправа, па кад то буде на дневном реду можемо да разговарамо. Немојмо да пребацујемо причу на неко друго поље, а да прикривамо суштину, јер ви морате овај транспортни закон да донесете и, нажалост, сносите одговорност и пред историјом и пред својим бирачима.

Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала.

Реч има господин Јовановић.

Брига за државу

Живорад Јовановић: Господине председниче, даме и господо савезни посланици, дозволите ми, прво, две претходне напомене.

Једна: да се изузетно скраћивање и ограничавање дискусије савезних посланика претвара у правило, посебно онда када је на дневном реду важно, рекао бих, судбоносно питање, као што је на дневном реду данашњи предлог закона.

Друга напомена: узнемиравају неки претећи тонови у појединим дискусијама, који нарушавају атмосферу за демократску расправу и који нагињу класирању посланика на неке који имају предности да говоре и на друге који немају права да говоре.

Ред је да се подсетимо да смо сви ми изабрани на истим изборима и да иза свакога од нас стоји воља бирача, иза некога већа, иза некога мања, али воља грађана Србије.

Мислим да би била добра особина да председавајући има више слуша за оваква једнака права свих посланика и да реагује на све оно што значи одређени покушај дискриминације.

Нема никакве сумње, даме и господо, да овај предлог текста представља кршење Устава Југославије и Устава Србије. Мислим да у данашњој расправи нико то није валидно оспорио, као што није оспорио ни став и оцену да овај текст представља кршење Одлуке Савезног уставног суда. Због овакве садржине пала је Влада председника Жижиха половином прошле године. Овакав закон, оваква садржина није била прихватљива Социјалистичкој народној партији, јер је онда одбијала сваки текст који предвиђа изручивање наших држављана иностранству, као противуствано.

Овакав закон и једна странка из владајуће коалиције није радо прихватала, јер се залагала за доношење оквирног закона у савезном парламенту, а закона о конкретизацији у Републичком парламенту. Да ли је могуће да су сада и Социјалистичка народна партија и та партија владајуће коалиције промениле своје ставове, и ако јесу – ако је ово заједнички предлог – онда је питање: шта је то утицало на промену таквих ставова? Да ли је то, као што се могло разумети из неких дискусија, брига за државу? Тешко. Каква се то брига за државу показује гажењем Устава? Да ли је то брига за то да живимо боље? Какви су досадашњи резултати те политике да живимо боље, мислим да о томе треба да суде грађани.

Прошле године у јуну, Слободан Милошевић, председник Социјалистичке партије, и ранији председник Србије и Југославије, изручен је 28. јуна, дан пре заказане донаторске конференције, која је на велика звона обећавала милијарду и 300.000 долара помоћи, па се журило да се тај незаконит, противустван, сраман акт учини као удовољење будућим донаторима. Урађено је то. Да ли неко мисли како народ реагује и да ли то народ одобрава?

Ове године и овога априла се говорило о сертификату који треба да изда парламент једне велике силе и жури се, опет, са доношењем закона, зарад обећане неке помоћи. Да ли је на месту да се тргује са држављанима, са бившим одговорним људима ове државе и овог народа на такав начин? Шта добро може да дође иза такве политике? И, да ли се држава чува на тај начин што се газе Устав и закони ове земље?

Кад је реч о самој садржини, она има три главна дела.

Први је едукативног карактера, и ту се објашњава народу, који није довољно упућен, зашто морамо да сарађујемо са Хашким трибуналом. То је једини закон који образложење садржи у члановима, а не у образложењу, као иначе.

У другом делу се говори да треба дозволити Хашком трибуналу да врши испитивања, саслушавања, ексхумације и све друге радње у нашој држави, на нашој територији.

И трећи, најважнији део, који представља грубо кршење устава, јесте изручивање. Мислим да из таквог прилаза не може произаћи ништа добро.

И најзад, мислим да закони и расправа о законима треба да допринесу јачању јединства грађана. Оваква расправа и овакви закони, мислим да продубљују поделе, пре него ли што доприносе јединству.

Хвала лепо.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Изволите, последњи говорник.

Срђан Николић: Дама и господо, поштовани савезни посланици, по цену кршења Устава и закона ове земље, данас ДОС-овска већина треба да изгласа Закон о сарадњи са Хагом и да грађане наше земље испоручује овом нелегитимном и незаконитом суду.

Сарадња са такозваним Хашким трибуналом за ДОС-овску власт представља услов опстанка. Нова изручења Ср-

ба ће ДОС-овској власти донети неки долар, кредибилитет код западних ментора и још неки дан опстанка на власти.

Хашки трибунал је основао Савет безбедности уједињених нација, на основу члана 29 Повеље. То није валидан правни основ, јер на основу те одредбе Савет безбедности добија овлашћења да оснива помоћне органе потребне за обављање његових задатака. То могу да буду органи стручног или оперативног карактера, као што су: комисије, комитети и тако даље.

Међународни суд треба да буде независна институција, а не нечији помоћни орган или стручна комисија. Са становишта међународног права, овај суд је нелегалан и све његове одлуке треба сматрати незаконитим. Хашки суд је само инструмент неонимперијалистичке политике Сједињених Америчких Држава.

Питање екстрадиције је регулисано билатералним или мултилатералним међународним уговорима или се оно врши на бази реципроцитета.

Чланице Савета Европе су 1957. године потписале Европску конвенцију о екстрадицији, која се од 1957. године односи на починиоце ратних злочина и злочина против човечности. Међутим, и ова конвенција даје могућност државама да одбију изручење својих држављана и онда када се ради о повреди ратних злочина. Ми смо једина земља која своје држављане испоручује у Хаг, без обзира на све правне недостатке, односно нелегитимност овог међународног суда. Хашки трибунал је основан да суди само Србима.

Од 24. марта до 10. јуна 1999. године злочиначка НАТО авијација извршила је на десетине хиљада напада, у којима је погинуло више од 2.000 људи, рањено неколико десетина хиљада грађана, а материјална штета процењена на око 100 милијарди долара. Да ли се поводом таквих злочина огласио Хашки суд и ко је од челника НАТО-а ухапшен? Ко је ухапшен од муслиманских, хрватских и шиптарских челника? Одговор је: нико.

Циљ Хашког суда је да се код српског народа створи комплекс кривице, да изгубимо своје достојанство и да сав хероизам, који смо показали у току злочиначке НАТО агресије, претвори у пораз. Слањем осумњичених у Хаг Сједињене Америчке Државе би скинуле кривицу за бомбардовање и избегле плаћање ратне штете Савезној Републици Југославији. Очигледно је да је такозвани Хашки суд политички суд, њега финансира НАТО, он је створен да суди само Србима, да осуђује жртве агресије, а не агресора. Овај суд је у себи сјединио функције тужилаштва и суда, по оној народној: „Кад ија те тужи, кадија ти суди”.

Нећу рећи ништа ново ако кажем да у члану 17, у ставу 3 Устава Савезне Републике Југославије пише: „Југословенски држављанин не може бити лишен држављанства, протеран из земље, ни изручен другој држави”. Да је то могуће, не би бивши председник Савезне Републике Југославије, Слободан Милошевић, био киднапован и изручен.

Уколико се успоставе односи сарадње са Хагом на основу овог закона, Југославија ће бити дефинитивно окупирана земља и више неће бити самостална држава. Десетак милиона грађана Југославије ће постати таоци Хашког трибунала. Тада ће Трибунал хапсити наше патриоте, тј. све наше људе који су бранили своја вековна огњишта од муслиманских и хрватских сепаратиста, од сепаратиста ОВК и осталих НАТО зликоваца.

Сваком грађанину наше земље, ако се докаже кривица, треба да суде правосудни органи Савезне Републике Југославије, а не нелегитимни, изопачени и белосветски, мафијашки суд, као што је Хашки.

На основу свега што сам до сада рекао, Српска радикална странка ће гласати против Предлога закона о сарадњи са Хагом. Српска радикална странка захтева да се, једном за

сва времена, прекину ови видови сарадње са тим антисрпским судом.

Председник др Драгољуб Мишунковић: Хвала.

Истовремено сте дигли руку, али мислим да се нешто раније јавио Чедо Мирковић.

Чедомир Мирковић: Господине председниче, даме и господа, сва је прилика да ће се, након ове врло занимљиве дводневне расправе, и гласања, као њеног резултата, још једном дати аргумент оним нашим грађанима који верују и тврде да је политика нешто доста проблематично, да не кажем, и прљаво, јер ћемо и поводом ове деликатне теме, овога што ће сигурно дугорочно да уђе у менталну матрицу нашег народа, гласати сходно партијској боји, дакле, унапред најављеном опредељењу или је, можда, то само политика у нашој српској, да не кажем, српско-црногорској, варијанти.

Ми овде имамо Закон о сарадњи са Хашким трибуналом који је, ту се безмало сви слажемо, ма шта најављивали да ћемо гласати, да је реч о акту за експресно испоручивање неколико наших грађана који су, до пре годину и по дана, а посебно у време НАТО агресије, имали високе државне и војне функције. Дакле, реч је о испоручивању. Све остало је једна законска обланда која, као што сви знамо, нема покриће у Уставу. Она ће, верујем, пасти на Уставном суду, али ће бити касно када се то догоди.

Реч је о нечему што треба да, вероватно, умири савест у ономе што ће се учинити а што ће, како сам то рекао, имати дугорочне последице и на овај народ и на ову државу.

Притисак је велики. Притисак је скоро хистеричан, посебно притисак који долази од Америке. Ултимагум који је Србији упутила Аустроугарска 1914. године делује, у овом тренутку, као неки уљудни, готово аристократски и дипломатски акт, према ултимагуму који се испоставља.

Уосталом, у прилог ове тезе да је реч о акту за испоручивање, иде и сам став руководиоца Хашког трибунала, званичника Хашког трибунала. Они кажу: дајте нам ове, дајте нам њих у чељусти, потпуно нам је свеједно, са законом или без закона. Они желе да се њих домогну и, заиста, не брину о томе хоћемо ли имати покриће и да ли ће неко привремено и, верујем за многе наше грађане, за највећи број наших грађана, неубедљиво, имати покриће.

Погледајте какве су шансе онима који треба да оду у Хаг, шансе да се судским путем одбране. Никакве су. Онај ко

прича да ће они моћи у нормалном поступку да докажу своју невиност, то је прича за малу децу. Не само због тога што се у савременом правосудју доказује кривица а не невиност, него и због начина на који се тај суд односи према оптуженима.

Не знам да ли је још ко прочитао, оно што сам ја у неким новинама прочитао, да досадашња оптужница за бившег председника Скупштине Републике Српске, Момчила Крајишника, износи неколико стотина хиљада страница, а још увек није довршена. Дакле, неколико живота је потребно човеку да проучи оптужницу и да онда одговара.

Уосталом, сви ми знамо, били правници или не, колико је временски условљен поступак доказивања невиности и колико је свако ново време показивало колико претходно није у праву. Некада су оптуженима, у време када је инквизиција бацала људе у врело уље, говорили: „Ништа не брини, ако си невин, видеће се, ти се нећеш опећи него само онај ко је крив!“

Дакле, ствар овде није толико компликована. Мени се чини да се ми не разликујемо толико у ономе што говоримо, колико ћемо се разликовати у самом гласању. Ствари су једноставне. Овај Хашки трибунал је такав какав је.

(Председник Већа звоном упозорава посланика на време)

Молим вас за још две-три минуте, пожурите! Увек када ја говорим, овај сат нешто брзо ради, као да је неки досовац ушао унутра па га пожурје.

Председник др Драгољуб Мишунковић: Молим вас, не примећујете време.

Чедомир Мирковић: Дакле, ствари нису тако компликоване. Суд је такав какав јесте. При томе, формиран је у време када се овде, још увек, нису дефинисале државе. Оптужница против ових људи који треба да буду испоручени дата је неког маја 1999. године, мислим да је то био 23. или 24. Дакле, дан пре тога, они су могли да сарађују са међународном заједницом, могли су да буду приатељи међународне заједнице, да пусте међународне трупе, али тада су они постали кривци. Једна велика драма је пред нашим људима.

Нисам присталица патетичних примера, али морам да кажем шта сам доживео пред само ово наше заседање. Срео сам дојена нашег већа, цењеног професора Мила Марковића. Срео сам га на Теразијама. Разговарали смо по некој киши о другим стварима. Ја нисам хтео да стајем човеку на муку. Гледао ме је, готово сузним очима. За мене је била драма следећу ноћ да ли ће тај човек, због те наше несреће партијске, политичке констелације доћи овде да дигне руку.

Он није дошао. Мени је то знак да има наде. Када ово говорим, дужан сам још нешто да кажем – не мислим да треба, пред притиском међународне заједнице, затворити се и сматрати да ми нисмо дужни да сарађујемо. Дужни смо и ми желимо да сарађујемо. Треба преговарати и преговарати. Не висе нама оне санкције, које су нам некада висиле над главом. Косово није улог. Косово је извучено из јурисдикције наше државе и притисак је друге врсте. Али, поново подсећам на овај пример до кога ми је врло стало, пример цењеног професора Мила Марковића, који је био професор бар за 90 одсто данашњих црногорских политичара, који ме је охрабрио да се не мора само партијској дужности дићи рука. Има наде ипак.

Председник др Драгољуб Мишунковић: Ко се јавља за реч? Реч има господин Ковач.

Др Оскар Ковач: Поштовано Председништво, поштовани посланици, пре него што почнете да ми мерите време, молим да, као председник Посланичке групе Социјалистичке партије Србије, протестујем због грубог вређања посланика наше посланичке групе јуче и данас, и молим да се то нађе у писаном записнику, који ћемо усвајати на следећој седници.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Било је узајамних вређања.

Др Оскар Ковач: Овај ваш коментар нећу да коментаришем.

Ми смо, као што знате, били против тога да се овај закон уопште нађе на дневном реду. Сада се види и због чега? Зато што је у њему централно питање постало изручивање грађана Савезне Републике Југославије, за шта никаквих услова, у сада важећим условима, у овој држави нема.

Принцип да се не изручују сопствени држављани, изгледа, јесте већински принцип у свим земљама које су донеле закон о сарадњи са Хашким судом. Већина њих је остала при томе да не изручује сопствене држављане.

Из тог разлога ћемо ми поднети, ако се усвоји, овај закон Уставном суду на оцену, јер смо уверени да стоје исти разлози због којих је проглашен неуставним и сада, и да Уставни суд неће моћи, у том погледу, да донесе никакву другу одлуку.

Друго, тражићемо од Уставног суда да донесе привремену меру, којом ће онемогућити извршавање овог закона, све док се о њему изјасни у погледу уставности.

Учињен је у овом закону један скроман покушај да се створи неки правни основ за њега. Тако је у члану 2, став 2 речено да ми проглашавамо одредбе Статута Међународног кривичног трибунала за опште прихваћена правила међународног права. На то ми немамо права. Општа правила међународног права су одређена међународним документима и потпуно је и релевантно шта ћемо ми ту уписати.

Друго, да се Статут Трибунала директно примењује и то независно од прописа који регулишу сарадњу са страним државама у области правосуђа, дакле, мимо правног система Југославије. Ни једно ни друго није могуће и о томе се Уставни суд јасно изјаснио.

Прво је Уставни суд рекао да Резолуција Савета безбедности број 827 не спада у међународно право које чини саставни део унутрашњег правног поретка.

Друго, та резолуција не садржи међународне правне норме, које производе важење у земљама чланицама без претходног уграђивања у њихов правни систем. Нећу да помињем имена, али ћу да подсетим да смо првом приликом када смо о овоме разговарали, констатовали да је једини могући начин да се одредба о изручењу укључи у наш правни систем, измена Устава, а то значи, евантуално, и доношење уставног закона, што се своди на исто.

То нисмо урадили. Према томе, правног основа за доношење овог закона уопште нема, посебно због одредбе о изручењу.

Ми смо заједно, господине председниче, у Парламентарној скупштини Савета Европе и са последњег заседања сам донео, а верујем да је Скупштина и званично добила, Резолуцију број 9331, из које ћу да наведем две одлуке, а обе се тичу изручења, а и карактера суда.

Прва тачка каже: „Парламентарна скупштина Савета Европе инсистира да ниједна земља чланица, ни под каквим условима, не изручује личности које могу бити изложене лошем третману у супротности са чланом 3 Европске конвенције о људским правима или бити подложне суђењу које не поштује основне принципе фер суђења”.

Друга тачка те исте резолуције, која је ступила на снагу, коју ми прихватимо је да Парламентарна скупштина Савета Европе жели да се статут правог међународног, Римског кривичног суда, што пре ратификује. Претпостављам да сви знамо зашто. Зато што је то једини начин за формирање међународног суда, чије би одлуке биле обавезне.

Да тако не мислимо само ми, види се из још једног предлога резолуције, који ћемо на наредном заседању затећи у Стразбуру, који су предложиле наше тамошње колеге, посланици из седам европских земаља. У том предлогу стоји

став да је Хашки трибунал основан Одлуком Савета безбедности Уједињених нација, али Повеља Уједињених нација не дозвољава да Савет безбедности формира судске органе и да је због тога легитимност Хашког трибунала високо проблематична.

Други став је да је група независних правника поднела приговор Европском суду за људска права, због флагрантних повреда закона у случају Милошевић „али да Међународни суд у Хагу није узео у обзир тај приговор и наставља са неповољним третманом, спречавајући га да оствари своја права на одбрану”.

Завршавам са цитатом из Резолуције Руске думе, која каже да је забринута због активности Хашког трибунала, који није узео у обзир ратне злочине, учињене од НАТО-а на територији Савезне Републике Југославије и није ништа предузео да позове на одговорност терористе са подручја Косова.

Руска дума, у својој резолуцији, стоји јасно на становишту да је одговорност за пружање правде у оваквим случајевима на националним правосудним органима и обраћа се председнику Путину, да у Савету безбедности Уједињених нација, покрене поступак да се скрати и оконча мандат овог Хашког трибунала. Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Да ли се још неко јавља за реч?

Александар Цветковић: Даме и господо савезни посланици, господине председниче, пре годину дана народ Србије се нашао пред историјским захтевом високог функционера ДОС-а – или он, или ми. Ако неко мисли да је српски народ у тој изјави пронашао себе, варате се. Заменица „ми” односила се на ДОС. Испоручили сте бившег председника Савезне Републике Југославије, Слободана Милошевића, а ви сте остали. А онда, нови ултиматум, притисци, нема пара, испирање мозга, и сада, нова прича – или они, или ми. Њих ћете испоручити, а да ли ћете ви остати, време је пред нама да се и ви и ми уверимо.

Подсетићу вас, неко је некад рекао једну истину, која гласи: „Једног човека можете лагати све време, део народа неко време, а цео народ можете слагати само једном”. Колико је мени познато, овај народ је већ једанпут преварен.

Даме и господо са власти, преузели сте огромну одговорност пред овим народом. Неће вас оправдати ни то што вас је неко слагао и наговорио и што не схватате какве последице по овај народ за ваше одлуке тек предстоје. То што се, по вама, сарадња Савезне Републике Југославије са Хашким трибуналом треба свести на пуко изручивање оптужених од стране хермафродита Карле дел Понте, без икакве заштите и тих грађана, и саме државе, не значи ништа друго до политичко и национално понижавање и даље растакање територије српске и југословенске државе.

Да вас подсетим какав однос према хашким оптуженицима има „Лијепа њихова”, а јуче је пренела „Политика” да је Скупштина сплитско-далматинске жупаније већином гласова прогласила почасним грађанима тог региона хрватско-шиптарске генерале Мирка Норца, Анту Готовину и Рахима Адемија, иначе оптужене за бројне ратне злочине почињене над Србима у Хрватској. А шта се дешава са нашим генералима, знате и сами.

Овај срамни закон истина, у облику је и прилагођаван моћнима, а на штету српског народа. Овај Закон пљује у образ Србима, којима је стало до историје, мада су се малопре много пута позивали на то да нема никаквог утицаја на историју српског народа.

Пред Хашким трибуналом је оптужен целокупан српски народ и на њега је пребачена кривица за све сукобе на територији бивше Југославије, а Хашки трибунал је у ствари елемент америчке глобализације. Он нема никакве везе са

правдом, али има и те како са центром моћи. Отуда то, да још једном подвучемо – суд насиља, еманација зла по себи. Он не види насиље у свом творцу, Сједињеним Америчким Државама, као генералном светском насилнику.

Због свега наведеног, мене толико не забрињава легитимност Хашког трибунала, јер је очигледно да ње нема, већ однос политичких снага у Србији и Југославији према њему. Овде неко фалсификује стартну позицију од 5. октобра, па пребрзо, невешто, па и срамно сеје илузију да смо изашли из мрака, за неке десетогодишњег, за неке педесетогодишњег, зависно од њихове идеологизираних визури. И, ево нас у светлости, која свашта обећава.

Данас ћете усвојити Закон, сутра креће нови транспорт. Не догађа се данас ништа ново, већ ново насиље и нови повратак у прошлост, када је син убијао оца ради власти, када је отац заслепљивао сина да би задржао власт, кад је настаљач српске револуције послао главу првог човека те револуције, свога кума, у Цариград, када смо дали главу десетогодишњег првог човека земље за шаку долара – шта то значи? Ништа друго, до највећа светска срамота.

Неопходна помоћ професора Шешелја

Зоран Аранђеловић: Поштовани председниче, поштовани савезни посланици, вероватно оно што ћу ја говорити професор Шешел би могао боље да објасни, па га позивам после тога да каже неколико ствари које се односе на коментар и образложење Закона о Хашком трибуналу.

Имајући у виду да је о суштини Закона било доста речи, ја ћу рећи неколико ствари које заиста представљају, не недоследности, него оно што није могло да се упакује у суштинско, покушано је да се уради са формом, а и то није изгледа успело.

Прво, Закон, што је више пута поменуто, нема упориште у Уставу Савезне Републике Југославије, јер се позива на чланове 6 и 77 Устава, а игноришу се чланови 19, 22, 23, 27, 28. и 29. Ко год је писмен и прочита, не мора бити правник, може да види да се ту гарантују људска права и све оно што је против доношења оваквог закона.

Друга ствар је још више изненађујућа, јер у циљевима сарадње са Трибуналом, поред осталог, се наводи, замислите – успостављање мира и безбедности у региону. И да оно није жалосна ситуација у целом региону, ова би ствар у образложењу била смешна. Нећу да наводим каквих све проблема у целом региону имају сви они који су, пре свега, Срби, али и сви други обесправљени људи, управо на овим територијама. Што је најгоре – шта су донеле државе у окружењу, пре свега, оне из претходне Југославије – Хрватска и Босна и Херцеговина? И оно што су донеле, не држе се тога, а ми се држимо и више од онога што је донето.

У другом делу се говори о радњама које се предвиђају овим предлогом закона о Хашком трибуналу, па се, поред указивања на правну помоћ, уступања кривичних поступака окривљених и извршења пресуда, читав закон своди, у ствари, на чисто политички процес.

Можете ли замислити да је у члану 38 предвиђено да сви из Трибунала, који буду долазили на територију Савезне Републике Југославије и у окружење, имају имунитет, дакле, страни грађани, који ће доћи у Југославију, имају дипломатски имунитет, а то су људи сумњивог порекла, професије и свега осталог, а ми нашим грађанима, који већ имају имунитет ове скупштине, као највишег законодавног тела, одузимамо имунитет и шаљемо их у Хаг.

Коначно, образложење зашто је сад донет Закон, поред неслагања у ДОС-у и свега онога што смо чули чак и од једног дела ДОС-а, лежи у још једној чињеници, коју не треба прескочити.

И Хаг, и сви други, они који су зликовачки насртали 1999. године на нашу државу, не могу да пренебрегну, да порекну чињеницу, коју нису очекивали, а то је одбрана Слободана Милошевића, његово изношење истине и његово јуначко држање, које је одјекнуло у читавом свету. И они новинари, који су стално у току агресије на Југославију били машинерија против наше земље и нашег народа признају да је ово што се ради противуствано и против суштине права и човека и народа.

Када се све ово дешавало, када се све ово сабере и одузме, види се да суђење, које је сада у току, председнику Милошевићу, треба појачати новим људима, јер до сада, оно што се дешава, није донело никакве резултате онима који су мислили да ће донети резултате какви њима одговарају.

Председавајући Милутин Ојданић: Захваљујем.

Милорад Ђурић: Поштовани савезни посланици, уважено Председништво, ја сам покушао да нађем одговор на питање шта је нашу владу натерало да предложи овакав закон, Закон после кога ће морати да уведе редовну аутобуску линију Београд-Хаг. Одговор на ово питање лежи у следећем: ДОС је ушао у предизборну сарадњу са великим обећањима. Грађанима је тада понуђен чак уговор са Србијом, у коме је јасно стајало шта ће се урадити прве недеље, месеца, прве године. Међутим, обећање је на неки начин изиграно. Тада је обећана и правна држава, и подела власти, и демократија, и озбиљнији парламентаризам и следећи избори. Грађани су све то прихватили, а посебно су прихватили оно обећања из економске сфере, да ће одмах, по доласку нове власти на власт, доћи милијарде долара и да ће стандард грађана нагло порастати и да ће се живети као у осталом нормалном свету. Међутим, десило се супротно. Уместо обећаног, власт се, по преузимању власти, фактички наша на једном непланираном процепу, у процепу између притисака јавности, да се обећано и одржи и спроведе, и системског одсуства интереса за реформу.

У тој новој ситуацији питање о могућностима реформи у сфери правног и политичког система више се не тиче традиције онтолошког састава државе, него се своди на питање капацитета власти за било каквим реформама.

Ова власт је, без сумње, најспособнија за економске реформе у смислу продаје привредних ресурса и националних богатстава путем тендера и продаје Срба по неуставним законима.

Свима је данас јасно да се ова власт још увек држи на окупу одлуком спољњег старатеља, под чијим надзором је и формирана. Зато ме не чуде ни излагања, ни иступи јуче за овом говорницом два Зорана, Зорана Живковића и Зорана Шамија и још неких од посланика, у којима говоре нешто што смо већ чули пре много година из уста оних који српском народу никада, ни онда, а ни данас не желе добро.

Због трајања ове власти, већ преко рационалног рока, постепено, уместо агенса демократизације и успоставе правне државе, за ову државу ова власт постаје политичка шанска чизма.

Ова власт обезбеђује симболички капитал продајом људи и тако пролонгира свој дефинитивни крај.

Зато ја вас, господо, потпуно разумем, зато што се грчевито борите да донесете један овакав сраман и противустанован закон, јер је он за вас и сунце, и вода, и ваздух, три елемента без кога нема живота. Без овог закона ви сте политички мртви. Докажите супротно ако можете.

Ја сам убеђен да и ви знате да је његова основна улога да омогући наставак сатанизације српског народа, који је, и по овом вашем предложеном закону, безусловно грешан, па га зато треба привести жртви, ломачи и тиме рационализовати, оправдати ваше генерално посрнуће и правде, и хуманитета, и било ког људског достојанства.

Због свега овога мене толико и не забрињава заснова-ност овог закона на Уставу земље, јер уставности код њега нема, већ ме забрињава однос политичких снага у Србији и Југославији према овом закону.

Овде, чини ми се, неко пребрзо, па и невешто, а и срамно се заноси илузијама да смо изашли из, по неким десетогодишњег, а по некима педесетогодишњег мрака и ево, пред нама, сваколике светлости за силне могућности. Међутим, господо, мрак се, са становишта континуитета ослободилачке историје Србије и Југославије, тек гомила. То многи изгледа, није јасно. Не догађа се данас никаква демократија, већ отимачина и насиље, у коме је човек наша главна извозна роба.

Хвала.

Председавајући Милутин Ојданић: Ко се даље јавља за реч, али само први пут?

Милан Лисов: Господине председавајући, даме и господе посланици, члан 92 став 4 каже: „Веће може, на предлог председника Већа, одлучити да се у претресу о појединој тачки дневног реда може говорити само једанпут, а може се одредити и трајање излагања”. Ми се јуче нисмо изјаснили о томе. Председник Већа је само то рекао, о томе нико није гласао. Не може се о овако озбиљном закону причати пет минута. Мислим да је то неозбиљно и да не служи никоме на част. Ја уважавам да се вама жури.

Председавајући Милутин Ојданић: Господине Лисов, ви сте рекли, ја ћу дати објашњење.

Ми смо јуче гласали о одређивању времена за излагање, и то врло прецизно, председници посланичких група су добили по 15 минута, остали посланици по 5 минута у једном јављању. Управо се око такве одлуке Веће изјаснило.

Према томе, та дилема је потпуно отклоњена и не постоји. За реч се јавила Братислава Морина.

Блудничење ДОС-а

Братислава Морина: Поштовано радно Председништво, поштовани посланици Савезне скупштине, пре свега, хтела бих да кажем да овај закон о Хагу не би требало, као људи који живе на овим просторима, да разматрамо и разговарамо о њему. То је, по мом личном схватању.

По другом схватању, отвориће се такмичење у међународној заједници око тога на колико година ће новодепортовани бити суђени и пре суђења. Сећам се добро кад сте отели председника Слободана Милошевића на Видовдан, сутрадан, а пре тог хапшења је у свим медијским кућама, оним добро познатим, које су сејале мржњу много година уназад, и преко 20 година, још од 1981. године, а и пре тога, на просторима Косова и Метохије, где сам живела и где сам радила, почели су са такмичењем да је већ крив и колико ће бити осуђен.

У прилог томе ћу вам прочитати једно отворено медијско такмичење у изрицању пресуда. Познати спољнополитички уредник Би-Би-Сија је Џон Симсон, наводећи да се ради о једном од најзначајнијих суђења у историји, 10 дана пре почетка хашког процеса, у фебруару 2002. године, тврди: „Нема веће сумње да је Милошевић крив”. Да ли то чека и остале људе, које треба да испоручујемо, овако како данас будете одлучивали, а видим да сте страшно нестрпљиви да што пре пошаљемо и испоручимо грађане Републике Србије и Југославије. Кад кажем – Републике Србије и Југославије – мислим и на Црну Гору, јер ако ваши коалициони партнери из Социјалистичке народне партије, из коалиције „Заједно за Србију и Црну Гору” мисле да њихове грађане неће испоручивати, грдно се варају.

Нису вас први пут употребили у прљаве сврхе. Тако ће и овог пута урадити. То могу да вам кажем јер мислим да по пореклу имам на то право.

У истом стилу, Симсон износи да је председник Милошевић смислио план о Великој Србији који је довео до губитка многих живота. Дај боже да је радио на томе, да је правио Велику Србију! Али, није је правио. Чувао је Савезну Републику Југославију. Ако је неко желео да сви народи као грађани живе у њој – он је радио на том питању.

Хтела бих још нешто отворено да кажем. Да ли је могуће да било ко од вас у овој сали мисли да не треба да бранимо интегритет и суверенитет наше земље? Иако смо имали, иако смо сада „и ђаволу душу продали”, неки, не сви наравно, да ли је могуће да нема ниједног порива, никаквих емоција које би нас усмериле да сачувамо људе и грађане наше земље. Ако је потребно, да им судимо у нашој земљи овде, али са доказима, а не на основу онога што нам потура међународна заједница као што су Маркале, као што је Рачак и као што су друга места. Имала сам прилике лично, као и по својој породичној вези, да видим и да чујем.

Хтели бих да питам посланике: да ли је руководство Савезне Републике Југославије и Србије, оно које се сада оптужује, криво за албанске демонстрације? Сада се осврћем на Косово и Метохију. Од када су почели немири на Косову и Метохији, од 1968. године, па се протегли до 1981. године, па 1973. године, сваки дан, ја која седим пред вама овде, због моје деце и због свих вас овде, и са леве и са десне стране, добро знате које су избегличке колоне дошле – тихо и без егзодуса.

Знате врло добро колико их се населило у Андријевици, Колашину. Ви сте, господине Мићуновићу, дошли. Знате колико је ваше Подујево остало празно, а да нису криви Срби, како их данас овде представљамо! Испало је, из ових острашћених дискусија данас од појединих посланика ДОС-а, да су Срби пуцали у Босни на Србе, да су Срби пуцали на Србе у Хрватској, да су Срби криви што су Срби са Косова и Метохије – иначе, они су до деведесете лепо живели.

Волела бих било коме од вас овде, који то тврди, да је само један дан провео као што сам ја, заштитиена Српкиња. Кад кажем „заштитиена”, имала сам, због природе посла, који је моја породица обављала, полицију која нас је штитила. Кад је мени тако „заштитеној” било и мојој деци, који смо били малтене, у кућном притвору: трчали смо у школу, јер су изводили децу у демонстрације, присуствовали једнонационалном албанском тровању деце. Вратите мало сећање уназад и будите објективни. Нико не бежи од сусрета са судом, са правосуђем и са оним што треба да нам се догоди. Али мало разгрните папире! Мало разгрните сећање и мало се подсетите где живите, шта радите и шта ће вам у будућности бити.

Вас, господине из Социјалистичке народне партије, поздрављам и надам се да нећете мирно спавати вечерас.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Реч има господин Игић.

Живорад Игић: Позивам се на члан 92 Пословника где имам право да поново говорим.

Колега Ојданић је лепо одговорио да сте ви јуче закључили како председници група могу да говоре по 15 минута, ми по пет минута у једном јављању.

Сад је на реду друго јављање.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Не могу да вам дам привилегију. Имам пуно симпатија за вас, али ви би били једини који говорите два пута. Има реч господин Саво Марковић.

Саво Марковић: Господине председниче, уважене даме и господе савезни посланици, ово је требало да буде уводно слово, али из објективних околности та могућност је прескочена јуче, јер се почело нешто раније са радом. Ми смо имали неке консултације. Ово користим као завршну ријеч.

Послије много труда, стручних расправа, међународних

притисака и надаспе политичких компромиса, окончан је поступак на изради Закона о сарадњи са Међународним кривичним трибуналом. Закон је свакако резултат грешака прошлости, историјског наслеђа и неспорне неминовности. У његовој изради учествовали су професори универзитета, судије, тужиоци, адвокати и политичари.

С обзиром да су се у протеклим годину дана, и у досадашњој расправи, чули бројни разлози за и против доношења овог закона, дозволите, не понављајући општепознате ставове, да изнесем неколико основних карактеристика овог текста.

Закон је уредио специфичност односа са Међународним кривичним трибуналом и посебно нагласио дистинкцију између општеприхваћених правила и прописа које регулишу сарадњу правосудних органа Савезне Републике Југославије са правосудним органима страних држава, у односу на сарадњу Савезне Републике Југославије и Трибунала. Ова разлика је значајна. Закон је предвидео општу примену Законика о кривичном поступку, али и низ специфичности које одређују сарадњу са Међународним кривичним трибуналом.

Полазећи од уставног концепта, закон је разрадио и надлежности између република чланица и њихових органа у односу на ингеренције савезне државе и њених органа. Уравнотежена подела надлежности представља и поделу одговорности у реализацији утврђених норми.

Закон није свео сарадњу Савезне Републике Југославије са Међународним кривичним трибуналом на пуко изручивање југословенских држављана, већ је читавим низом одредаба сачувао суверенитет државе, независно од свог поретка и националног достојанства, колико се то могло сачувати. Након добијања захтева од Међународног кривичног трибунала Савезно министарство правде врши прву и основну проверу, потом доставља предмете за подручје Републике Црне Горе Вишем суду у Подгорици, а за подручје Републике Србије Окружном суду у Београду. У двофазном поступку судови испитују идентитет лица, да ли је оптужница потврђена и образложена, да ли је кривично дело које се окривљеном ставља на терет кривично дело из надлежности Међународног кривичног трибунала и да ли је то кривично дело предвиђено југословенским казним прописима.

У случају да је суд утврдио испуњеност услова за предају предмет доставља Савезном министарству правде. Тада Савезно министарство правде доноси решење о предаји које доставља Републичком министарству унутрашњих послова ради извршења. Закон је предвидео да против одлуке Савезног министарства правде није дозвољен управни спор.

Треба рећи да Савезно министарство правде не може променити негативну судску одлуку од изручења. Оно може, када су за то испуњени законом предвиђени услови, национални суверенитет или интерес безбедности државе, ускратити изручење, иако је суд утврдио да су за то испуњени услови. Закон предвиђа и процедуру предаје судских предмета који су у току пред домаћим судовима. Процедура је нешто строжа јер по жалби одлучује врховни суд републике чланице. У свим поступцима обезбеђена су редовна процедурална права у погледу позивања, давање исказа, обавезне одбране од стране адвоката, изношења доказних предлога и слично.

Закон је предвидео и формирање Националног савета за сарадњу са Међународним кривичним трибуналом. Задатак савета је да одржава сталне контакте са Трибуналом, да води рачуна о положају окривљених, њихових породица и сведока. Савет контролише и коришћење архивске грађе или других доказних средстава која се могу користити у току судског поступка.

Законом је предвиђено и увођење посебног посматрача са задатком сталног боравка при Међународном кривичном трибуналу. Он би био нека врста официра за везу између Трибунала, Националног савета и Савезне Републике Југославије. Посебни правни режим предвиђа се за она лица која се добровољно предају Међународном кривичном трибуналу.

Закон је утврдио обавезу Савезне владе и Владе републике чланице, чији је окривљени држављанин, давање неопходних гаранција, како би се омогућило да се то лице брани са слободом.

Уважени посланици, на крају треба нагласити ограниченост важења овог закона. Он је лекс специјалис у правом смислу те речи, јер је временски и просторно ограничен. Односи се на одређене догађаје и тачно одређене извршиоце. Закон предвиђа да се даном ступања на снагу сви евентуални нови захтеви од стране Међународног кривичног трибунала могу процесуирати само у југословенском правном систему. Дакле, доношењем овог закона, уз све његове мањкавости и недостатке, заокружимо једно по нас несретно вријеме.

За евентуално нове оптужнице, било да су подигнуте од стране Међународног кривичног трибунала или југословенских правосудних органа, утврђује се искључива надлежност судова са подручја Савезне Републике Југославије.

Дакле, да констатујем, да резимирам, овде се ради о злу. Није битно говорити ко је више а ко је мање крив. Битно је да се ради о злу, да нико није срећан, да смо сви ми несрећни, али да смо ми ово, неко мање а неко више, ово и заслужили.

Предлажем вам да у овим тешким временима мудро преломите.

Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала.

Закључујем претрес у начелу.

Молим да се гласа.

Ко је за? (85 посланика)

Ко је против? (40 посланика)

Ко је уздржан? (Нико)

Констатујем да је Веће усвојило закон у начелу.

Отварам претрес у појединостима.

Савезни посланик Зоран Шами поднео је амандман на члан 18 Предлога закона.

Да ли посланик Шами остаје при амандману на члан 18 Предлога закона?(Остаје)

Зоран Шами: Поштовани савезни посланици, господине председниче, то и није, у правом смислу речи, био амандман. То је више једна коректура. Употребљена једна реч, а било би боље да је стајала друга. Али, с обзиром на став Владе и објашњење које ми је дао господин министар правде – да се мисли на судске органе, мислим да би било једноставније да повучем амандман.

Хвала.

Председник др Драгољуб Мићуновић: Хвала лепо.

Министре, посланик је повукао амандман тако да нема потребе за дискусијом.

Молим да се гласа за закон у целини.

Ко је за? (80 посланика)

Ко је против? (39 посланика)

Уздржаних? (Нема)

Констатујем да је Веће усвојило Закон о сарадњи са Хашким трибуналом – у целини.

Наставак седнице – тачка 25, Предлог закона о изменама Закона о спољнотрговинском пословању – у 17 сати.

(Седница прекинута у 15 часова и 27 минута)

прилози за историју

ВЕЏАШЋА

ISSN 0354-3684

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ЈП СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СРЈ - Београд
Јована Ристића 1 - Жиро - рачун
40802-603-0-5021943

Четвртак 11. април 2002.
БЕОГРАД
БРОЈ 18 ГОД. XI

Цена овом броју је 78.00 динара.
Преплатна цена на „Службени лист СРЈ“ и
„Службени лист СРЈ - Међународни уговори“ за
2002. годину износи 10.800 динара плус порез на промет

Закон

о сарадњи Савезне Републике Југославије са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије 1991. године

163.

На основу члана 96 тачка 2 Устава Савезне Републике
Југославије, доносим

Указ

о проглашењу Закона о сарадњи Савезне
Републике Југославије са Међународним
трибуналом за кривично гоњење лица
одговорних за тешка кршења
међународног хуманитарног права
почињена на територији
бивше Југославије од 1991. године

Проглашава се Закон о сарадњи Савезне Републике Ју-
гославије са Међународним трибуналом за кривично гоње-
ње лица одговорних за тешка кршења међународног хума-
нитарног права почињена на територији бивше Југославије
од 1991. године, који је донела Савезна скупштина, на седни-
ци Већа република од 10. априла 2002. године.

ПР бр. 191
11. априла 2002. године
Београд

Председник
Савезне Републике Југославије
др Војислав Коштуница, с.р.

Закон

о сарадњи Савезне Републике Југославије
са Међународним трибуналом
за кривично гоњење лица
одговорних за тешка кршења
међународног хуманитарног права
почињена на територији
бивше Југославије од 1991. године

I. Опште одредбе

Члан 1.

(1) Овим законом уређује се сарадња Савезне Републике
Југославије са Међународним трибуналом за кривично го-
њење лица одговорних за тешка кршења међународног ху-
манитарног права почињена на територији бивше Југосла-
вије од 1991. године (у даљем тексту: Међународни кривич-
ни трибунал) и извршење обавеза које за Савезну Републи-
ку Југославију произлазе из Резолуције Савета безбедности
бр. 827 (1993) и Статута Међународног кривичног трибуна-
ла, на основу којег ће надлежни органи република чланица
одлучивати о уступању кривичног поступка и предаји оптуж-
ених овом трибуналу.

(2) Савезна Република Југославија ће поштовати и спроводити судске одлуке Међународног кривичног трибунала и указивати правну помоћ његовим истражним и судским органима.

Члан 2.

(1) Међународни кривични трибунал је суд образован од стране Савета безбедности Организације уједињених нација, те се у сарадњи Савезне Републике Југославије са тим трибуналом не примењују општа правила и прописи који регулишу сарадњу са страним државама у области правосудја.

(2) Одредба Статута Међународног кривичног трибунала су општеприхваћена правила међународног права.

Члан 3.

(1) Захтеви за сарадњу или извршење појединих одлука Међународног кривичног трибунала достављају се Савезном министарству правде.

(2) Након што утврди формалну ваљаност захтева, Савезно министарство правде ће га доставити надлежном органу ради поступања предвиђеног овим законом.

(3) Сарадња са Међународним кривичним трибуналом одвија се на српском језику или на једном од језика Међународног кривичног трибунала, уз превод на српски језик.

Члан 4.

(1) Захтев за сарадњу или извршење одлука Међународног кривичног трибунала усвојиће се ако је заснован на одредбама Статута и Правила о поступку и доказима Међународног кривичног суда.

(2) Ако надлежни орган процени да би одређени поступак сарадње могао да угрози суверенитет или интересе безбедности државе, о томе ће обавестити Савезну, односно републичку владу.

(3) Ако Савезна или републичка влада оцени да би испуњење захтева угрозило суверенитет или интересе безбедности државе, наложиће министарству надлежном за послове правде да о томе обавести Међународни кривични трибунал и уложи приговор према Правилима о поступку и доказима.

Члан 5.

(1) Месна надлежност судова у поступку сарадње са Међународним кривичним трибуналом је делегирана надлежност Окружног суда у Београду за територију Републике Србије, односно Вишег суда у Подгорици за територију Републике Црне Горе (у даљем тексту: надлежни суд).

(2) Месна надлежност других државних органа који поступају по захтеву за сарадњу Међународног кривичног трибунала одређује се према правилима која важе за одређивање надлежности у поступку у којем се обавља радња којом се остварује сарадња.

Члан 6.

(1) Поступак по овом закону је хитан.

(2) Судови, тужилаштва и други државни органи известиће Савезно министарство правде о предузетим радњама или извршењу захтева Међународног кривичног трибунала, као и о сметњама насталим у току поступања, одмах, а најкасније у року од три дана.

Члан 7.

(1) Одлуком Савезне и републичких влада образоваће се Национални савет Савезне Републике Југославије за сарадњу са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1991. године (у даљем тексту: Национални савет).

(2) У одлуци о оснивању Националног савета одредиће се: састав, задаци и овлашћења, у складу са Резолуцијом 827 Савета безбедности и Статутом Међународног кривичног трибунала, а нарочито у погледу статуса окривљених, пружања помоћи њиховим породицама, положају сведока, приступа архивској грађи и другим питањима од значаја за

остваривање сарадње.

(3) Савезна влада може именовати посматрача СРЈ при Међународном кривичном трибуналу.

Члан 8.

(1) Међународни кривични трибунал може имати канцеларију на територији Савезне Републике Југославије.

(2) Правни статус Канцеларије Међународног кривичног трибунала уређује се посебним споразумом.

II. Овлашћења Међународног кривичног трибунала за предузимање истражних радњи у Савезној Републици Југославији

Члан 9.

(1) Истражни органи и тужилац Међународног кривичног трибунала могу на територији Савезне Републике Југославије, ради откривања кривичног дела из своје надлежности, предузимати следеће радње:

прикупљање обавештења од грађана;

(2) саслушање осумњичених, оптужених, оштећених, сведока и вештака, укључујући обдукције и ексхумације лешева;

(3) прикупљање материјалних доказа;

(4) разгледање и преписивање исправа, укључујући и оне које сачине или прикупе југословенски правосудни и други државни органи о повредама међународног хуманитарног права.

Члан 10.

(1) У вршењу радњи из претходног члана, представници Међународног кривичног трибунала не могу примењивати принудне мере којима се ограничавају права и слободе грађана Савезне Републике Југославије и других лица на њеној територији, нити поступати супротно стандардима међународног права.

(2) Ако се јави потреба за применом мера којима се ограничавају права и слободе грађана, истражни органи Међународног кривичног трибунала ће се са захтевом за њихову примену обратити надлежном органу Савезне Републике Југославије.

(3) Органи Међународног кривичног трибунала у вршењу радњи из члана 9 не могу поступати супротно прописима Савезне Републике Југославије, нити на начин који би могао да штети њеном суверенитету или интересу националне безбедности.

Члан 11.

(1) О ослобађању сведока дужности чувања државне или војне тајне и о разгледању списа који се односе на државну или војну тајну одлучује Савезна, односно републичка влада.

III. Уступање кривичног поступка који се води пред домаћим судом

Члан 12.

(1) Одредбама овог одељка утврђује се поступак уступања кривичног поступка Међународном кривичном трибуналу.

(2) Надлежни органи република доносе одлуку о уступању кривичног поступка Међународном кривичном трибуналу.

Члан 13.

(1) Захтев Међународног кривичног трибунала да му се уступи кривично гоњење лица против којег се пред надлежним судом у СРЈ води кривични поступак мора бити образложен и уз њега достављена потврђена оптужница.

(2) Решење о уступању кривичног поступка доноси веће надлежног окружног, односно вишег суда, у саставу од троје судија. Веће ће одбити захтев за уступање кривичног поступка ако се захтев не односи на исто лице и исто кривич-

но дело, ако кривично дело није у надлежности Међународног кривичног трибунала или ако је окривљени за то кривично дело већ осуђен правоснажном пресудом надлежног суда у Савезној Републици Југославији.

(3) Изузетно, кривични поступак довршен правоснажном пресудом уступиће се Међународном кривичном трибуналу или ако је окривљени за то кривично дело већ осуђен правоснажном пресудом надлежног суда у Савезној Републици Југославији.

(4) На седницу већа из става 2 овог члана позивају се надлежни јавни односно државни тужилац, окривљени и његов бранилац, који могу изнети своје разлоге и предлоге поводом захтева Међународног кривичног трибунала за уступање кривичног поступка. Седница већа одржаће се и ако позване стране нису присутне, као и у случају ако је окривљени у бекству или је недоступан суду.

Члан 14.

(1) На решење о уступању кривичног поступка Међународном кривичном трибуналу надлежни јавни односно државни тужилац, окривљени и његов бранилац могу изјавити жалбу у року од осам дана. Жалба задржава извршење решења.

(2) О жалби из става 1 овог члана одлучује републички врховни суд, у већу састављеном од пет судија, у року од петнаест дана од дана пријема списка.

(3) Веће врховног суда може одбити жалбу као неосновану или је уважити и првостепено решење укинути или преиначити.

(4) По правоснажности решења о уступању кривичног поступка, решење се, заједно са списима предмета, доставља републичком министарству надлежном за послове правде.

(5) Ако нема сметњи из члана 3 ст. 1 и 2 овог закона, републичко министарство надлежно за послове правде ће списе предмета доставити Међународном кривичном трибуналу.

Члан 15.

(1) Кривични поступак пред домаћим судом, за који је дозвољено уступање Међународном кривичном трибуналу, обуставиће се.

(2) Ако је дозвољено уступање Међународном кривичном трибуналу, а предмет поступка пред домаћим судом је кривично дело које није у надлежности Међународног кривичног трибунала, поступак пред домаћим судом ће се прекинути до окончања поступка пред Међународним кривичним трибуналом.

(3) Када је пресуда суда у Савезној Републици Југославији за кривично дело за које је уступљено гоњење постала правоснажна, неће се извршити, а ако је извршење у току, биће прекинуто даном предаје окривљеног Међународном кривичном трибуналу.

Члан 16.

(1) Оптуженом о чијој је кривници одлучио Међународни кривични трибунал не може се за исто кривично дело судити у Савезној Републици Југославији.

Члан 17.

(1) Правоснажно и извршно решење којим је утврђено да су испуњене претпоставке за уступање кривичног поступка Међународном кривичном трибуналу доставља се Савезном министарству правде.

(2) Решење о уступању кривичног поступка Међународном кривичном трибуналу доноси Савезно министарство правде.

IV. Поступак за предају окривљених

Члан 18.

(1) Одредбама овог одељка утврђује се поступак за предају окривљених Међународном кривичном трибуналу и односи се на сва лица оптужена пред Међународним кривич-

ним трибуналом која се затекну на територији Савезне Републике Југославије, без обзира на права и привилегије које проистичу из њихове државне, политичке, јавне или службене дужности.

(2) Надлежни органи република доносе одлуку о предаји окривљених Међународном кривичном трибуналу.

Члан 19.

(1) Захтев за предају, заједно са потврђеном оптужницом и наредбом за лишење слободе, подноси се Савезном министарству правде, које их доставља на поступак надлежном суду.

Члан 20.

(1) У поступку за предају, окривљени мора имати браниоца.

(2) Ако окривљени сам не изабере браниоца, суд ће му поставити браниоца по службеној дужности.

Члан 21.

(1) Истражни судија надлежног суда одређује притвор окривљеном чија се предаја тражи, односно предузима друге мере за обезбеђење његовог присуства.

(2) Наредбу истражног судије о лишењу слободе окривљеног извршавају органи унутрашњих послова.

Члан 22.

(1) У хитним случајевима, кад постоји опасност да ће окривљени побећи или да ће се сакрити, истражни судија надлежног суда може одредити притвор и пре достављања захтева за предају.

(2) Ако захтев, заједно са потврђеном оптужницом, не буде поднет у року од 48 сати, притворени ће се пустити на слободу.

Члан 23.

(1) Органи унутрашњих послова лишиће слободе окривљеног и без наредбе истражног судије, ако је за окривљеним расписана потерница надлежног домаћег органа или Међународног кривичног суда. Орган унутрашњих послова је дужан да окривљеног одмах спроведе надлежном истражном судији, који ће одредити притвор или лице лишено слободе пустити на слободу.

Члан 24.

(1) Притвор може наредити и веће надлежног суда у току поступка који се води по захтеву Међународног кривичног трибунала за ступање кривичног гоњења (члан 12 став 2)

Члан 25.

(1) Пре доношења решења о притвору, суд ће саслушати окривљеног.

Члан 26.

(1) Притвор одређен по чл. 18 и 21 овог закона може трајати до предаје оптуженог Међународном кривичном трибуналу, односно до правоснажности одлуке којом је захтев за предају одбијен.

Члан 27.

(1) Против решења о одређивању притвора окривљени и његов бранилац могу уложити жалбу већу надлежног суда, у року од три дана од дана пријема решења. Жалба не задржава извршење решења.

Члан 28.

(1) У поступку по захтеву за предају окривљеног, истражни судија надлежног суда ће окривљеног упознати са захтевом и оптужбама које му се стављају на терет и саслушати га о свим околностима важним за одлучивање о захтеву Међународног кривичног трибунала.

Члан 29.

(1) Ако истражни судија надлежног суда нађе да су испуњене претпоставке за предају окривљеног, утврдиће то ре-

шењем, у року од три дана од дана привођења окривљеног.

(2) Претпоставке за предају су испуњене ако се утврди да се захтев односи на лице против којег се води поступак, да је против лица чија се предаја тражи потврђена оптужница у складу са чланом 19 Статута Међународног кривичног трибунала, да се ради о делу кажњивом и по домаћем закону и да се ради о кривичном делу из надлежности Међународног кривичног трибунала (чл. 2, 3, 4 и 5 Статута).

(3) Против решења из става 1 овог члана окривљени, његов бранилац и надлежни јавни, односно државни тужилац имају право жалбе већу састављеном од тројице судија надлежног суда, у року од три дана од дана пријема решења.

(4) Веће надлежног суда из става 3 овог члана је дужно да одлуку по жалби донесе у року од три дана од дана пријема списка.

Члан 30.

(1) Ако истражни судија надлежног суда решењем утврди да нису испуњене претпоставке за предају окривљеног, по службеној дужности доставиће већу тројице судија надлежног суда решење, заједно са списима предмета.

(2) Веће састављено од троје судија надлежног суда разматра првостепено решење и својим решењем потврђује, укида или преиначује решење истражног судије надлежног суда у року од три дана.

(3) Решење већа надлежног суда је правоснажно и извршно, те се против истог не могу улагати ванредна правна средства и не може се тражити одлагање извршења.

Члан 31.

(1) Правоснажно и извршно решење којим је утврђено да су испуњене претпоставке за предају окривљеног лица Међународном кривичном трибуналу, доставља се Савезном министарству правде.

(2) Решење о предаји окривљеног Међународном кривичном трибуналу доноси Савезно министарство правде, које извршава надлежно републичко министарство унутрашњих послова.

(3) Против решења из претходног става овог члана не може се водити управни спор.

V. Указивање правне помоћи Међународном кривичном трибуналу

Члан 32.

(1) На захтев Међународног кривичног трибунала, надлежни државни органи Савезне Републике Југославије обавиће поједине истражне радње, прикупити потребне податке о кривичном делу и учиниоцу друге чињенице важне за кривични поступак, расписати потерницу, предузети мере за заштиту сведока, доставити позив и друга писмена која лицима са боравиштем у Савезној Републици Југославији упућује Међународни кривични трибунал и обавити друге радње важне за поступак пред Међународним кривичним трибуналом.

(2) Представницима Међународног кривичног трибунала омогућиће се присуство при обављању радњи из става 1. овог члана, као и да при томе постављају питања, дају предлоге и обављају друге радње везане за поступак.

Члан 33.

(1) На захтев Међународног кривичног трибунала, Савезно министарство правде одобриће транзит окривљеног, сведока и других лица преко територије Савезне Републике Југославије.

(2) Надлежни државни органи Савезне Републике Југославије предузеће радње потребне за безбедан транзит лица из става 1 овог члана, укључујући и мере ограничења слободе лица чији се транзит врши.

VI. Извршавање пресуда Међународног кривичног трибунала на територији Савезне Републике Југославије

Члан 34.

(1) Правоснажна пресуда Међународног кривичног трибунала може се извршити у Савезној Републици Југославији. Савезно министарство правде обавестиће Међународни кривични трибунал о спремности Савезне Републике Југославије да прихвати осуђенике на издржавање затворске казне.

(2) Затворска казна извршава се према прописима Савезне Републике Југославије.

(3) Међународном кривичном трибуналу омогућиће се надзор над извршењем казне.

Члан 35.

(1) Када се према прописима Савезне Републике Југославије стекну услови за помиловање, ублажавање казне или услови отпуста, о томе ће се обавестити Међународни кривични трибунал, ради доношења одговарајуће одлуке.

VII. Остале одредбе

Члан 36.

(1) За лице које се добровољно преда Међународном кривичном трибуналу, Савезна влада и влада републике чији је окривљени држављанин, даће неопходне гаранције Међународном кривичном трибуналу да се то лице брани са слободе.

Члан 37.

(1) Савезно министарство правде може од Међународног кривичног трибунала затражити накнаду трошкова насталих за Савезну Републику Југославију у вези са сарадњом са Међународним кривичним трибуналом, обављеном на његов захтев.

Члан 38.

(1) Судије, тужилац и регистратор Међународног кривичног трибунала уживају у Савезној Републици Југославији имунитет и повластице предвиђене за дипломатске представнике.

(2) Службеници Канцеларије и други представници Међународног кривичног трибунала уживају имунитете и повластице који се признају према међународном праву.

Члан 39.

(1) Одредбе овог закона, о уступању кривичног поступка и предаји окривљених Међународном кривичном трибуналу, примењују се на југословенске држављане против којих је до дана ступања закона на снагу подигнута и потврђена оптужница Међународног кривичног трибунала.

(2) Југословенским држављанима против којих Међународни кривични трибунал или југословенски тужилац подигне оптужницу за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1991. године, после ступања на снагу овог закона судиће југословенски судови.

Члан 40.

(1) На питања која нису регулисана овим законом (нпр: о позивању, довођењу, обећању окривљеног да неће напустити боравиште, јемству, издавању потернице, поступку извршења притвора и др.) сходно ће се примењивати одредбе Законика о кривичном поступку.

Члан 41.

(1) Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу СРЈ”.

Пре него што је себи одузео живот Влајко Стојиљковић (још један у низу хашких осуђеника) се потрудио да његова жртва добије образложење које јој припада преносећи посланику Српске радикалне странке поруку

"РОДОЉУБИ ОВЕ ЗЕМЉЕ ЗНАЋЕ КАКО ДА МЕ ОСВЕТЕ"!

Нећу дозволити да ме досовски гестаповци и црногорски СНП политички превртљивици јуре по Србији

Априла 2002. год.

Драги друже Фићо,

Јављам ти се последњи пут. Нисам доживео да као пензионери седнемо и евоцирамо успомене на пожаревачке дане.

Нећу дозволити да ме досовски гестаповци и црногорски СНП политички превртљивици јуре по Србији. Нисам ништа противзаконито чинио, нити имам било какве одговорности. Ја сам, као и многи други, бранећи своју земљу и народ, херој српског народа.

Главу дајем, овде, као посланик Савезне скупштине, протестујући против марионетске досовске и СНП-овске власти због грубог кршења Устава, пропасти Југославије, вођења политике капитулације и издаје и националног понижења.

Овај мој поступак је политички чин, то је начин да се још и овако борим против злочинаца овог народа.

Шаљем ти опширнију поруку – изјаву коју сам дао поводом овог мог чина. Мислим да би добро било да га у вашем часопису објавите, и то целог. Може да се уреди са поднасловима и ангрфилима. Можда ће га објавити лист „Сведок“. Дао сам Урошу Шуваковићу интересантне фотографије, и то би било добро за часопис „Велика Србија“. Тражи од Уроша.

Надам се да ћете, као радикалски посланици, у знак пијетета према једном српском родољубу, доносити букет црвених ружа и стављати на место где је пала моја глава – на улазу у Скупштину.

Поздрави твог шефа. Нека ово моје жртвовање максимално политички искористи. И нека то траје.

Све вас у странци,
тебе и твоју породицу срдечно
поздравља **Влајко Стојиљковић**
посланик Већа реп. Сав. скупштине

Новинарима у Савезној скупштини

Овим чином, као посланик Већа република Савезне скупштине, изражавам протест против припадника марионетске актуелне власти ДОС-а и црногорске коалиције за Југославију, због:

- разбијања Југославије, уз учешће највећег непријатеља нашег народа Х. Солане;
- безобзирног гажења Устава и закона ове земље;
- вођења политике издаје и капитулације;
- губљења националног достојанства;

– уништавања економије и довођење милиона грађана у социјалну беду.

За своју смрт сматрам одговорним и директно оптужујем: Зорана Ђинђића, Војислава Коштуницу, Душана Михајловића, Владана Батића, Миролуба Лабуса, Драгољуба Мићуновића, Предрага Булатовића, Срђу Божовића и Драгишу Пешића.

Грађани – родољуби ове земље знаће како да ме освете.
(следи опширнија порука)

Влајко Стојиљковић
посланик

априла 2002. год.

Драги друже Фићо,
Јављам ти се последњи пут. Нисам доживео да као пензионери седнемо и евоцирамо успомене на пожаревачке дане.
Нећу дозволити да ме досовски гестаповци и црногорски СНП политички превртљивици јуре по Србији. Нисам ништа противзаконито чинио, нити имам било какве одговорности. Ја сам, као и многи други, бранећи своју земљу и народ, херој српског народа.
Главу дајем, овде, као посланик Савезне скупштине, протестујући против марионетске досовске и СНП-овске власти због грубог кршења Устава, пропасти Југославије, вођења политике капитулације и издаје и националног понижења.
Овај мој поступак је политички чин, то је начин да се још и овако борим против злочинаца овог народа.

Шаљем ти опширнију поруку – изјаву коју сам дао поводом овог мог чина. Мислим да би добро било да га у вашем часопису објавите, и то целог. Може да се уреди са поднасловима и ангрфилима. Можда ће га објавити лист „Сведок“. Дао сам Урошу Шуваковићу интересантне фотографије, и то би било добро за часопис „Велика Србија“. Тражи од Уроша.
Надам се да ћете, као радикалски посланици, у знак пијетета према једном српском родољубу, доносити букет црвених ружа и стављати на место где је пала моја глава – на улазу у Скупштину.
Поздрави твог шефа. Нека ово моје жртвовање максимално политички искористи. И нека то траје.
Све вас у странци,
тебе и твоју породицу срдечно
поздравља **Влајко Стојиљковић**
посланик Већа реп. Сав. скупштине

Опроштајно писмо упућено социјалистима

Влајко: Нећу у логор, радије ћу под земљу!

априла 2002. године

Драги друже Мирко,

Жао ми је што су прилике у последњих месец-два дана биле такве претње киднаповањима и убиствима – да нисам могао да се видим са тобом и поразговорам.

Доношењем неуставног закона о Хагу од стране марионетске власти: ДОС – црногорски СНП – ствари су врло озбиљне, тако да сам решио да предузнем следеће ствари.

Нећу да идем у Хаг, немам зашто, а ја не могу допринети више од овог што сада чини Слободан на раскринкавању политике и злочина који је чинио НАТО на овим просторима заједно са албанским терористима.

Жртвоваћу свој живот, као посланик у Скупштини Југославије, у знак протеста „због разбијања Југославије, гажења Устава и закона, вођења политике издаје и капитулаци-

*Овим писмом, као посланик
Вика република Савезне ентитетне, изра-
шавши пратити притишћених
марионетске актуелне власти ДОС-а и
црногорске коалиције за Југославију,
због:*

- разбијања Југославије, уз учешће
Највећег нејутрањег вањет народа Х. Во-
лаше; Безобзирног гажења Устава и закона
ове земље;
- вођења политике издаје и капитула-
ције;
- губљења националног достојанства;
- уништавања економије и довођења
милиона грађана у социјалну беду;

*За своју елитну елитну одговорност и
директивно одлучивање; Зорана Ђинђића, Воји-
слава Крајишковића, Душана Милановића, Вла-
дана Баковића, Мираљуба Лабуца, Драгољуба Мл-
аденовића, Презврата Ђурићковића, Срђа Баковића
и Драгишу Пешића.*

*Грађани - родољуби ове земље знате како
да ме одбране.*

! есд авиација окупација!

*Влајко Стојиљковић,
посланик*

је, губљења националног достојанства, уништавања привреде и довођења грађана у социјалну беду од стране досовске власти и црногорских СНП посланичких нишгареја.

Овај мој чин представља политички акт, моју политичку акцију, треба да траје и да буде у корист политике Социјалистичке партије („досовци окрвавили руке“). У том смислу писао сам опширније Урошу Шуваковићу, па те може ближе информисати. Не могу да „чамим“ по америчким концентрационим логорима, боље је бити међу српским херојима, па макар и под земљом. Као и многи у овој земљи доживео сам прогон и медијски линч, као и моја породица: прогањају ми брата и сина, зета и синовицу отпустили су са посла, а и осталима прете. Због пореза на стан, опет противно Закону, Ђелић и Радовић се иживљавали, тако да сам морао да се иселим из Улице Аугуста Цесарца. Нисам ни у сну могао да замислим да ће овако осветничко, гестаповско понашање досоваца да буде. Ми смо били демократе и јако толерантни. Ниједан проблем досовци нису решили, а све су упропастили.

Овом приликом желим да се захвалим на подршци коју си, као председник Владе, мени и МУП-у давао. Био си озбиљан, ауторитативан и достојанствен председник Владе која је добро функционисала и са Шешељем. Наравно, имао си и подршку Сл. Милошевића. Ови сада су права брука и срамота, упропастили су и земљу и народ. Сигурно ћеш доживети промене, треба им вратити по закону за сва недела која су учинили.

Оне наше социјалисте који се удварају досовцима треба склонити са руководећих места у партији (нпр. Ивковић). Они збуњују и чланство и народ. Јаче и енергичније руководство СПС и више рада треба да буде у Београду, Нишу, Новом Саду и још неким градовима. Рад и контакти са студентима, синдикатима, културним радницима изостаје.

Поздравим супругу Бобу и децу.

Желим вам здравља и срећу.

Поздрављам и све социјалисте, са жељом да на првим изборима добију пуну рехабилитацију (бар као што смо ми имали у Браничевском округу на прошлим изборима).

Влајко Стојиљковић,
посланик у Савезној скупштини

Самоубиства Влајка Стојиљковића и Миодрага Ковача
оставиће неизбрисив траг на рукама „српских демократа”

ПОСЛЕДЊА ВОЉА „ПРОГОЊЕНОГ”

„За своју смрт директно оптужујем Зорана Ђинђића, Војислава Коштуницу, Душана Михајловића, Владана Батића и Мирољуба Лабуса, који су увели прогон и насиље над хиљадама грађана”

Порука

*„И данас када дође до
последњеј боја,
Неозарен синарој ореола
сјајем,
ја ћу дајти живој
отаџбини моја, знајући иша дајем и зашио
га дајем”.*

Ови стихови песника Милана Ракића су мото спомен-књиге „Јунаци отаџбине”, коју је публиковала Савезна влада, у којој се налазе имена свих погинулих и несталих припадника Војске Југославије и Министарства унутрашњих послова Србије, за време бруталне агресије НАТО снага на Југославију, „у знак најдубљег поштовања, вечне захвалности и трајне обавезе према свима”.

Ови стихови су најбољи увод за образложење самог чина, да свесно и одговорно одлучим, да дам свој живот, када сам се уверио да је досовско марионетско и криминално руководство, завело у земљи фашистичку диктатуру, газећи Устав и законе и елементарну правду. Они, непрекидно, свим средствима, врше невиђено насиље и прогон политичких неистомишљеника, укључујући и ликвидације. Најфлагрантнији примери њихове бестијалности су киднаповане и противуствано испоручивање грађана Србије и Југославије Хашком трибуналу, посебно у случају бившег председника Србије и Југославије Слободана Милошевића. И за мене су донели одлуку да ме киднапују или убију.

Овим херојским чином желим да пробудим савест наших грађана, уколико је то још могуће, да одбране Србију и Југославију од распадања, српски народ од уништења и, сачувају, бар мало, части и достајанства нашем народу, који је то својом историјом и цивилизацијским тековинама заслужио.

За своју смрт директно оптужујем Зорана Ђинђића, Војислава Коштуницу, Душана Михајловића, Владана Батића и Мирољуба Лабуса, који су најодговорнији за безочно непоштовање Устава и закона, који су довели у питање опстанак земље и српског народа, који су инструментализујући медије и злоупотребљавајући полицију и правосудје, увели прогон и насиље над хиљадама грађана, упропастили економију, а милионе грађана довели у социјалну беду.

Овим чином хоћу да се сврстам у редове хероја, мојих полицајаца, припадника Војске и народа, који су испољавајући патриотизам, беспримерни хероизам, спремност и одлучност дали своје животе, бранећи земљу и народ од зликоваца: албанских терориста и НАТО агресора деветнаест зема-

ља на челу са Америком. (Подсетио бих да су у периоду од јануара 1998. године до септембра 2000. године терористи и агресори на Косову и Метохији убили преко 2.000 Срба и припадника других националности, од тога преко 300 припадника МУП-а, да су ранили преко 2.500 лица, од тога 900 припадника МУП-а и да су киднаповали преко 1.500 Срба, од тога преко 50 припадника МУП-а).

За ове пострададе и њихове породице, досовска власт не показује никакву бригу, али зато, у исто време, сервилно спроводећи захтеве страних налогодаваца, пушта на слободу, правоснажно осуђене, највеће криминалце и осведочене албанске терористе.

Свој живот дајем, као посланик Савезне скупштине, на самом улазу у зграду Скупштине, (коју су досовци већ скрнавили), као симбол трајне борбе народа за уставност, законитост и национално достојанство. Моја смрт ће бити и мали допринос оправданим захтевима за превремене изборе, на којима ће победити они, који ће представљати и заступати истинске интересе радника, сељака и свих грађана патриота ове земље.

Сада је већ свима јасно, да досовска власт и није власт овог народа. Они су, обећавајући бољи живот, обманули и

...мача грађана у социјалну борбу;
 За своју савршену самостојну одговорност и
 директно одговорност; Зорана Ђинђић, Воји-
 дана Бабић, Душан Микашевић, Вла-
 димир Бабић, Мираљуба Лабуца, Драгољуба Ма-
 тичковић, Тезрата Булатовић, Срђан Бабић
 и Драгиша Пешкић.
 Грађани - родољуби ове земље знате како
 да ме осветите.

преварили део грађана који су гласали за њих. Досовска власт је, у ствари, продужена рука влада НАТО земаља са Америком на челу, чији је задатак да послушно, не водећи рачуна о нашим националним и државним интересима реализује, овде, стране војне, политичке и економске интересе. Те обавезе је раније преузела и зато је добро плаћена.

У ствари, наставља се агресија на нашу земљу, само на други начин, али са истим циљем и то:

– даље дробљење Југославије отцепљењем Косова и Метохије, Црне Горе, Војводине и Рашке;

– физичко и духовно уништење српског народа; учинити све да заборави своју историју, да нема душу, да буде народ без идентитета;

Уништавају се и разарају, под фирмом неопходних реформи и промена:

– привредна структура, насилним затварањем домаћих и успешних фирми;

– продаја домаћег тржишта, респективног и до сада, сачуваног економског ресурса земље;

– разбијањем и демонтирањем Војске, посебно неоправданим нападима и блажењем старешинског кадра, као и ... независности и суверености и очувања територијалног интегритета земље;

– рушењем полицијске организације и њеним манипулисањем, ако најважнијег чиниоца заштите живота и имовине грађана и безбедности земље;

– нечувеном медијском кампањом „гебелсовског“ типа, којом се негирају и оспоравају цивилизацијска, економско-техничка и културно-спортска достигнућа српског народа, укључујући и његове хришћанско православне вредности, а на другој страни величају се тековине Запада у које спадају хомосексуализам, верске секте, дрога, сида, трговина људима и оружјем, морал двоструких стандарда (бомбардовање цивила цинично названо акцијом „милосрдни анђео“) итд.

Лажна је и подметнута теза да је овде неко за изолацију земље, да није за сарадњу са светом и да није за процесе интеграције. Међутим, управо су владе западних земаља, противно међународним нормама наметале то нама: подршка немачко-америчко-ватиканског фактора сепаратистичке у бившим југословенским републикама за отцепљењем и њихово једнострано признавање, што је имало за последицу насилан прогон преко милион Срба са подручја Славоније, Барање, Крајине и Босне и Херцеговине; блокирање финансијских средстава и онемогућавање нормалне економске сарадње; дестабилизовање Југославије преко Ђукановићевог марионетског режима у Црној Гори и помагањем и наоружавањем албанских терориста на Косову и Метохији, и на крају оружаном агресијом.

Шта значи теза да треба водити рачуна о политичким реалностима, о којој стално говоре досовци? Да ли то значи бити колонија и стално прихватати уцене и увреде, којима нема краја? У оквиру нужне сарадње мора се подвући црта, испод које се не може ићи, а то су одбрана виталних, националних и државних интереса и достојанства.

Садашња актуелна досовска власт води политику капитулације. Зашто не поставља „својим НАТО пријатељима“ легитиман захтев за накнаду причињене ратне штете; зашто враћа заостале дугове, за које не носимо кривицу, а њих не пребија са штетом коју су они проузроковали, блокирајући наша финансијска средства? И једнострано прекидајући трговинске аранжмане; зашто домаћи званични органи и медији албанске терористе и сепаратисте називају „наоружани Албанцима“ и „екстремистима“; зашто злочиначку НАТО агресију називају „НАТО интервенцијом“, а убијање цивила бомбама са осиромашеним уранијумом и касетним бомбама само „ваздушним ударима“, зашто?... Много има оваквих питања зашто?

Да ли ће на све ово народ да гледа мирно? Сигуран сам да неће. Видљива су огромна незадовољства; буне сељака, штрајкови радника, протести пензионера, разочарање омладине, незадовољни радници пребијају актуелне министре („Застава“, Крагујевац), не дозвољавају улазак министара у предузећа („Нисан“, Ниш), кадровско, материјално и техничко заостајање и осиромашење здравствених, школских и културних установа и организација, и то, упркос, громогласним најавама о добијању увредљивих западних „донација“ и „помоћи“.

Откривање издајника

Најширу и најагресивнију подривачку и противзакониту активност против националних и државних интереса наше земље, њених институција и разарања система вредности, слободно и неометано врше тзв. невладине организације, којих има више стотина, међу којима највише штете чине: Фонд за хуманитарно право са Наташом Кандић; Југословенски комитет правника за људска права са Биљаном Ковачевић-Вучо; Хелсиншки Комитет са Соњом Бисерко; Центар за демократизацију са Борком Павићевић; Фонд за отворено друштво (Сорошев фонд) са Соњом Лихт; АНЕМ, тзв. Асоцијација слободних медија са Вераном Матићем; „Г-17 шлус“ са Лабусом, Динкићем, и неким брадатим анонимусом; покрет „Отпор“, међу којима је велики број бивших криминалаца, наркомана, агресивних фудбалских навијача и пропалих студената.

Набројане организације су најобичније агентуре, односно филијале страних обавештајних служби, Међународног монетарног фонда и представљају инфраструктуру новог светског поретка. Њихову деструктивну и антинародну активност подржава и координира Грађански савез Србије (Горан Свилановић). Један наш познати публициста за њих је рекао, да по „устаљеној терминологији некрофилије наших Европејаца и њихових савезника владају три неприкосновене истине: када убијају Шиптари, то је света, жртве НАТО-а су колатерална штета, а када убије Србин то је злочин“. У ствари, они под фирмом слободе мишљења, изражавања интереса наших грађана, потурају идеје и захтеве за остварење намера, планова и интереса влада НАТО земаља, као што су: оправдање НАТО агресије, оправдање насилне сецесије бивших југословенских република, осамостаљивања Ц. Горе и Косова и Метохије, правдање албанског тероризма, неосновани и неморални напади на истинског вођу српског народа Слободана Милошевића. Покушавају да увере свет о наводном „геноцидном генетском потенцијалу Срба“. За све ово, те госпође (како неко рече „са вишком мушких хормона“) и господа, примају од својих налогодаваца велики новац (МУП има податке о томе).

Давањем агремана Вилијаму Монтгомерију да буде амерички амбасадор у Југославији, нанета је, од стране Савезне владе и председника Кошћунице, велика увреда, понижење и срамота грађанима и нашој држави, јер се ради о човеку који је из Загреба и Будимпеште организовао, координирао и финансирао активности на економској и политичкој дестабилизацији Југославије и са НАТО-ом координирао акције бомбардовања и рушења цивилних објеката и убијања грађана. Крајње је цинично да, човек из Клинтонове администрације прича о хуманизму и помоћи српском народу, који се ни данас не одриче спровођења политике притисака, уцена и у крајњем, окупације наше државе.

Упозорио бих на чињеницу да су западне обавештајне службе, користећи и злоупотребљавајући личне настраности појединих досовских челника, уцениле их, обезбедиле

утицај и њихову слепу послушност. Ради се о људима склоним хомосексуализму Мирољубу Лабусу, Жарку Кораћу, Душану Михајловићу, Божидару Ђелићу, Александру Радовићу и др. који налазећи се на одговорним државним функцијама, озбиљно угрожавају, због уцена страног фактора, безбедност земље и њену економију.

По завршетку оружане НАТО агресије, настављени су притисци и блокаде земаља Европске уније на нашу земљу, како би се онемогућила обнова од ратних разарања и економски опоравак, погоршали делови живота грађана и подстакло њихово нерасположење према актуелној власти. Прављене су „дрне“ и „беле листе“ предузећа, банака и установа које могу, односно не могу, да имају пословне активности са фирмама земаља ЕУ.

Ово је прилика да обавестим јавност да је сачињавање тих спискова, поделом рада у име ЕУ, вршила холандска амбасада у Београду. Заједно са руководством Нове демократије, односно њеним председником Душаном Михајловићем. Значи, тај прљави, издајнички посао подривања и економског уништавања наших фирми радио је Д. Михајловић. Још је неморалније било и то што су поједине фирме да би се пребациле са „дрне“ на „белу“ листу биле уцењивање, и морале да плате одређени, не мали, износ девизних средстава.

Поносан сам својим радом у Министарству унутрашњих послова на месту министра у периоду од априла 1997. до октобра 2000. године.

То је био изузетно тежак период, период највећих искушења за наш народ и земљу. То је било период настављања политичких, економских и медијских притисака на нашу земљу, који су ескалирали у НАТО агресију 19 земаља. Све су чинили, и споља и изнутра, да је политички, економски и безбедносно дестабилизују. Настојали су да насилно смене актуелну власт и по својој вољи разместе НАТО снаге на

Упозорио бих на чињеницу да су западне обавештајне службе, користећи и злоупотребљавајући личне настраности појединих досовских челника, уцениле их, обезбедиле утицај и њихову слепу послушност. Ради се о људима склоним хомосексуализму Мирољубу Лабусу, Жарку Кораћу, Душану Михајловићу, Божидару Ђелићу, Александру Радовићу и др. који налазећи се на одговорним државним функцијама, озбиљно угрожавају, због уцена страног фактора, безбедност земље и њену економију.

Косову и Метохији и у целој Србији. Директно су организовали, обучавали и наоружавали, у више европских центара, терористе за извођење акција.

Судбину државе и народа делили су припадници МУП-а, успешно се супротстављајући албанском тероризму и агресији НАТО-а, истовремено обављајући своје редовне задатке у заштити живота и имовине грађана, спречавању и откривању извршилаца кривичних дела општег и привредног криминала. (Колико су данас, под досовском влашћу уз „дветање демократије“ грађани угроженији и несигурнији, говори податак да је за годину дана мин. Михајловића у Србији, извршено много више убиства и десет пута више киднаповања људи, него за три и по године у моје време).

Врховни постулат у поступању припадника МУП-а, у заштити грађана и њихове имовине је био законитост и професионалност. Сталним фабриковањем неистина и понављањем лажи, извртањем чињеница, спекулацијама претњама и прогоном, досовски челници мисле да ће моћи да измене стварне чињенице, дају своје оцене и у крајњем случају измене историју.

Најизразитији пример досовске лажи, њихове покварености и прљавог морала је непрекидно понављање броја полицајаца у моје време у Србији, како би се потврдила наводна диктатура, о измишљених 150.000 полицајаца, а стварно их је било 21.000, што је сада и актуелни министар потврдио. Или, лажи које су припадници тзв. „Отпора“ износили у земљи и иностранству о наводном прогону 100.000 њихових чланова, што, апсолутно није тачно, јер је за годину и по дана њиховог нерегистрованог рада, приведено и идентификовано, због насилничког понашања, разбијања пословних просторија, наношења телесних повреда грађанима и полицајцима, пронађених недозвољених средстава и оружја и прављења нереда на јавним местима у већем обиму само 1.000 лица, од којих је према 30 лица поднето прекршајних пријава и према 25 кривичних пријава. То је такође потврдио актуелни министар Михајловић.

У овом периоду антитерористичким активностима и сталним унутрашњим пословима на Косову и Метохији, у име МУПа Србије, руководили су Властимир Ђорђевић, Јовица Станишић, Сретен Лукић, Живко Трајковић, Горан Ра-

досављевић, Милорад Луковић и други. Они су поступали у складу са законом и правилима службе. То су захтевали и од својих потчињених. Државни и политички врх је тражио, да у складу са Уставним и законским обавезама, МУП Србије предузима мере на заштити живота наших грађана свих националности, њихове имовине и безбедности земље, угрожену, било од албанских терориста, НАТО агресора, или појединих криминалаца.

Према оним појединцима из реда криминалаца који су користили ратну ситуацију, велика материјална разарања, и цивилне жртве услед НАТО бомбардовања и интензивираних напада албанских терориста, предузимане су енергично ефикасне законске мере. (Почетком маја месеца 1999. год. МУП је објавио да према починиоцима најтежих крив. дела на Косову и Метохији поднето 744 крив. пријава, против 616 лица, разних националности, од којих је 379 било у притвору, међу којима и 15 припадника МУП-а).

За професионално и одговорно понашање у вршењу послова припадника МУП-а добили су похвале и признања и признања писмена од појединих чланова посматрачке мисије ОЕБС-а, највиших представника МКЦК-а и УНХЦР-а, као и појединих страних новинара.

Хаг – масовна гробница српских родољуба и патриота

Мој став је познат о тзв. Хашком трибуналу и његовим оптужницама. То је политички суд, инструмент западних сила, пре свега Америке, ради остваривања њихових геополитичких циљева, као и да оправда злочине, које су починили, противно међународним нормама на подручју бивше Југославије.

Олбрајтова и Луиз Арбур су подизале наводне оптужнице (Сл. Мил. и сарадници) у другој половини маја месеца 1999. године, када, ни после два месеца интензивног бомбардовања НАТО-овци нису успели да слома отпор југословенских народа, њихове војске и полиције.

Њихов циљ је да стварне кривце амнестирају, а жртве окриве. Чак имају и веће амбиције да преко судских одлука кривотворе стварне историјске догађаје на Балкану и избегну чињенице о њиховој прљавој улози у крвавим догађајима

у Југославији (тезе о великој Србији, о геноцидности српског народа – Клинтонове речи да су Срби криви за изазивање два светска рата – приписивање српској интелигенцији наводни великокрпски национализам итд.).

О огромној заинтересованости за постојање и рад таквог суда, који представља обичну фарсу, говори и чињеница да га пре свега, и скоро искључиво, финансира Америка и то са преко 100 милиона долара годишње.

Несумњиво је да је противуставно киднаповање и изручење председника СРЈ Слободана Милошевића, изведено у склопу дириговане и опсежне кампање загирања трагова агресије НАТО-а на Југославију, а покретањем оркестрираних прича о Србима као народу коме је потребна катарза и самоочишћење, као и проналажење наводних „масовних гробница“, досовским државним властима је требало да „исфабрикују пристанак“ јавног мњења за његово противзаконито изручење.

Правницима су познати аргументи о неуставности правног основа за оснивање Хашког трибунала од стране Савета безбедности. Наиме, како је Савет безбедности као извршни орган УН дужан да се стара о миру и безбедности у свету, чак и да оснива помоћне органе, али како он сам нема право да врши судску функцију, он не може ни свом помоћном органу да пренесе та овлашћења која и сам нема.

Несумњиво је да је уставним системом Савезне Републике Југославије забрањено изручење (екстрадиција) наших грађана – држављана – како страним државама, тако и међународним организацијама, па и Хашком трибуналу.

Устав СРЈ у чл. 17, став 3 прописује да „југословенски држављанин не може бити лишен држављанства, протеран из земље, ни изручен иностраној држави“. Такође, и Устав Републике Србије у чл. 47 став 2, прописује да „грађанин Републике Србије не може бити лишен држављанства, прогнан или екстрадиран“. Стога би сваки закон или било који нижи акт, ма на ком нивоу он био донет, уколико би предвидео изручење југословенских држављана Хашком трибуналу, био неуставан.

Такође би сваки чин екстрадиције нашег држављанина Хашком трибуналу био супротан Уставу. То је правно становиште професора на Правном факултету у Београду и Уставног суда Југославије.

Међутим, тако не мисле досовски челници – послушни квислинзи Запада. Јадно је и комично када један приучени трго-

вац – Зоран Живковић – даје правна тумачења о овој проблематици. Мене не чуди самовољно и дрско понашање Зорана Ђинђића, који доноси противуставне одлуке и влада по принципима аутократске диктатуре, јер је то својствено његовом карактеру мафијаша и криминалца, али ме чуди свесно, али неодговорно понашање Војислава Коштунице, као председника СРЈ, коме је једна од основних уставних обавеза да штити уставност и законитост у земљи. Не постоји ниједан виши интерес у земљи, ма какви спољни притисци и уцене били, да се не поштују Устав и закон.

У супротном, улази се у зону безакоња, неправди, несигурности и општег правног хаоса, што може да доведе до насиља и крвопролића. Што се тиче челника из Црне Горе, очигледно је да је М. Букановић цокер америчких власти који служи за дестабилизовање Југославије, а челници из Коалиције за Југославију су политички превртљивци, људи издаје својих бирача, чији је политички капитал ДОС максимално искористио и истрошио за своје деструктивне циљеве.

Са Слободаном Милошевићем се знам још из његових раних омладинских дана. Увек сам га доживљавао као лично моралног, породичног, образованог, стрпљивог човека посвећеног свом народу. Био је скроман, али и ауторитативан и вољен у срединама где се налазио. Човек велике харизме. Службено сам највише сарађивао са њим као руководилац Прив. коморе Југославије и Србије и као министар унутрашњих послова Републике Србије. Одржавали смо врло искрене и пријатељске односе наших двеју породица. Имао је велико поверење у мене, истинито сам га обавештавао. Увек је инсистирао на поштовању закона, повећању личне сигурности грађана, спречавању криминала и на безбедности земље.

Слободан је симбол борбе да се очува мир на овим просторима, да се реализују исправни државни и национални интереси нашег народа. Он је и симбол отпора хегемонизму и доминацији на међународном плану.

Ради наше сигурније будућности и будућности наше деце, желим му да победи и у Хагу!

Пост скриптум: И мртав видим и чујем досовску оркестрирану медијску кампању тумачења и објашњења, са злурадим коментарима моје трагичне смрти, у коју се укључују острашћени НАТО-вски новинари, муцави самопроизведени политички аналитичари, зајапурени портпароли досовских политичких странака под диригентском палицом леченог наркомана Чедо Јовановића, са циљем да се и овај догађај, који се тиче „блиског сарадника“ Слободана Милошевића, искористи за сатанизацију херојске борбе српског народа и његовог руководства вођене за очување мира, за опстанак и живљење на овим просторима, за сигурнију, богатију и срећнију будућност наших потомака.

Одговорио бих им једним Његошевим стихом:

*„Човек се роди да
једном умре,
а часи и образ осјају
довјека“.*

Април, 2002. год.

Београд

Влајко Стојиљковић,
посланик Већа република
Савезне скупштине

ПАЛЕ ПРВЕ ЖРТВЕ СРАМНОГ ЗАКОНА

Оптуженик има само једно право – да спакује личне ствари и истрпи на својим леђима оркестрирану медијску хајку послушника из Србије и Југославије. Он је крив унапред и одбрану може да спрема искључиво за Хашки трибунал, а она тамо, имајући у виду досадашње правоснажне пресуде, свакако неће утицати на врсту и висину казне

Закон о испоручивању Срба Хашком трибуналу донет је као, и у медијима тако представљано, спасоносно решење за нашу власт на федералном и републичком нивоу која ће сада моћи по закону да испоручује Србе овом несуду и све то ће, тобож, бити на праву засновано, праведно и правично. У медијској халабуци, ваљда да би одбранили сопствену савест, представници Демократске странке Србије и Социјалистичке народне партије Црне Горе говорили су о бројним погодностима хашких оптуженика које они законом добијају, о некаквом двостепеном поступку који ће оптуженике заштитити од правно-политичких злоупотреба и коначно, спасењу Србије од катастрофалних санкција чијим увођењем Америка прети.

Иначе, наводне санкције биле су кључни и правнички и политички аргумент ДОС-овог и ДСС-овог режима, као и њихових партнера из Црне Горе, којима је лакше испоручити неколико десетина Срба Хашком трибуналу, него да целокупан народ трпи економске санкције због неодговорне политике власти. Истом преваром служе се још од изборне кампање из 2000. године. Сваки пут када почине неки злочин против сопственог народа, или неких његових припадника, оправдање је то што ће другима у Србији и Савезној Републици Југославији бити много боље, што ће боље живети, те им национално достојанство, част и понос и неће бити тако значајни.

Национални и индивидуални људски дигнитет потпуно су згазили, а народ и поред тога не живи боље. Напротив. Власт није ни покушала да одговори на оптужбе политичких противника, посебно српских радикала, који су указивали на беспримерно кршење уставних норми које забрањују изручење наших држављана било којој страни држави.

Ту се власт досетила и дала „генијално“ тумачење те норме. Наиме, они су установили да испоручивање Срба, или, како они популарно воле да кажу трансфер људи у Хашки трибунал није противустанован, јер није реч о страни држави, већ о специјализованом суду за ратне злочине који није страна територија. Иностранство, иначе, у правном смислу, речи је свака територија изван граница наше државе.

Такав је случај и са Хагом и са Трибуналом, али занимљиво је да неки то нису желели ни да чују, а камоли схвате и прихвате. Уосталом, ако је Уредба Владе Србије која представља подзаконски правни акт била неуставна зато што је садржала одредбу о екстрадицији српских држављана, како је могуће да иста таква норма завијена у законску форму по-

стане уставна? У то је народ и јавност Србије покушао да убеди и председник Савезне Републике Југославије који је по занимању правник и који је свакако знао да су одредбе о изручењу наших држављана Хашком трибуналу противустановне.

Закон о сарадњи са Хашким трибуналом објективно је представљао, нажалост и даље представља, само додатно понижење за све оне који се налазе на оптуженичкој листи, јер осим чињенице да оптужени имају довољно времена да спакују папуче, пиџаму и четкицу за зубе, изложени су вишедневном медијском притиску, њихове породице информативном линчу и ништа више.

Овај закон унео је још једну новину. Невероватну. Та новина је чињеница да у поступку, каквом-таквом, пред нашим правосудним органима оптуженик ни на један једини начин не може да избегне сопствено изручење казамату у Хагу.

Отпуженик има само једно право – да спакује личне ствари и истрпи на својим леђима оркестрирану медијску хајку послушника из Србије и Југославије. Он је крив унапред и одбрану може да спрема искључиво за Хашки трибунал, а она тамо, имајући у виду досадашње правоснажне пресуде, свакако неће утицати на врсту и висину казне.

Колико кошта килограм српског меса? Живо? Или, шта то држава и народ Савезне Републике Југославије добијају за сваког Србина којег испоруче у Хаг? Да ли смо, или да ли су и шта добили за изручење Слободана Милошевића, Миломира Стакића, браће Бановић, од којих је један већ пуштен на слободу, јер Хашки трибунал није имао никакве доказе против њега?

Ко ће Ненада Бановића обештетити, јер у затвору је провео неколико месеци, био изложен бруталном хапшењу, медијској хајци и бесстијалним лажима по којима је чак и злочинац? Хоће ли Ђинђић и Кошћуница објаснити и тај случај као своју велику и значајну победу? Има ли краја преварама и измишљотинама? Има ли краја неморалу, политичком лицемерју, издаји земље и бедној, шићардијској политици?

„Такође би сваки чин екстрадиције нашег држављанина Хашком трибуналу био супротан Уставу. То је правно становиште професора на Правном факултету у Београду и Уставног суда Југославије.

Међутим, тако не мисле досовски челници – послушни квислинзи Запада. Јадно је и комично када један приучени трговац – Зоран Живковић – даје правна тумачења о овој проблематици. Мене не чуди самовољно и дрско понашање Зорана Ђинђића, који доноси противуставне одлуке и влада по принципима аутократске диктатуре, јер је то својствено његовом карактеру мафијаша и криминалца, али ме чуди свесно, али неодговорно понашање Војислава Кошћунице, као председника СРЈ, коме је једна од основних уставних обавеза да штити уставност и законитост у земљи. Не постоји ниједан виши интерес у земљи, ма какви спољни притисци и уцене били, да се не поштују Устав и закон.

У супротном, улази се у зону безакоња, неправди, несигурности и општег правног хаоса, што може да доведе до насиља и крвопролића. Што се тиче челника из Црне Горе, очигледно је да је М. Букановић докер америчких власти који служи за дестабилизовање Југославије, а челници из Коалиције за Југославију су политички превртљивци, људи издаје својих бирача, чији је политички капитал ДОС максимално искористио и истрошио за своје деструктивне циљеве.” (Влајко Стојиљковић у опроштајној поруци)

Седница Скупштине Савезне Републике Југославије, Већа грађана и Већа република, дуго је најављивана и коначно заказана за 9. април 2002. године. Лажно задовољство, чак и радост због извесног усвајања Предлога закона представљали су доминантно расположење код представника режима и њихових медијских експозитора.

Ипак, било је јасно да су сви, баш сви, знали да обављају прљаву и нечасну раду. То је било посебно очигледно у случају посланика из Црне Горе, из Социјалистичке народне партије и Српске народне странке. Сви они као да су се утркивали да на ходницима, у посланичким канцеларијама поздраве своје политичке опоненте из Србије, посебно из Српске радикалне странке, као да су хтели да кажу како нису криви за оно што морају да изгласају.

Какав злочин против српског народа Србије и Црне Горе извршавају било им је и на пластичан начин показано и потврђено када су др Шешел, али и остали радикали, при сваком сусрету са неким од црногорских посланика окретали главу на супротну страну и нису желели да размене ни једну једину реч са њима. Тек тада су СНП-овци схватили да ће сносити одговорност, потпуно једнаку као и њихови коалициони партнери из ДОС-а, за трагичне последице које тај противуставни закон собом носи.

Наиме, такво сазнање власти било је приметно и по томе што су сви медији добили налог, зна се од кога и одакле, да скрате и ублаже причу о доношењу Закона, да се не таласа превише, већ да се више говори о привредним чудима режима Зорана Ђинђића и о проблемима обичних малих људи. Знате оне, наводно, топле људске приче. Све само зато да би се избегла озбиљнија политичка конфронтација поводом доношења Закона о испоручивању Срба Хашком трибуналу.

Истовремено, тамо и где би била дозвољена нека врста дијалога о тексту Закона, у телевизијске студије су позивани наводни експерти, све геније до генија, који увек негде и некако на крају, закључе да ми као земља и народ немамо алтернативу, те морамо изабрати потпуну кооперацију са хашким казаметом, или ћемо нестати са земљине кугле.

Ток расправе је био, мање или више, очекиван. Можда је неке изненадила отворено антисрпска и антидржавна платформа Демократске странке Србије коју је у Већу грађана изложио Зоран Шапи, док је отворено издајничка политика коју заступа Ђинђићева струја у парламенту била сасвим очекивана и извесна и пре почетка седнице. Било је приметно да представници опозиције никада нису били строжији и озбиљнији у критици власти.

Наиме, нико није говорио тзв. тешке речи, али је атмосфера била много другачија него што је то уобичајено када су у питању седнице Савезне скупштине. Др Војислав Шешел је упозорио све оне који гласају за предложени закон, да чине противуставно дело, те да ће једног дана због тога морати да одговарају. Опомињући их за могуће последице усвајања таквог закона, Шешел је, посебно се обраћајући посланицима Социјалистичке народне партије из Црне Горе, рекао да се срамота и љага са образа не може спрати ни у једанаестом колелу потомака оних који пруже подршку таквом акту.

Упозорења на све тешке последице је, значи, било. Власт није желела и није могла да их чује. Њихов одговор кроз уста Владана Батића и Зорана Живковића је био надмен,

бахат, осيون, примитиван и аргументован мржњом према онима који другачије мисле. Батић и Живковић су, уместо одговора на оптужбе опозиционих посланика да је реч о неуставном тексту, осули паљбу на њих већ стотинама пута поновљеном причом о лажном патриотизму оних који су до јуче творили власт, а данас би да доле памет најпаметнијима као што су Батић и Живковић.

Користили су се и лажима, погрешно везујући Кременовића и Ердемовића са Милошевићевим одлукама о њиховом изручењу Хашком трибуналу. Истовремено, себе су представљали као хероје, а оне који су се супротстављали НАТО агресији називали су издајницима и срамотом Србије. Тај Владан Батић је, иначе, само неколико дана раније рекао да двојицу чланова Социјалистичке партије Србије, који су у том временском периоду најчешће помињани као прве жртве Владе Србије за испоручивање Хашком трибуналу (мислио на Стојиљковића и Шаиновића), не би жалиле чак ни њихове породице. Тако монструозну изјаву, бар до сада, нико није дао у политичком животу Србије и Црне Горе. Батић јесте, и ником ништа.

Гласање није донело никакву неизвесност. Власт није уважила аргументе опозиције. Дошли су у Скупштину да изгласају криминални закон, без обзира на цену. Осамдесет посланика владајуће већине гласало је за Закон о испоручењу Срба Хашком трибуналу, а тридесет и девет је било против. Режим је победио на гласању. То ће, осим трагедије српског народа, означити и симболичан почетак краја тог режима који је прихватио и учествовао у бацању Србије на колена и уништењу српске државе.

Закон је усвојен. Задовољни учињеним, посланици власти су пожурили кући. Међутим, многи посланици опозиције нису могли себи да дођу и дуго, дуго, после окончања седнице седели су у својим посланичким канцеларијама и скупштинским клупама. Нико није ни слутио да ће се само један сат касније догодити, до данас невиђена трагедија у било ком парламенту, да ће један човек изгубити живот, због криминалног понашања власти која је усвојила „револуционарни“ Закон о испоручивању Срба Хашком трибуналу. Ту, на улазу у зграду Савезне скупштине, злочин који је власт починила добио је своје финале.

Влајко Стојиљковић је пуцао себи у главу. Тај пуцањ је означио почетак нове етапе у борби Срба против неправде, против ненародне и антисрпске досовске власти и њихових партнера из Социјалистичке народне партије Црне Горе, против Војислава Коштунице, Зорана Ђинђића и Предрага Булатовића који су инаугурисали Закон о продаји живог српског меса Хашком трибуналу и који су фактички одговорни за нестанак српске државе. Влајко Стојиљковић је тим чином показао да људски понос и достојанство немају цену. Његова храброст и саможртвовање показали су целокупном српском народу да се слободарски и родољубиви дух не може уништити и победити.

Мало ко је очекивао да ће Влајко Стојиљковић учинити нешто слично. Његови сарадници и пријатељи мислили су да се шали, када је помињао могућност извршења самоубиства. Рачунали су, то је рекао да би привукао пажњу оних који су га заборавили, оних који су само чекали вест о његовом изручењу Хашком казамату и нису много бринули. Испоставило се да су сви погрешно проценили. Влајко Стојиљковић је више држао до личног поноса и

националног достојанства него сви они који су га оптуживали за индолентност и националну незаинтересованост.

Савезни посланик Влајко Стојиљковић није се крио, иако су такве информације циркулисале у јавности. Могао је. ДОО не би могао да нађе довољан број оних који би учествовали у његовом хапшењу.

Сачекао је да Савезна скупштина Савезне Републике Југославије усвоји антиправни и нескривено антисрпски Закон о испоручењу наших држављана Хашком трибуналу и учини нешто због чега ће остати запамћен у српској и политичкој историји, не само нашег, већ и европског парламентаризма. Дошао је до улаза Савезне скупштине где је желео последњи пут да разговара са својим колегама – посланицима. Ту је свом дугогодишњем познанику Филипу Стојановићу, савезном посланику Српске радикалне странке, после неколико размењених реченица, уручио опроштајно писмо које је садржало поруку за јавност и разлоге за извршење самоубиства.

„Нећу дозволити да ме досовски гестаповци и црногорски СНП политички превртљивици јуре по Србији. Нисам ништа противзаконито чинио, нити имам било какве одговорности. Ја сам, и као многи други, бранећи своју земљу и народ, херој српског народа. Главу дајем, овде, као посланик Савезне скупштине, протестујући против марионетске досовске и СНП-овске власти, због грубог кршења Устава, пропасти Југославије, вођења политике капитулације и издаје и националног понижења.

Овај мој поступак је политички чин, то је начин да се још и овако борим против злочинаца овог народа.

Надам се да ћете, као радикалски посланици, у знак пијетета према једном српском родољубу, доносити букет дрвених ружа и стављати на место где је пала моја глава – на улазу у Скупштину.

Поздрави твог шефа. Нека ово моје жртвовање максимално политички искористи. И нека то траје.”

Онда је, само неколико корака од великих дрвених врата Скупштине Југославије легао, ставио пиштољ на слепоочницу и повукао обарач. Очевици кажу да је сцена била ужасна, али је Влајкова храброст утолико била већа.

Стојиљковић је за своју смрт оптужио најодговорније државне функционере у Србији и Савезној Републици Југославији, Зорана Ђинђића, Војислава Коштуницу, Предрага Булатовића и све оне који су учествовали у прљавој работи доношења Хашког закона.

Новинарима у Савезној скупштини

Овим чином, као посланик Већа република Савезне скупштине, изражавам протест против припадника марионетске актуелне власти ДОС-а и црногорске коалиције за Југославију, због:

- разбијања Југославије, уз учешће највећег непријатеља нашег народа Х. Солане;
- безобзирног гажења Устава и закона ове земље;
- вођења политике издаје и капитулације;
- губљења националног достојанства;
- уништавања економије и довођење милиона грађана у социјалну беду.

За своју смрт сматрам одговорним и директно оптужујем: Зорана Ђинђића, Војислава Коштуницу, Душана Михајловића, Владана Батића, Мирољуба Лабуса, Драгољуба Мићуновића, Предрага Булатовића, Срђу Божовића и Драгишу Пешића. Грађани – родољуби ове земље знаће како да ме освете. (следи опширнија порука).

Влајко Стојиљковић, посланик. Та порука Влајка Стојиљковића емитована је од 19.30 часова до 22.00 сата. Онда је, по налогу Бироа за комуникације Владе Републике Србије, забрањено објављивање садржаја поруке на свим телевизијским каналима. Зашто им је сметала?

„Овим херојским чином желим да пробудим савест наших грађана, уколико је то још могуће, да одбране Србију и Југославију од распадања, српски народ од уништења и, сачувају, бар мало, части и достојанства нашем народу, који је то својом историјом и цивилизацијским тековинама заслужио.

За своју смрт директно оптужујем Зорана Ђинђића, Војислава Коштуницу, Душана Михајловића, Владана Батића и Мирољуба Лабуса, који су најодговорнији за безочно непоштовање Устава и закона, који су довели у питање опста-

нак земље и српског народа, који су инструментализујући медије и злоупотребљавајући полицију и правосудје, увели прогон и насиље над хиљадама грађана, упропастили економију, а милионе грађана довели у социјалну беду.

Свој живот дајем, као посланик Савезне скупштине, на самом улазу у зграду Скупштине, (коју су досовци већ скрнаврили), као симбол трајне борбе народа за уставност, законитост и национално достојанство. Моја смрт ће бити и мали допринос оправданим захтевима за превремене изборе, на којима ће победити они, који ће представљати и заступати истинске интересе радника, сељака и свих грађана патриота ове земље.

Сада је већ свима јасно, да досовска власт и није власт овог народа. Они су, обећавајући бољи живот, обманули и преварили део грађана који су гласали за њих. Досовска власт је, у ствари, продужена рука влада НАТО земаља са Америком на челу, чији је задатак да послушно, не водећи рачуна о нашим националним и државним интересима реализује, овде, стране војне, политичке и економске интересе. Те обавезе је раније преузела и зато добро плаћена.

У ствари, наставља се агресија на нашу земљу, само на други начин, али са истим циљем и то:

- даље дробљење Југославије отцепљењем Косова и Метохије, Црне Горе, Војводине и Рашке;
- физичко и духовно уништење српског народа; учинити све да заборави своју историју, да нема душу, да буде народ без идентитета;

Уништавају се и разарају, под фирмом неопходних реформи и промена:

- привредна структура, насилним затварањем домаћих и успешних фирми;
- продаја домаћег тржишта, респективног и до сада, сачуваног економског ресурса земље;
- разбијањем и демонтирањем Војске, посебно неоправданим нападима и блаћењем старешинског кадра, као и ... независности и суверености и очувања територијалног интегритета земље;
- рушењем полицијске организације и њеним манипулисањем, ако најважнијег чиниоца заштите живота и имовине грађана и безбедности земље;

– нечуеном медијском кампањом „гебелсовског“ типа, којом се негирају и оспоравају цивилизацијска, економско-техничка и културно-спортска достигнућа српског народа, укључујући и његове хришћанске православне вредности, а на другој страни величају се тековине Запада у које спадају хомосексуализам, верске секте, дрога, сида, трговина људима и оружјем, морал двоструких стандарда (бомбардовање цивилна цинично названо акцијом „Милосрдни анђеоло“) итд.

Најширу и најагресивнију подривачку и противзакониту активност против националних и државних интереса наше земље, њених институција и разарања система вредности, слободно и неометано врше тзв. невладине организације, којих има више стотина, међу којима највише штете чине: Фонд за хуманитарно право са Наташом Кандић; Југословенски комитет правника за људска права са Биљаном Ковачевић-Вучо; Хелсиншки комитет са Соњом Бисерко; Центар за деконтаминацију са Борком Павићевић; Фонд за отворено друштво (Сорошев фонд) са Соњом Лихт; АНЕМ, тзв. Асоцијација слободних медија са Вераном Матићем; „Г-17 плус“ са Лабусом, Динкићем, и неким браћатим анонимусом; покрет „Отпор“, међу којима је велики број бивших криминалаца, наркомана, агресивних фудбалских навијача и пропалих студената.

Упозорио бих на чињеницу да су западне обавештајне службе, користећи и злоупотребљавајући личне настрани појединих досовских челника, уцениле их, обезбедиле утицај и њихову слепу послушност. Ради се о људима склоним

хомосексуализму, Мирољубу Лабусу, Жарку Кораћу, Душану Михајловићу, Божидару Ђелићу, Александру Радовићу и др. који налазећи се на одговорним државним функцијама, озбиљно угрожавају, због учена страног фактора, безбедност земље и њену економију.

По завршетку оружане НАТО агресије, настављени су притисци и блокаде земаља Европске уније на нашу земљу, како би се онемогућила обнова од ратних разарања и економски опоравак, погоршали делови живота грађана и подстакло њихово нерасположење према актуелној власти. Прављене су „дрне“ и „беле листе“ предузећа, банака и установа које могу, односно не могу, да имају пословне активности са фирмама земаља ЕУ.

Ово је прилика да обавестим јавност да је сачињавање тих спискова, поделом рада у име ЕУ, вршила холандска амбасада у Београду. Заједно са руководством Нове демократије, односно њеним председником Душаном Михајловићем. Значи, тај прљави, издајнички посао подривања и еко-

номског уништавања наших фирми радио је Д. Михајловић. Још је неморалније било и то што су поједине фирме да би се пребациле са „дрне“ на „белу“ листу биле уцењивање, и морале да плате одређени, не мали, износ девизних средстава.”

Стојиљковић је још једном био у праву. Наиме, у једном од својих писама рекао је да већ види како досовски медији изврћу истину, мртвог га оптужују за све и свашта и проналазе свемогуће разлоге за његово самоубиство.

Већ око 22.00 сата на Телевизији Политика емитована је опширна биографија бившег министра унутрашњих послова и савезног посланика Влајка Стојиљковића у којој су доминирале осуде његовог политичког деловања, оптужбе због хапшења, наводно више хиљада отпораша, као и спремности да по цену живота хиљада људи брани и одбрани Милошевићеву личну власт.

Такву хајку и харангу, у тренутку док се лекари боре за живот Стојиљковића, могао је да смисли и спроведе у дело само прави монструм. Изненада су се сетили свих грехова

Лични став

РИТУАЛНО САМОУБИСТВО

Пише: Коста Чавошки

Кад неко себи одузме живот у знак политичког протеста, такав догађај никада не пролази незапажен. А кад то учини скорашњи министар унутрашњих послова, и уз то и хашки оптуженик, у знак протеста против тек донетог закона о наводној сарадњи с Хашким судом, а у истину о жртвовању властитих држављана хашком Минотавру, онда такав чин никога не оставља равнодушним и потпуно подели свеколику јавност.

Влајко Стојиљковић је одузео себи живот на ритуални начин (можда смрт, која је одмах наступила, представља медицинску индикацију смрти). Дуго је размишљао где, када и како да изврши овај страшни чин да би што јаче одјекнуо, па је о томе обавештавао не само своје најближе, него и већи број својих пријатеља, па и случајних познаника. На послетку је чврсто одлучио да се убије у тренутку кад буде усвојен поменути закон и своју смрт преобрати у страшну оптужбу против оних који су за његово доношење најзаслужнији. Учинио је то пред порталом Савезне скупштине, наочиглед неколико својих колега посланика и присутних новинара, да би се потом сви који су за то чули најпре ужаснули, потом и дубоко замислили шта тај чин значи и чему води.

Тренутно водећи политичари, а нарочито властодршци, просто су се утркивали да дају своје „виђење“ овог трагичног чина, пре свега у намери да умање његов значај и наводно смире јавност, а да при том и нису били свесни да откривањем свог доживљаја и разумевања тог чина откривају и сами себе, а нарочито своју нискост и беду. Занимљиво је да се од толиких хришћана и демохришћана нико, ама баш нико, није присетио како наша вера просуђује самоубиство и неограничено располагање властитим животом, који је увек божији дар.

Онима који то не знају ваља навести Шекспировог Хамлета, који устаје против неправде кад каже да је његово време изашло из зглоба, да је свет око њега пун неоплећеног корова, да личи на мрачну тамницу. И све док га стицај околности не наведе да крене у борбу у којој гине, он размишља о напуштању овог света и жали што је Бог дао „закон свој против убиства себе”.

Но, у овом часу није реч о теолошком значењу него политичком смислу и домањају Стојиљковићевог самоубиства. Он, нажалост, није имао скоро никакав избор. Дуго је слушао једног жутокљунца како „Шаја и Влаја”, и још понеки, морају у Хаг, и гледао паћеничко лице опрезнијих званичника који нас непрестано уверавају да се појединци, тј. хашки оптуженици, морају жртвовати зарад добра народа и спаса државе.

У међувремену је, пак, сазнао да се у Хагу још нико од виђенијих Срба није одбранио, те да једино може да бира између доживотне робије и срамног спасавања свог бедног живота тако што ће „сведочити” против Слободана Милошевића и тиме, колико-толико, спасти углед те наказе од суда. Како ово друго није хтео, његов избор је био потпуно сужен између часне смрти и срамног доживотног ropства.

После Стојиљковићевог одсудног избора, нама једино преостаје да размотримо судбинску далекусежност високог мерила које је овим чином поставио и начин на који је у свом последњем даху довршио и оголио овај карактер.

Има међу нама и таквих појединаца за које је особена врста части, здружена с презирањем опасности, дух на којем почива или, боље речено, треба да почива, цео један сталеж. Реч је, наравно, о војним старешинама. Њихов ауторитет, из којег изводе право да командују у рату и своје потчињене излажу погибелји, почива, поред осталог, и на спремности да смрти гледају у очи. Такви појединци – а њих ће Хашки суд тек почети да у већем броју оптужује и потражује – биће после овог Стојиљковићевог чина на великом искушењу, иако су и пре тога сигурно промишљали шта им ваља чинити кад им „гласници” Душана Михајловића ускоро закуцају на врата. А људи који целог свог века баратају оружјем, понекад га и употребе: не само против себе, него и против других.

Стојиљковић је на послетку показао да се у животу баш ништа не мора ако је човек на све спреман и да прелазак оне одсудне границе може бити и највећа потврда властите слободе. Уз то нам је ставио до знања да човеков карактер није нешто што је само дато, него и задато и да код политичара, војника, државника и још понеких последњи чин може да баца светлост или сенку на цео претходни живот.

Какав год да је до сада био, Влајко Стојиљковић умро је као Човек – слободан и усправан.

Глас, понедељак, 15. април 2002.

које је Влајко наводно починио и, онако уснут, тек да га јавност не би превише жалила и да не би била ужаснута поступцима Ђинђића и Коштунице, ставили су човека у самртном ропцу на оптуженичку клупу. Његове оптужбе, нашим медијима, више нису биле важне. Важне су биле само оптужбе против њега.

„И мртав видим и чујем досовску оркестрирану медијску кампању тумачења и објашњења, са злурадним коментарима, моје трагичне смрти, у коју се укључују острашћени НАТО-вски новинари, муцави самопроизведени политички аналитичари, зајапурени портпароли досовских политичких странака под диригентском палицом леченог наркомана Чеде Јовановића, са циљем да се и овај догађај, који се тиче „блиског сарадника“ Слободана Милошевића, искористи за сатанизацију херојске борбе српског народа и његовог руководства вођене за очување мира, за опстанак и живљење на овим просторима, за сигурнију, богатију и срећнију будућност наших потомака.”

Коштуница и Ђинђић су својевремено користили убиства чланова Српског покрета обнове на Ибарској магистралу, Славка Ђурувије и отмицу Ивана Стамболића као кључни део политичке борбе против Милошевићевог режима. Унапред су оптуживали државу и њене функционере за почињене злочине, себе представљали као жртве терора и спасиоце Србије и српског народа.

Данас, годину и по дана по доласку на власт, ниједно од убистава које су користили за свој политички маркетинг, односно разлог за жестоку кампању против политичких противника, није расветљено, а починиоци злочина нису изведени пред лице правде. Ипак, досовски телали су одреда окренули ђурак наопако. Изненада су се сетили како сви они који помињу самоубиство Влајка Стојиљковића врше злоупотребу трагедије, која је, пре свега лична, а нема никакве везе са политиком.

Посебно је лицемерно звучало то што су они који нису избацивали из уста Стамболића и Ђурувију, почели да оптужују све оне који су помињали одговорне за самоубиство Стојиљковића за некрофилију и покушај стицања личних и страначких поена на туђој трагедији. Да није жалосно било би смешно.

У тој врсти борбе против политичких неистомисљеника посебно се истакао извесни Иван Торев, иначе познати комитетлија Савеза комуниста, некадашњи титољубац, данас, разуме се, велики демократа, који је све оне који су оптужили власт за Стојиљковићеву смрт карактерисао најгорим могућим речима, баш онако како је некада нападао све оне који су се дрзнули да кажу неку реч против његовог Броза.

Истина, ни Торев се не може поредити са извесним људским отпадом у лицу неке Светлане Логар која је гостујући на „телевизији затворених очију“ Богољуба Карића рекла, између осталог, како се, ето, убијају разне психопате, терористи и камиказе, па што бисмо се ми нарочито узбуђивали око погибије Влајка Стојиљковића.

Такву нељудскост, неморал и срамоту Србија сигурно неће заборавити.

Савезни парламент, суштински, више не постоји. Обесмислили су га они који су предложили и гласали за противуставан Закон о испоручивању Срба Хашком трибуналу. Војислав Коштуница, Зоран Ђинђић, Предраг Булатовић и оних осамдесет посланика који су подржали предају и продају Срба, одговорни су за самоубиство Влајка Стојиљковића. Ту одговорност носиће у себи целог живота.

Пред лице правде биће изведени оног тренутка кад ненародни и колонијални режим ДОС-а буде уклоњен. Уосталом, питам се, како ћемо као посланици да радимо свој посао, ако знамо да се, ту, на улазу у зграду највишег законо-

давног тела Савезне Републике Југославије, убио један храбар човек зато што је скупштинска већина доносила противуставне и отворено антисрпске законе.

Србија, каква ће се памтити

Како ће се осећати Војислав Коштуница када за који дан буде образлагао и хвалио Предлог за укидање државе на чијем се челу налази? Хоће ли и тада дати изјаву за све телевизије у којој ће рећи да су сви подједнако криви, само је он добар и скроман, а Законом о сарадњи са Трибуналом је баш лепо уредио испоручивање Срба? Да ли је због гриже савести послао на комеморацију Зорана Шапића и Обрена Јоксимовића? Зашто Ђинђић и Предраг Булатовић нису одредили никога ко би се бар поклонили пред сликом или одром мртвог Влајка? Изгледа да знају ко је крив за његову смрт.

Те ноћи почела је нова ера у политичким односима у Србији. Рођена је једна нова Србија која ће чекати своје усправљање, Србија која ће бранити своје достојанство, а почела је, брже него што се очекивало, да умире Србија издаје, капитулације и српске несреће. Влајку Стојиљковићу припадају огромне заслуге за то.

Исте ноћи, само шест часова касније, а после усвајања Закона о испоручивању Срба Хашком трибуналу, у Мадриду, главном граду Шпаније, самоубиство је извршио савезни секретар за здравство и социјалну политику Миодраг Ковач, иначе члан Социјалистичке народне партије Црне Горе. Прекратио је себи муке у хотелској соби. Оставио је три опроштајна писма која, донекле и данас, представљају енигму и потпуну непознаницу за ширу јавност.

Многа питања остала су без одговора. Да ли је случајно то што се министар Ковач убио само неколико сати после савезног посланика Влајка Стојиљковића? Да ли је случајно и то што је самоубиство извршио само неколико сати после усвајања Закона о сарадњи са Хашким трибуналом?

Шта се то још догодило Миодрагу Ковачу, ко му је и чиме претио? Зашто чак ни на комеморативном скупу није било његових колега из Савезне владе који су чланови Демократске странке?

Миодраг Ковач, као миран и тих човек, познат по томе што готово никада није улазио у сукобе са својим колегама, па чак ни са политичким противницима, мало коме је сметао. Ипак, постоје они који су вршили свакодневни притисак на њега, они којима је сметао, јер нису могли да успоставе потпуни монопол у трговини лековима.

Миодраг Ковач је, да подсетимо, био једини члан Социјалистичке народне партије Црне Горе, који је дајући кворум за одржавање седнице Савезне владе учествовао у доношењу чувене Лабусове уредбе о изручењу Срба Хашком трибуналу. Један нечасни политички шићарџија какав је Предраг Булатовић вршио је вишедневни притисак и натерао Ковача да учествује у работи у којој је најмање желео.

Тај исти Булатовић је и после тога гарантовао да никада неће подржати изручење југословенских држављана Хашком трибуналу. Ипак, када се то догодило, Булатовић се није превише секирао. Уместо њега, самоубиство је извршио Миодраг Ковач.

Истовремено, данима пре него што је извршио самоубиство, против Ковача је вођена језива медијска хајка коју су организовали Зоран Живковић, савезни министар унутрашњих послова и његов саветник Горан Весић, због наводних малверзација у трговини лековима. Узгред, Живковић и Весић су били нарочито заинтересовани за Ковачев секретаријат, јер он им је улазио у забран, у којем поред њих двојице главну реч воде и други функционери Демократске странке.

Неколико дана пре Ковачеве смрти, Живковић му је на седници Савезне владе отворено претио. Драгиша Пешић

није стао у Ковачеву заштиту. Штитио је своју задњицу, као и обично. Правио се као да не зна ко је и на који начин преко подгоричке „Публике“ организовао хајку против Миодрага Ковача и лажно сваливао кривицу на Ђукановића, који јесте криминалац, али у том прљавом послу није учествовао. Та харанга покренута је и вођена је из Београда, баш из канцеларија Савезне владе.

На дан самоубиства, Живковић је јавио Ковачу да му је швајцарска полиција забранила увоз некаквих дрога, чиме се Ковач наводно бавио. Ускоро ћемо сазнати. Породица покојног Ковача, саопштила је високим савезним функционерима да баш поменуте чланове Савезне владе сматрају одговорним за смрт Миодрага Ковача.

У јавност је, ипак, процурела вест да је сам Ковач оптужио руководство своје партије, себе окривљујући за превелико поверење које је у њих имао.

Две трагедије за једно ноћ. Две породице у црно завијене због доношења једног противуставног закона и организовање политичке хајке.

Свему томе претходила је и у много чему је била значајна седница Савезне скупштине на којој се расправљало о Извештају Анкетног одбора поводом убиства Павла Булатовића.

„Да су досовци знали да ће рад Анкетног одбора за расветљавање убиства Павла Булатовића бити овако успешан, никада нам не би дозволили да га формирамо.“

Ова реченица председника Српске радикалне странке проф. др Војислава Шешеља представља можда најбољи

увод у нераздвајив сплет политике и криминала који је, након десетогодишње мрачне, скривене историје, макар делимично изронио пред лице јавности на страницама стенограма о раду анкетних одбора Савезне скупштине.

Узбудљивије од сваког крими-романа или политичког трилера (о „дрној“ хроници и „жутим“ булеварским наклапањима и да не говоримо), ово штиво у уводним страницама садржаја носи печат неоспориве аутентичности: саслушана су два полицијска и 16 војних генерала, уз актуелног и двојица бивших начелника Службе државне безбедности, актуелни и бивши (сада већ покојни Влајко Стојиљковић) министар унутрашњих послова, бивши председник Владе Савезне Републике Југославије, по један војни и полицијски пуковник и један потпуковник полиције.

Међу саслушаним војним генералима су актуелни и један од претходних начелника Генералштаба, те актуелни и тројица бивших начелника Службе безбедности Војске Југославије. Али, оно што је за све добронамерне и истинољубиве најјачи аргумент за поверење у оно што су прочитали, за главне мафијашке (мислимо на оне који су још у животу) актере је разлог да покушају да исправе почетну грешку допустања да се анкетни одбори формирају. „Ако не можеш напасти мисао, онда нападни мислиоца“, старо је, још из античких времена, правило којим се служе сви са недостатком аргумената а великом жељом да победе неистомисљеника. Нарочито ако им „право у топузу лежи“ а „трагови смрде нечовештвом“.

Но, када је о др Војиславу Шешељу реч, челницима досовог режима са нечистом савешћу неће помоћи, уверава их др Шешељ, ни зоље ни митраљески рафали, а камоли медијски топуз који су завитлани на њега. „Шешељев одбор“, „приватна писанија“, само су неки од израза употребљених на досовим медијима и у скупштинским говорима досовских посланика, у намери да српска и југословенска јавност стекну утисак да је др Шешељ сам измислио и написао комплетан садржај стенограма. Није

Не само да већи део чине сведочења највиших војних и полицијских старешина и државних функционера, већ су у раду анкетних одбора активну улогу имали и његови чланови из редова актуелне власти, како ДОС-а (Љубиша Јовашевић из Демократске странке Србије и Миодраг Ђидић из Демократске странке), тако и њихови коалициони партнери на савезном нивоу из Социјалистичке народне партије Црне Горе.

Уосталом, састав анкетних одбора једногласно, без иједне примедбе на било који предлог за члана одбора, усвојила су оба већа савезног парламента у којој коалиција ДОС-СНП поседује убедљиву, сигурну већину. На првим, конститутивним седницама одбора за председнике су изабрани др Војислав Шешељ и Игор Мировић, српски радикали. Тада то ником није сметало и примедби на овакав избор није било.

Најактивнији члан оба анкетна одбора био је несумњиво др Војислав Шешељ. Не само што је по функцији водио сва саслушања и највише се сучељавао са честом и израженом неспремношћу на сарадњу, па чак и опструкцијом лица са којима су обављани службени разговори, већ је и врло марљиво, приватним каналима, прикуљао све информације од значаја за истраживање убиства Павла Булатовића, па и за друге случајеве ликвидација и тешких криминалних дела са могућом политичком позадином.

Све податке до којих би дошао, др Шешељ је предочавао осталим члановима одбора, али се најчешће њима служио да разбије зид ћутања који су саслушавани врло често подизали око себе чим би ступили у просторије где се одржавале седнице. За овакав свој рад нарочито честе и велике похвале добијао је од посланика Социјалистичке народне партије Црне Горе. Разрешење убиства Павла Булатовића, ис-

такнутог функционера СНП, највиши је приоритет и ту повлачења и одустајања неће бити, говориле су партијске колеге покојног министра.

Међутим, када је на дневни ред заседања Скупштине Савезне Републике Југославије дошло усвајање Извештаја о раду анкетних одбора, принципијелност припадника СНП добила је сасвим другу димензију. Након уводних, епсколрских тонова о привржености успомени на покојног Булатовића, речи хвале и самохвале о сложном и успешном раду свих чланова одбора, те истицања обима и значаја прикупљеног материјала, посланици СНП-а су прешли на нешто сасвим „конкретно” – одбрану власти.

Наиме, уместо да расправљају о чињеницама које су током рада Одбора прикупљене и закључцима који су у Извештају са само једним гласом против усвојени, те се потом изјасне за или против Извештаја (њихови представници су на седници самог одбора подржали предложени текст), црногорски социјалисти су Савезној скупштини понудили невероватан правно-политички бућкуриш, Предлог одлуке Савезне скупштине о Извештају, припремљен у сарадњи са својим коалиционим партнерима.

Високопарно декларисани борци за истину, правду и обрарачун са криминалцима предложили су да се комплетан материјал о раду Одбора достави јавном тужилаштву јер може „бити од помоћи суду и надлежним државним органима у расветљавању овог гнусног убиства”, али потом себе, а не анкетне одборе, дисквалификују тврдњом да „је Анкетни одбор очигледно изашао изван мандата датог одлуком Вијећа” својим „тзв. колатералним сазнањима, о наводној умјешаности одређених лица, организованог шверца и криминала, о томе да су наводно поједини лидери и друга лица били сарадници Службе државне безбедности, као и недоказаном тврдњом о постојању тзв. јединственог мафијашког центра који контролише потрошњу државних средстава”.

Иако су претходно сами констатовали „крајње недопустиву пасивност, неефикасност и потпуно одсуство сарадње надлежних полицијских, војних, тужилачких и судских органа Савезне Републике Југославије, Републике Србије и Републике Црне Горе”, ДОС-СНП савезници замерају анкетним одборима што су изашли изван својих надлежности, али, ето, кад су већ сазнали (а најбољи би било да нису) то што су сазнали, хајде да се то проследи овима неспособнима, можда се и њима нешто „просветли”!

Једино што се ни за живу главу не сме признати, јесте да су истинити, или веома озбиљни, или врло индикативни закључци до којих су одбори дошли (и за које су, поновимо то, чланови СНП већ гласали). Посланици СНП-а на Анкетном одбору се сложе са „употребом квалификације „основана сумња” и именовањем лица за које постоји основана сумња да је извршило ово кривично дело”, прихвате и својим гласовима потврде „тврдњу о постојању тзв. јединственог мафијашког центра који контролише потрошњу државних средстава”, а потом је у предлогу одлуке којом ће се Савезна скупштина изјаснити о Извештају, оцењују као неосновану.

Наравно, није потребно поседовати нарочито изощтрену (полицијску) логику па закључити да су врли „чојци” и „јунаци” из СНП-а морали да попусте захтевима ДОС-а да се „колатерална” сазнања о умешаности врха актуелне власти у Србији у криминал никако не смеју довести у везу са крунским закључком Извештаја „о постојању тзв. јединственог мафијашког центра”.

Посланици СНП-а морали су да порекну и оно за шта су већ гласали, тако је сигурније. Да ли су морали? Какав избор је пред њих постављен? Или да изгубе власт, или да доследно наставе да прогоне убице Павла Булатовића. Налази анкетних одбора који су ДОС-у највише засметали упућивали су на закључак да врху државно-финансијске мафије

припадају и Зоран Ђинђић и Душан Михајловић, али и потенцијални организатори убиства Павла Булатовића. Вођство СНП је морало да донесе одлуку: или ће уживати у команди власти који му препусте они који су убили Булатовића, или ће се борити да сви њихови злочини буду до краја доказани и кажњени.

Одговор на ово питање садржи и кључ за разумевање политике коју води Социјалистичка народна партија Црне Горе. Ко га је тада усвојио, није могао бити изненађен његовом улогом у доношењу противправног и противуставног закона о испоручивању Срба Хашком трибуналу.

Зашто су се челници СНП, Предраг Булатовић, Срђа Божовић, Драгиша Пешић, Зоран Жижић и остали, толико дуго опирали настојањима ДОС-а да се на савезном нивоу усвоји ма каква правна форма којом би се саучесништву са хашким злочинцима дао карактер легалног и нормалног чина, такозване сарадње? Ако их је на отпор хашком несуду и његовим помагачима у Србији обавезивало на изборима већински ukazано поверење свих који се у Црној Гори српски осећају, зашто су их, ипак, изневерили? Бити са својим народом против силе и неправде, има ли другог избора за потомке Владикине? Ако су се већ одрекли свог племеника Павла Булатовића, онда су и остали Срби за њих само потрошна роба у трговини коју обављају досовцима. Оприцањем од Извештаја анкетних одбора Савезне скупштине, СНП се одрекао намере да Булатовићеве убице изведе пред лице правде, чиме је глава већ покојног Павла постала прва у низу те крваве монете за плаћање опстанка на власти.

Оснивање анкетних одбора оба већа Савезне скупштине за откривање околности убиства бившег министра одбране Павла Булатовића показале се, надамо се, као кључна грешка коју су свом главном политичком пулену Зорану Ђинђићу дозволили мафијашки господари Балкана Филип Цептер, Станко Суботић Цане, Јовица Станишић, Драгољуб Марковић, Михаљ Кертеc и остали.

Самоуверени у својој неприкосновености, превидели су способност др Војислава Шешеља да из заплашених војних и полицијских генерала, па и њихових мафијашких сарадника попут Душана Михајловића, извуче потврду за информације и податке које је приватним везама и каналима годинама прикупљао о срастању мафијашких и државних структура на просторима претходне Југославије.

Нерасветљено убиство Павла Булатовића, као и самоубиство Миодрага Ковача, још извесно време представљаће мистерију. Власт је одговорна због тога што не жели да скине вео тајни са њихових погипија. Зашто? Свима је јасно. Зато, неће још дуго. До тада, потребно је издржати.

А Влајко Стојиљковић? Његово име биће великим словима уписано у српској историји. Човек је жртвовао себе, да би народу показао како се супротставља марионетском режиму у Србији и Југославији.

„Доношењем неуставног закона о Хагу од стране марионетске власти: ДОС – црногорски СНП – ствари су врло озбиљне, тако да сам решио да предузнем следеће ствари. Нећу да идем у Хаг, немам зашто, а ја не могу допринети више од овог што сада чини Слободан на раскривавању политике и злочина који је чинио НАТО на овим просторима заједно са албанским терористима.

Жртвоваћу свој живот, као посланик у Скупштини Југославије у знак протеста због разбијања Југославије, гажења Устава и закона, вођења политике издаје и капитулације, губљења националног достојанства, уништавања привреде и довођења грађана у социјалну беду од стране досовске власти и црногорских СНП посланичких ништарија.”

Србија уме да поштује оне који за њу жртвују своје животе.

Александар Вучић
и Жељко Грујић

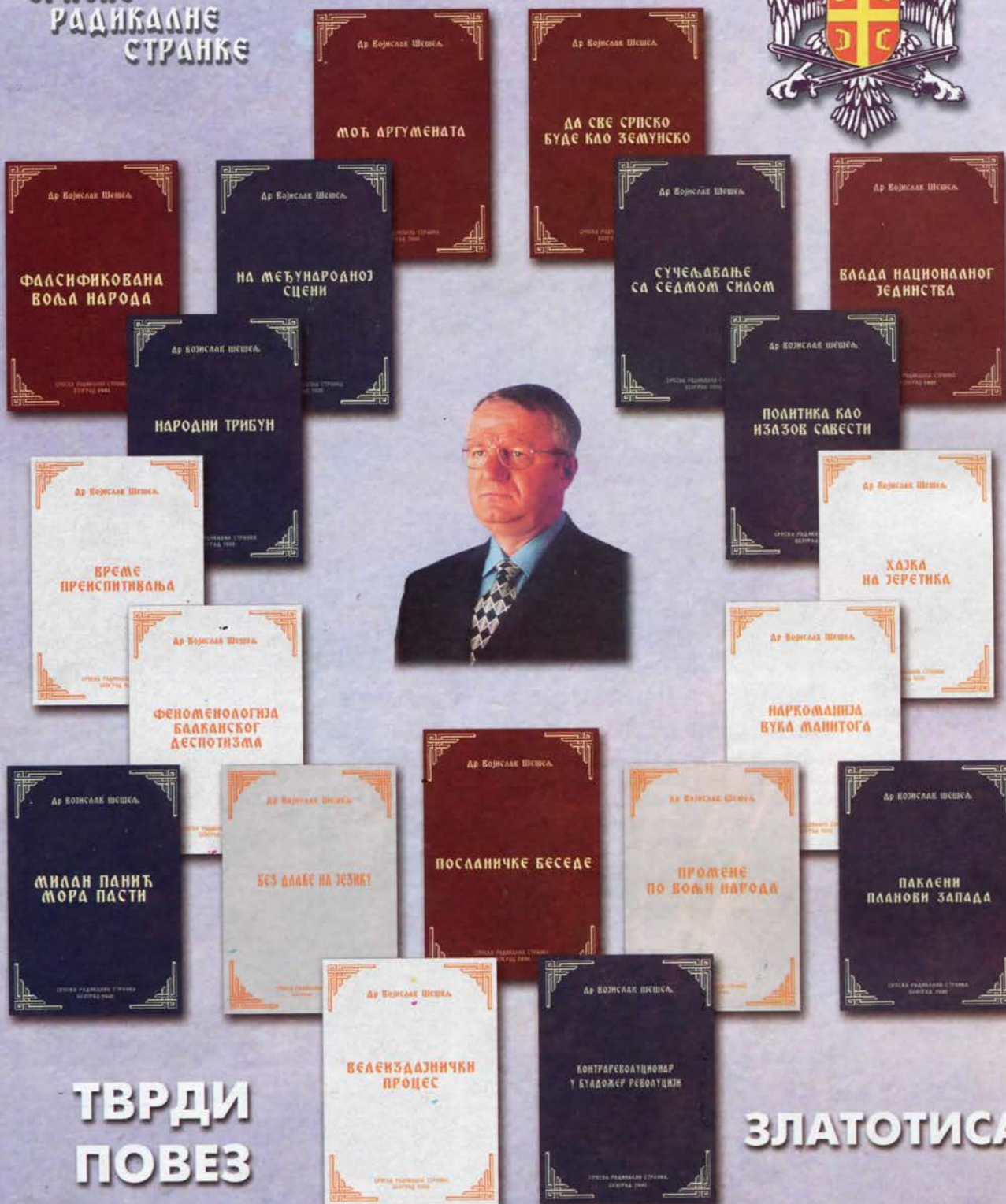

**Пожаревац, април 2002. године.
Сахрана Влајка Стојиљковића**

У ИЗДАЊУ

СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ

**ТВРДИ
ПОВЕЗ**

ЗЛАТОТИСАК

**Књиге др Војислава Шешелја могу се купити у седишту Српске радикалне странке
Трг победе 3, Земун**

**ЦЕНА
ЈЕДНОГ ПРИМЕРКА
ЈЕ 1000 ДИНАРА**

**ЗА ЧЛАНОВЕ
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
ПОПУСТ 70%**

Све информације на телефон: 011/316-46-21